

ÅRSRAPPORT 2014

13. mars 2015

HØGSKOLEN
I ÅLESUND

1.	Styrets beretning	4
2.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	7
3.	Årets aktiviteter og resultater	10
3.1	Utdanning.....	10
3.1.1	Resultat nasjonale styringsparametre i forhold til sektorområde 1	11
3.1.2	Resultat virksomhetsmål HiÅ- sektorområde 1	12
3.2	Forskning og utvikling.....	18
3.2.1	Resultat nasjonale styringsparameter – sektorområde 2	18
3.2.2	Resultat virksomhetsmål HiÅ – sektorområde 2	23
3.3	Samfunnets behov	25
3.3.1	Resultat nasjonale styringsmål – sektorområde 3	25
3.3.2	Resultat virksomhetsmål HiÅ – sektorområde 3	25
3.4	Organisasjon og ressurser	30
3.4.1	Resultat nasjonale styringsmål – sektorområde 4	30
3.4.2	Resultat virksomhetsmål HiÅ – sektorområde 4	32
3.5	Samfunns og effektmål for byggeprosjekter	38
3.6	SAK.....	39
3.7	Midler tildelt over kap. 281.....	45
4.	Styring og kontroll i virksomheten	45
4.1	Overordnet vurdering	45
4.2	Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet.....	47
4.3	Økning av antallet lærlinger i statsforvaltningen	47
4.4	Samfunnssikkerhet og beredskap.....	48
4.5	Fellesføring 2014: Redusere og fjerne tidstyver i forvaltningen.....	50
5.	Vurdering av framtidssutsikter	52
5.1	Planer	52
5.1.1.	Tildelt bevilgning	52
5.1.2	Hovedpunkter økonomiske forhold.....	54
5.1.3	Overordnet risikovurdering:.....	55
5.2	Sektorområder.....	57
5.2.1	Sektormål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning	57
5.2.2	Sektormål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling	64

5.2.3	Sektormål 3: God tilgang til utdanning	67
5.2.4	Sektormål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem	69
5.3	Utdanningskapasitet.....	73
5.4	Større investeringsprosjekter.....	74
6.	Årsregnskap	76
7.	Vedlegg	78

1. Styrets beretning.

Styret har i 2014 jobbet målrettet og systematisk med kvalitetsforbedringer for å være best mulig rustet til de forestående strukturendringene i sektoren.

Gjennomstrømmingen på normert tid innen bachelorutdanningene forbedret seg fra 44% i 2013 til 50% i 2014. For masterutdanningene var den 65%.

Utfordringen vår er å redusere frafallet 1. studieår, både innenfor ingeniør-, helsefag- og økonomiutdanningene. En omlegging av studieløpene for økonomiutdanningene i 2014 har hatt positiv effekt på opptakskvaliteten og forventes også å styrke gjennomstrømmingen over tid. Tilsvarende vil vi trappe opp prosjektet «Slutt å slutte» innenfor ingeniørutdanningene. Vi vil ha spesiell fokus framover på kandidatproduksjonen innen sykepleie og bioingeniør. Innenfor helsefag er etableringen av et Senter for simulering og velferdsteknologi viktige skritt for mer forskningsbasert undervisning. Studiebarometeret 2014 viser bra generell tilfredshet for mange av utdanningene, dog er resultatene gjennomgående urovekkende svake mht. tilbakemelding og oppfølging av studentene. Tiltak for å forbedre dette er iverksatt i 2015 og vil ha fokus videre framover.

Høgskolen hadde ved årsskiftet 16 stipendiater og det er ikke rapportert avvik i forhold til planlagt løp. Vi har i 2014 lagt grunnlaget for en styrking av aktiviteten rettet mot Horisont 2020 og Erasmus +. Det er arrangert ulike seminarer og kurs for ansatte i «How to write a competitive proposal for H2020». Styret er opptatt av å løfte den internasjonale FOU-aktiviteten framover.

Styret har de senere årene arbeidet systematisk med å videreutvikle studietilbudet, slik at dette sammenfaller godt med veksten og trendene i det regionale arbeidsmarkedet. Det ble i 2014 startet opp et nytt bachelorstudium i elkraft og en ny mastergrad i simulering og visualisering, begge etter ønske fra regionalt næringsliv.

Kandidatundersøkelsen som ble gjennomført i 2014 viser at HiÅ er en viktig leverandør av ingeniører, økonomer og sykepleiere i regionen. For nautikere og bioingeniører har vi en landsdelsrolle. 85 % av uteksaminerte studenter fra HiÅ opplever at de får en relevant jobb. Andelen som vil anbefale utdanningen sin til andre har siden 2010 økt fra 60 til 80 %.

Styret er svært tilfreds med den gode utviklingen innenfor forskning. HiÅ hadde 45 mill. i BOA-inntekter i 2014 som er nær en dobling fra forrige år. Antallet publikasjonspoeng økte med 32 % i 2014, og ¼ av publikasjonspoengene er på nivå 2. Styret er spesielt glad for utvidelsen som Regjeringen har gjort i gaveforsterkingsordningen. Målrettet styrking av FOU-aktiviteten har gitt resultater, og i 2014 fikk HiÅ, som første høgskole i landet, status som Senter for forskningsdrevet innovasjon innen maritime operasjoner – SFI Move. Statusen vil styrke forsknings- og kunnskapsplattformene for framtidens avanserte maritime operasjoner. I tillegg oppnådde den maritime klyngen, der HiÅ er partner, i 2014 status som Global Centre of Expertise – GCE Blue Maritime. Etter styrets mening

Høgskolestyret 2011-15

Viktigste prioriteringer 2014:

Styret har i 2014 vært opptatt av å legge et langsiktig, strategisk grunnlag for å styrke kvaliteten både i utdanning, forskning og formidling/samfunnskontakt. Styret vil trekke fram tre satsinger som strategisk sett er særlig viktige for å øke kvaliteten:

- Strategisk posisjonering av HiÅ i forhold til kommende strukturendringer (SAKS) i UH-sektoren
- Tildelingen av status som SFI innenfor maritime operasjoner
- Videreutvikling av lærings- og innovasjonsmiljøet ved Campus Ålesund gjennom investeringer i laboratorier, infrastruktur og ulike fellesaktiviteter.

representerer dette viktige milepæler for å styrke regionens posisjon som internasjonalt ledende innenfor maritime næringer.

Høgskolen opplever økt etterspørsel både innen EVU og ulike typer kompetansepåfyll, spesielt innenfor helsefag og maritime fag. Selskapet Høgskolen i Ålesund Maritime Operasjoner AS (heleid av HiÅ) ble etablert i 2012, og nådde i 2014 en omsetning på 25 mill. Utviklingen av faglig innhold i kurstilbudene gjøres av fagmiljøet ved Høgskolen i tett samarbeid med næringen, mens selskapet står for markedsføring og gjennomføring. Kursvirksomheten er viktig for å fange opp nye behov og innsikt i hvilke faglige krav og ferdigheter som stilles i utøvelsen av ulike maritime yrker. Dette bidrar til at utdanningene holder høy kvalitet og relevans, og støtter HiÅs visjon om å være et internasjonalt ledende utdanningsmiljø innenfor avanserte maritime operasjoner.

Avdelingene viser god budsjett disiplin og kostnads kontroll, og styret mener ressursbruken i forhold til mål oppnåelsen er god. Styret har prioritert investeringstiltak for å redusere Høgskolens avsetninger, og har oppnådd dette. Styret har et mål om å sikre en god utvikling på Campus Ålesund ved å forbedre laboratorier, utstyr og infrastruktur, og disponerte kr. 15,4 mill. i avsatte midler til dette formålet i 2014. Campus Ålesund er ett av landets mest kompakte lærings- og innovasjonsmiljøer, og fyller rollen som senter for livslang læring.

Styret er opptatt av at HiÅ skal være en attraktiv arbeidsplass, og arbeidsmiljøundersøkelsen viser at det er godt arbeidsmiljø. Andelen faglig ansatte med førstekompetanse har økt til 42 %, og i 2014 fikk også to kvinner opprykk til professor/ dosentstillinger. Dette er viktig for å bygge mer solide fagmiljøer og gir et godt fundament for kommende strukturendringer. Studentmiljøet er i svært god utvikling, og over halvparten av studentene er nå medlemmer i Ålesund studentsamfunn - ÅSS. Styret er opptatt av å bevare det gode studentmiljøet også i en framtidig flercampus-institusjon.

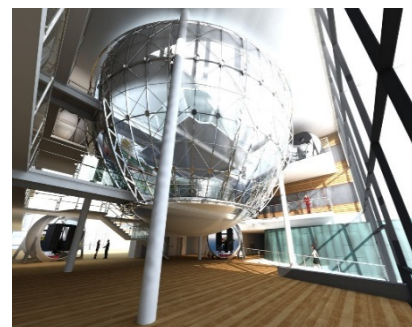
HiÅ er en liten organisasjon med kort avstand fra ledelse til faglig arbeid, og kan respondere raskt på endrede kompetansebehov i nærings- og arbeidslivet. Framover er styret opptatt av at fusjonsprosessen gjennomføres på en best mulig måte, slik at Høgskolen ikke mister fokus, men fortsetter den gode utviklingen i resultater, ressursbruk og kvalitet.

Høgskolen vil i 2015 intensivere arbeidet med e-læring. E-læring vil være viktig både for å øke studiekvaliteten, og utvikle mer fleksible utdanninger. Tilsvarende vil vi heve den pedagogiske kompetansen. Høgskolen sine aktiviteter er i sterk vekst, og vi opplever plassmangel. I tillegg til våre «egne» lokaler leier vi i dag lokaler i Kunnskapsparken, Fagskolen og Norsk Maritimt kompetansesenter. Styret vil fortsette å prioritere investeringer i campusutvikling for å utvikle et godt læringsmiljø og for å forberede kommende strukturendringer.

Oppsummert konstaterer styret at Høgskolen i Ålesund kan vise til svært god resultatutvikling for de fleste virksomhetsmål og styringsparametre i 2014. Dette gjelder både innenfor utdanning, forskning og eksternt rettet virksomhet.

Resultater utdanning:

- Søkertallet økte med 6 % og HiÅ hadde i 2014 ca. 2 søkere per studie plass.
- Søkertallet på masterutdanninger økte med 50 % fra 2013 til 2014. Inntakskvaliteten for de fleste av studiene har økt over tid.
- Studiepoengproduksjonen økte i 2014 med 8,5%, noe som plasserer Høgskolen i toppen nasjonalt.

Simulatorsenteret i NMK

Visjon:

Styret ønsker at HiÅ og Campus Ålesund skal være et *Kunnskapsnav i en innovativ region.*

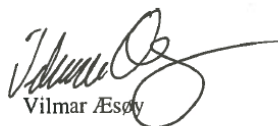
Styret mener vi har best forutsetninger for å realisere dette gjennom å knytte HiÅ tettere til fremragende kunnskapsmiljøer nasjonalt. Nettopp derfor vedtok styret å avslutte året 2014 med å anbefale en fusjon med NTNU, Høgskolen i Gjøvik og Høgskolen i Sør-Trøndelag.

Styret mener årsrapporten gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til Høgskolen, samt de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor.

Ålesund, 12.03.2015

Marianne Synnes
Rektor og styreleder

Øyvind Helgesen
nestleder

Vilmar Æsøy

Marit Botnen

Ole Helge Haugen

Guttorm Ulla

Vigdis Bye

Jon Ivar Håvold

Martin Bogen

Dagrun Lorgen Jensen

Hans Marius Martinsen

Roar Tobro
Høgskoledirektør

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Samfunnsoppdraget

HiÅ er en sentral bidragsyter til kompetanseheving i regionen. Vårt samfunnsoppdrag er å utdanne kandidater som arbeids- og næringslivet og samfunnet forøvrig har behov for. HiÅ er en høgskole med vekt på profesjonsutdanning. Utdanningstilbudet er godt tilpasset behovene i arbeids- og næringslivet. Vi utdanner ingeniører, økonomer, sykepleiere og nautikere til arbeids- og næringslivet i fylket og landsdelen. Rundt 90 % av kandidatene finner vi igjen som arbeidstakere i regionen etter fullført utdanning. Dette innebærer at Høgskolen har en nøkkelrolle i å dekke arbeidskraftsbehovet i de regionale arbeidsmarkedene, og å tiltrekke arbeidskraft til regionen fra andre landsdeler og nasjoner.

Høgskolen har bygget opp en omfattende etter- og videreutdanningsvirksomhet innenfor maritime næringer og helsesektoren og fyller rollen som et senter for livslang læring innenfor disse profesjonene.

En viktig del av samfunnsoppdraget er å tilføre regionen kompetanse og nettverk slik at arbeids- og næringslivet kan være konkurransedyktige også i fremtida. Dette preger også FoU-virksomheten til Høgskolen og innovasjonsaktivitetene våre.

Visjoner og verdier

HiÅ har som visjon å være et *kunnskapsnavn i en innovativ region*. Innovasjon skal være en viktig og integrert del av alle våre studier. Innovasjon er et resultat av samspill mellom ulike aktører og har best vilkår når aktører med ulike fagbakgrunn og erfaring møtes. Dette har vi lagt til rette for ved Campus Ålesund.

Høgskolen skal være *praksisnær* og ha fokus på innovasjon i samspill med arbeids- og næringsliv. Dette skal være en felles plattform, og gi retning for utvikling av både studieprogram og forskning.

Vårt særpreg er *nærhet*. Et kompakt campus gir tettere bånd mellom forelesere og studenter, og mellom ansatte og ledere. Dette gir kort vei fra beslutning til handling. Vår regionale plassering i forhold til næringslivet på Nord-Vestlandet gjør at både grunnutdanning, kurs, forskning, innovasjon og bedriftsutvikling skjer i et tett og integrert campusmiljø. Samarbeidet vi har med den maritime og biomarine klyngen, gjør at vi er strategisk gunstig posisjonert i forhold til de framtidige potensialene som havrommet representerer. Lokaliseringen til Helse Møre og Romsdal og Sykehuset i Ålesund gir oss tilsvarende muligheter på helseområdet.

Campus Ålesund fungerer som et effektivt kunnskapssenter for bredden av arbeids- og næringslivet i regionen og som et forsknings- og innovasjonssenter for maritime næringer internasjonalt. HiÅ ønsker derfor å videreføre en spissing mot 2020 med *HAVROM* og *HELSE* som våre to framtidige faglige hovedpilarer.

Simulering og visualisering er tverrfaglige satsingsområder ved Høgskolen. Høgskolen har 20 simulatorer som brukes både i grunnutdanninger og EVU. Utviklingen av programvare og infrastruktur for å drive slik simulatorbasert utdanning og kursvirksomhet skjer i samarbeid med selskapet Offshore Simulator Center AS, der HiÅ er medeier. Dette blir faglig støttet gjennom etableringen av masterstudiet Simulering og visualisering. Utviklingen av simulorteknologi og kursvirksomheten er viktige forutsetninger for faglig utvikling og forskningsaktivitet. Bruk av simulering løfter kvaliteten på våre utdanninger.

«Høgskolen i Ålesund er perfekt lokalisert midt i kjernen av den maritime klyngen på Møre. Høgskolen er unik for verdiskapningen i regionen. Vi tror Norge vil trenge flere miljøer som fungerer på denne måten i framtida.»

Kronikk i Sunnmørsposten 22.08.2014 signert av konsernsjef Karl-Johan Bakken, Farstad Shipping AS, konserndirektør John Knudsen, Rolls-Royce Marine AS, konsernsjef Ståle Rasmussen, Kleven Maritime AS, konsernsjef Roy Reite, Vard Group AS, adm dir Stig Remøy, Olympic Shipping AS, adm dir Njål Sævik, Havila Shipping AS, konsernsjef Gunvor Ulstein, Ulstein Group AS, adm dir Håvard Ulstein, Island Offshore AS og daglig leder Arnfinn Ingjerd, Maritimt Forum Nordvest

Modellering, simulering og visualisering som pedagogisk metode innebærer at studentene gis en aktiv og praktisk rolle for læring ved å øve på individuelle oppgaver eller samhandling i team. Treningen kan for eksempel dreie seg om krevende maritime operasjoner som ankerhåndtering, akuttmedisinsk pasientbehandling, eller forberedelser til praktiske laboratorieøvelser gjennom en virtuell lab. Simulering brukes også til opplæring av ansatte i helsesektoren. Med et økende behov for å utdanne flere helsearbeidere, og en endring i helseforetakene med reduksjon av antall sengeposter og økt bruk av poliklinikker, vil simulering i framtida bli et enda viktigere pedagogisk verktøy for opplæring av helsepersonell.

Omtale av organisasjonen

Ledelse

Høgskolestyret er det øverste organet ved Høgskolen, og har blant annet ansvar for at den faglige virksomheten har høy kvalitet og for at HiÅ drives effektivt innenfor de lover, regler og rammer som departementet setter. Høgskolestyret består av fire eksterne og fire interne representanter samt to studenter. I tillegg er rektor styreleder mens høgskoledirektøren er sekretær for styret.

Sittende styre er valgt for perioden 2011 til 2015, og grunnet fusjonsprosessen har departementet prolongert styrets funksjonsperiode fram til 31.12.2015.

Høgskolen i Ålesund har en faglig og en administrativ ledelse, der øverste faglige leder er rektor, mens administrasjon og støttetjenester ledes av høgskoledirektøren.

Antall ansatte, årsverk og studenter

Per 1. oktober 2014 hadde HiÅ totalt 230 ansatte i hovedstilling og 28 ansatte i II-/bistilling¹. Høgskolen hadde på samme tid 2.249 registrerte studenter (2331 inkludert forkursstudenter).

Enhet	Hovedstilling	Stillinger	Sum	Hvorav årsverk i:		Registrerte studenter
	50 % >	< 50 %		UF-stillinger	Stip/Vit.ass.	
	Årsverk	Årsverk	Årsverk			
AIR	35,3	0,4	35,7	26,3	4,0	453*
AMO	49,0	3,1	52,1	22,6	10,0	487
AHF	40,6	1,7	42,3	35,6	1,0	651
ABF	18,6	0,2	18,8	13,6	0,8	174
AIB	22,7	0,5	23,2	19,3	1,0	566
ADM	51,6	0,3	51,9	1,0	0,0	
Sum HiÅ	217,8	6,1	223,9	118,4	16,8	2331

* inklusive 82 forkursstudenter

UF-stillinger: Undervisnings- og forskerstillinger

Stip/Vit.ass.: Stipendiat/Vitenskapelig assistent

¹ Høgskolens avdelinger har følgende forkortelser som vil benyttes videre i dokumentet:

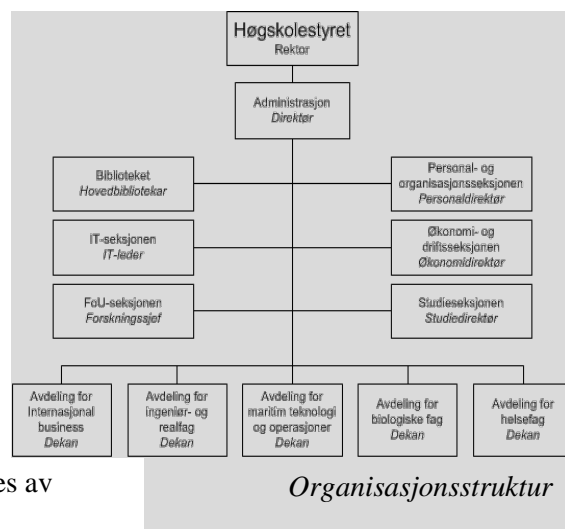
AIR – Avdeling for ingeniør og realfag

AMO – Avdeling for maritim teknologi og operasjoner

AHF – Avdeling for helsefag

ABF – Avdeling for biologiske fag

AIB – Avdeling for internasjonal business

Administrasjonen ved Høgskolen består av totalt 55 ansatte (51,9 årsverk).

- Bibliotek (4,7 årsverk)
- IT-seksjon (9 årsverk)
- FOU-seksjon (0,5 årsverk)
- Personal og organisasjonsseksjon (7,3 årsverk)
- Studieseksjon (21,4 årsverk)
- Økonomi- og driftsseksjon (9 årsverk)

Det ble i 2014 rapportert om to mindre skadehendelser med studenter i forbindelse med laboratorieøvelser. Det har ikke vært meldt om skader eller ulykker der ansatte har vært involvert. Sykefraværet blant personalet var i 2014 3,5%. Arbeidsmiljøkartleggingen som ble gjennomført viser trivsel og arbeidsmiljøet framstår som godt.

Lokalisering:

Campus Ålesund er et tyngdepunkt for å utvikle kompetansemiljø for næringslivet på Nord-Vestlandet. Høgskolen ligger i et geografisk område preget av en sterk industri og et mangfoldig næringsliv. Høgskolen i Ålesund utgjør kjernen i Campus Ålesund. Hovedbygget til Høgskolen eies av Statsbygg og leies i sin helhet av HiÅ. Hovedbygget består av fem bygninger som er samlet under et felles tak (A-F).

I tillegg har HiÅ kontorer i 2. etasje av Kunnskapsparken (KP) samt lokaler i laboratoriebygget (L) og Fagskolen (G).

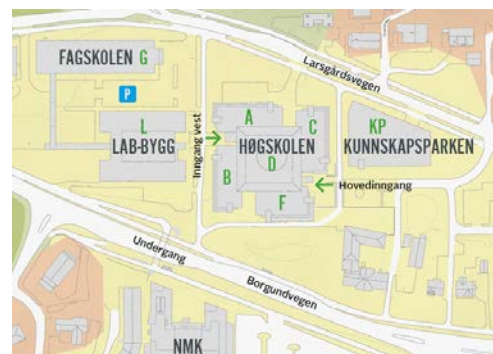
Høgskolens lokaler stod ferdige i 1999, og var da dimensjonert for 1200 studenter. I dag er studentmassen mer enn doblet, og det er med andre ord et stort behov for å utvide lokalitetene. HiÅ ligger i en sentral bydel i Ålesund med press på arealbruk fra mange og forskjellige aktører. Samtidig tiltrekker høgskolen randsonbedrifter og beslektede kunnskaps- og læringsmiljø (bl.a. lokalisert i NMK og Kunnskapsparken – se kart).

Status for campusutbygging er at Laboratoriebygget ble total renoverert til 2013 og at HiÅ er i samtaler med Statsbygg om overtakelse av Kunnskapsparken (KP). Et annet alternativ vil være å leie nye lokaler i NMK når denne utvides.

Hovedtall for virksomheten

I 2014 hadde HiÅ en total BOA-aktivitet på nær 45 millioner kroner, noe som er hele 13 millioner over budsjett og nær en dobling fra 2013.

Høgskolen i Ålesund hadde en total omsetning på 274 millioner kroner i 2014.

Lokaler

Årsregnskap

Økt BOA-aktivitet fører også til vesentlige avvik på både inntekter og kostnader.

Beskrivelse	2014
Tilskudd fra NFR/ RFF	16 692
Tilskudd fra EU	1 658
Annen bidragsforskning	10 791
Mottatte gaver/ gaveforsterkninger	5 297
Sum tilskudd og overføringer fra andre	35 068
Oppdragsfinansiert aktivitet	891
MOAS - Kursvirksomhet	8 970
SUM BOA	44 929
Sum totale inntekter ved HiÅ	273 827
BOA i % av total omsetning	16,40 %

	Budsjett	Regnskap	Avvik
sum inntekter	256 025	273 827	17 802
sum kostnader	276 082	289 728	13 646

Eksternt årsregnskap til HiÅ viser generelt vesentlig økt aktivitet. Høgskolen har hatt fokus på gjennomføring av planlagte tiltak for å redusere avsetninger. Avvik på inntekter skyldes i hovedsak utsatt inntekt i forbindelse med investeringer.

Investeringer:

	31.12.2014	31.12.2013	Endring
Avsatte midler	37 355	47 619	10 264
Utsatt virksomhet	7 446	12 769	5 323
Sum resultat endring av avsatt andel av tilskudd til BOA	44 801	60 388	15 587

Regnskapet for 2014 viser en reduksjon av avregning mot KD på 15,6 millioner kroner. Det har vært sterk vekst i bidragsfinansiert aktivitet i 2014, og avsetningene her er redusert med 7,4 millioner kroner.

Det ble i 2014 gjennomført investeringer og en del bygningsmessige tilpasninger som vil videreføres. Høgskolen gjennomførte investeringer i utstyr for 15,3 millioner kroner i 2014, og det planlegges ytterligere tiltak på til sammen 9 millioner kroner i løpet av 2015-16. Dette gjelder bygging av nytt kaldt lager, samt tiltak for arealeffektivisering og universell utforming.

3. Årets aktiviteter og resultater

3.1 Utdanning

Hovedtrekk resultater utdanning 2014

Datatype	2014	Endring fra 2013	Endring fra 2013 (%)
60-studiepoengs-ekvivalenter, egenfinansierte	1722,8	135,6	8,5
Kandidattall	389	9	2,4
Søkertall, egenfinansierte	8425	283	3,5
Opptakstall, egenfinansierte	1158	-41	-3,7
Registrerte studenter, egenfinansierte	2318	70	3,1

Veksten i søkertall og opptakstall er i ferd med å flate ut, det samme gjelder antall registrerte studenter. Høgskolen i Ålesund er fortsatt en attraktiv Høgskole som greier å rekruttere et tilfredsstillende antall søkere.

Økningen i kandidatproduksjon er på samme nivå som foregående år. Det er AIR og AIB som øker sin kandidatproduksjon, mens de andre avdelingene har en nedgang.

Studiepoengproduksjonen fortsetter å øke, dette gjelder alle avdelinger.

**SEKTORMÅL 1: UNIVERSITETER OG HØYSKOLER SKAL GI
UTDANNING AV HØY INTERNASJONAL KVALITET I SAMSVAR MED
SAMFUNNETS BEHOV**

**3.1.1 Resultat nasjonale styringsparametere i forhold til
sektorområde 1**

Nasjonalt Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Gjennomføring på normert tid i %	57	60	59	64	61
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere				100 %*	

* Gjelder kun for PhD kandidater tatt opp til gradgivende doktorgradsprogram i 2008.

Gjennomføring på normert studietid har bedret seg mye fra foregående år, og ligger godt over målsettingen. Dette gode resultatet skyldes aktivt arbeid på flere områder. Studieprogrammer som har gode resultater er for eksempel bioingeniørutdanning (70 %), ingeniørutdanning bygg (68 %), ingeniørutdanning

automatiseringsteknikk (65 %), bachelor i shipping management (66 %). For disse studieprogrammene er dessuten økningen i andel som gjennomfører på normert studietid stor i forhold til i 2013. De maritime mastergradsstudiene har 100 % gjennomføring på normert studietid. Videreutdanninger i helsefag ligger nær 100 % gjennomføring på normert studietid, med unntak av videreutdanning i kreftsykepleie. Når vi benytter denne styringsparameteren på enkeltstudieprogrammer, vil vi se store variasjoner i prosentandeler fra år til år for studieprogram med et lavt antall studenter. Det er uansett svært gledelig at den oppmerksomhet og innsats som har vært satt inn i 2014 for å øke gjennomstrømmingen gir resultater slik som vist i tabellen.

Kvalitativt nasjonalt styringsparameter:

- *Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene*

Høgskolens Studieutvalg har i 2014 arbeidet aktivt for å øke kvaliteten på læringsutbyttebeskrivelsene (LUB) ytterligere og bidratt til at det skal være en god kobling mellom undervisningsformer, vurderingsformer og LUB.

Foreløpige resultater fra Høgskolens kandidatundersøkelse som ble gjennomført sent i 2014, indikerer at kandidatene som utdannes opplever at de oppnår læringsutbyttene beskrevet for sine studier, og at deres utdanning er relevant for nærings- og yrkeslivet. Resultatene tyder imidlertid på at det er et forbedringspotensiale når det gjelder å inkludere verktøy og metoder som er relevant for nærings- og yrkeslivet i studieprogrammene. Undersøkelsen viser også at studentaktive læringsformer som obligatoriske arbeidskrav, bacheloroppgave, prosjektarbeid, gruppearbeid/kollokvier og studier på egenhånd vurderes som de aktivitetene som ga størst læringsutbytte. Det at så mange ulike læringsformer scorer høyt i undersøkelsen tyder på at studiene ved Høgskolen er lagt opp med varierte undervisnings- og læringsformer som gir godt læringsutbytte.

Det ble i 2014 gjennomført et pilotprosjekt med skrivementor for studenter som skulle skrive større oppgaver. Mentorene ble rekruttert blant studenter med meget gode skriveferdigheter og disse ble gitt opplæring i veiledningsarbeid. Prosjektleder var ansvarlig for denne opplæringen og for å markedsføre tilbudet. Det var relativt få studenter som deltok, men erfaringene var så gode at Studieutvalget besluttet å finansiere videreføring av prosjektet i 2015.

3.1.2 Resultat virksomhetsmål HiÅ- sektorområde 1

Virksomhetsmål 1.1: Høgskolen i Ålesund skal være en attraktiv utdanningsinstitusjon.

HiÅ Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass	1,4	1,7	1,7	1,7	1,9
Søkere på Y-vei studier per studieplass	2,9	2	1,9	1,9	2
Søkere på mastergradsstudier per studieplass**	6,9	8,1	6,9	5,6	8,5
Registrerte førsteårsstudenter på bachelorgradsstudier per antall utlyste studieplasser, fordelt på avdeling:					
- Avdeling for biologiske fag		61/70	56/70	65/65	65/ 65
- Avdeling for helsefag		141/148	155/148	153/130	150/130
- Avdeling for ingeniør og realfag		118/105	149/115	143/128	165/135
- Avdeling for internasjonal business		170/100	150/100	150/100	150/100
- Avdeling for maritim teknologi og operasjoner		124/80	136/85	145/125	125/125

*** Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som to.*

Antall kvalifiserte søkere pr. studieplass har ikke økt, noe som delvis skyldes en viss økning i antall studieplasser. Det har også i rekrutteringsarbeidet i 2014 vært kommunisert tydelig hva som er opptakskrav slik at en får størst mulig andel reelle søkere, altså søkere som er kvalifisert.

Søkningen til Y-vei er fortsatt meget god og fungerer meget godt som rekrutteringsvei, spesielt innen ingeniørutdanningene. Godt innslag av Y-veistudenter oppleves positivt for læringsmiljøet i klassene

Antall søkere på mastergradsstudier pr. studieplass har gått noe ned og er lavere enn målsettingen. Dette skyldes at en har økt antall studieplasser fra 75 til 152 gjennom etablering av to nye mastergradsstudier, og at det har vært en økning i antall studieplasser for enkelte eksisterende studieprogrammer. Totalt antall søkere til mastergradsstudier økte med 65 %.

Antall førsteårsstudenter er svært nær eller noe over målsettingen. Unntaket er AIR som har noe færre studenter enn planlagt. Dette skyldes at en har forsøkt å øke inntakskvaliteten ved å ta opp noen færre studenter enn tidligere.

Virksomhetsmål 1.2: Høgskolen i Ålesund skal utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse i tråd med studienes læringsutbytte.

HiÅ Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner i %	89	86	86	88	88
Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	359	370	374	389	385
Kandidatmåltall:					
- Sykepleie	96	114	101	94	104
- Bioingeniør	23	17	17	17	24
- ABIOK	27	25	33	40	31
Antall nye studiepoeng pr. egenfinansiert heltidsekvivalent (60-studiepoengsekvivalent) pr. år	51	49	50	51	52
Prosentandel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med arbeids- og næringslivet					
- Avd. for biologiske fag	10	100	100	33	95
- Avd. for helsefag	-	-	-	10	10
- Avd. for ingeniør og realfag	95	81	87	80	85
- Avd. for internasjonal markedsføring	-	-	-	80	80
- Avd. for maritim teknologi og operasjoner	98	-	100	100	100

* *ABIO-utdanningene går over tre semestre, Kreftsykepleie går over fire semestre.*

Gjennomføring i henhold til utdanningsplan er i henhold til målsettingen. Antall kandidater ligger noe over og svært nær målsettingen.

Måltallene for kandidatproduksjon i sykepleierutdanningen nås ikke i 2014, dette skyldes hovedsakelig større frafall enn forventet. Måltallene forventes nådd i 2015, da antallet studenter som startet andre året på sykepleie 2014 er høyere enn tidligere år. Bioingeniørutdanningen når heller ikke måltallene og dette skyldes dels noe svak rekruttering tidligere år, men også høyere frafall enn forventet. Måltallene for ABIOK-utdanningene overoppfylles.

Studentproduktiviteten fortsetter å øke svakt, men når ikke målsettingen.

Hovedprosjekt/bacheloroppgaver i samarbeid med arbeids- og næringslivet er viktig for å sikre relevans og kan dessuten fungere som del av karriereveiledning for studentene ved at de blir kjent med aktuelle arbeidsplasser, arbeidsmetoder og hvilke krav som stilles.

Kvalitativt virksomhetsmål HiÅ: Høgskolen skal følge opp kvalitetsfremmende tiltak i tråd med Høgskolens kvalitetsrapport

Bytte av kvalitetsleder gjør at det ikke har vært gjort vesentlige endringer i dokumentasjon av planer og resultater som gjelder evalueringer underveis i emner og studieprogrammer for 2014.

For flere av studieprogrammene ble det iverksatt tiltak for å øke inntakskvaliteten ved å redusere etterfylling etter hovedopptaket. Dette har ført til noen færre studenter på enkelte studieprogrammer, men studentene har bedre forutsetninger for å gjennomføre studieprogrammene på normert studietid. En har også begynt å se effekten av å redusere antall studieprogrammer innen økonomi og administrasjon, ved at inntakskvaliteten er økt.

Et prøveprosjekt «Slutt å Slutte» ble iverksatt for Bachelor ingeniørstudium data for å redusere frafall i 1. studieår. Målet er å redusere frafallet ved å ha ekstra oppmerksomhet og oppfølging av studenter som vurderes å være i risikozonen for å falle fra. Prosjektet videreutvikles og videreføres i 2015, og er planlagt å omfatte også andre ingeniørstudier.

Innen økonomi og administrasjon fortsetter en å ha mye fokus på matematikk fordi dette fortsatt vurderes å være helt nødvendig for å redusere frafall.

Den planlagte kandidatundersøkelsen ble gjennomført i 2014, men rapporten og analysene er ikke ferdigstilt.

Virksomhetsmål 1.3: Høgskolen i Ålesund skal være en internasjonalt ledende utdanningsinstitusjon innenfor krevende maritime operasjoner

«Jeg vil på det varmeste anbefale å studere bioteknologi. Det er en bransje i stor utvikling som trenger kompetente utdannede personer nå, og ikke minst i fremtiden.»

Anne-Marie Simonnes, student på Bioteknologi

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass på bachelorgradsstudiet nautikk	3,4	4,8	3,8	3,3	5
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass på øvrige maritime bachelorgradsstudier *	2,1	3,2	3,4	2,1	3,5
Antall uteksaminerte kandidater på maritime bachelorgradsstudier	76	77	87	90	90
Antall uteksaminerte kandidater på maritime mastergradsstudier	19	18	28	15	20
Antall maritime mastergrader **	4	4	5	5	5
Antall utstedte maritime kursbevis	874	1006	1068	1881	1100

* Inkluderer bachelorgradsstudiene Produkt og Systemdesign, Skipsdesign og Shipping management.

** Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som to.

Tilfanget av kvalifiserte førsteprioritetssøkere til nautikkstudiet er lavere enn målsettingen og lavere enn på flere år. Tilsvarende gjelder øvrige maritime bachelorstudier. Disse endringene antas å skyldes konjunktursvingninger i maritim næring og at potensielle søkere derfor velger andre studier. Antall kandidater som produseres øker imidlertid og er i henhold til oppsatt mål.

Kursvirksomheten har hatt et mye større aktivitetsnivå enn planlagt, noe som skyldes god markedsføring, god kvalitet og at en har vært tidlig ute med nye kurs. Maritime Operasjoner har siden etableringen i 2012 vokst kraftig. Etter en etableringsfase i 2012 og 2013 har omsetningen økt fra 14,7 i 2013 til 23,7 i 2014.

Virksomhetsmål 1.4: Høgskolen i Ålesund skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet som bidrar til økt utdanningskvalitet

«Med en bachelorgrad i nautikk får jeg spennende arbeidsoppgaver, mye ansvar og mulighet til å jobbe rundt i hele verden. På HiÅ bruker vi topp moderne utstyr og følger kurs som gjør meg ettertraktet på arbeidsmarkedet»

Robin Flem Blomvik, student
Nautikk

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål	
	2011	2012	2013	2014	2014	
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	57	54		65	60	70
Igangsatte mastergradsstudier på engelsk*	4	5		6	7	7

*Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som to.

Nytt engelskspråklig mastergradsstudium er Master i International Business and Marketing, erfaringsbasert.

Kvalitativt styringsparameter HIÅ:

- *HiÅ skal implementere handlingsplan for internasjonalisering*

Erasmus+ har blitt fasett inn i 2014. Gjennomgangen av avtaleporteføljen ble startet i 2014 og fortsetter i 2015.

Overordnet risikovurdering/ vurdering av måloppnåelse på sektorområde 1:

Jevnt over er rekrutteringen til Høgskolens studieprogrammer god, men konjunktursvingninger innen maritim næring representerer en potensiell utfordring framover. I tillegg har Høgskolen de siste årene fått et betydelig innslag av mastergradsprogrammer. Rekruttering til mastergradsprogrammer har et helt annet preg enn rekruttering til bachelorprogrammer ved at en i mye større grad må markedsføre og rekruttere i bestemte nisjer. Det tar noe tid å etablere seg i disse nisjene og gjøre nye mastergradstilbud kjent. Vi har i 2014 arbeidet med å etablere mer konkrete og tydelige markeds- og kommunikasjonsplaner for bruk i rekrutteringsarbeidet. I forbindelse med utredninger omkring strukturendringer i UH-sektoren, har det vært gjort grundige analyser av bl.a. hvor studentene ved Høgskolen kommer fra og disse resultatene innarbeides i det videre rekrutteringsarbeidet².

Høgskolen har i 2014 etablert nye nettsider hvor en i første omgang har hatt aller mest fokus på rekruttering av søkere. Nettsidene er tilpasset mobile enheter i mye større grad enn før, i og med at en svært stor andel av potensielle søkere benytter mobiltelefoner, nettbrett og lignende.

Gitt ovenstående vurderinger og tiltak basert på tidligere risikovurderinger, forventes at en fortsatt rekrutterer tilfredsstillende til de fleste studieprogrammer ved Høgskolen, men for enkelte studieprogrammer vil det være utfordrende å fylle alle studieplasser.

Resultatene for 2014 viser at studiepoengproduksjonen øker, produktiviteten øker og gjennomstrømmingen øker. Dette viser at de tiltak som har vært satt i verk nå begynner å få effekt. Flere målrettede tiltak gir en samlet god effekt. I tillegg har

² Båtevik 2014: Studentrekruttering til Høgskolen i Ålesund. Notat 3/2014. Møreforskning

en i 2014 fått handlingsrom for å planlegge styrking av pedagogisk kompetanse hos fagpersonalet, noe som følges med iverksetting i 2015. Romsituasjonen er fortsatt en utfordring og det har i 2014 vært igangsatt en analyse av en rekke forhold knyttet til hvordan timeplanen og rom påvirker læringsutbyttet for studentene. En rapport som omtaler en rekke forhold knyttet til timeplan (og dermed rom) som pedagogisk verktøy er i ferd med å bli ferdigstilt. Dersom Høgskolen greier å videreføre tiltak som nå viser å ha effekt, samt i 2015 å etablere tiltak knyttet til effektiv romutnyttelse, vil en kunne se en fortsatt positiv utvikling.

3.2 Forskning og utvikling

SEKTORMÅL 2: UNIVERSITETER OG HØGSKOLER SKAL I TRÅD MED SIN EGENART UTFØRE FORSKNING, KUNSTNERISK – OG FAGLIG UTVIKLINGSARBEID AV HØY INTERNASJONAL KVALITET.

3.2.1 Resultat nasjonale styringsparameter – sektorområde 2

Kvalitativt nasjonalt styringsparameter: Resultatoppnåelse på forskning i forhold til institusjonens egenart og forskningsinnsats i MNT-fag og profesjonsfag

Avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO) fikk i 2014 innvilget status som Senter for fremragende innovasjon (SFI) innen avanserte maritime operasjoner. Søknaden ble utviklet i samarbeid med NTNU, SINTEF og MARINTEK, med HiÅ som Senterleder. I tillegg er AMO deltager i 2 andre SFI prosjekter som ble innvilget SFI status i 2014.

Vi ser også Horisont 2020 som en mulighet til å bygge opp vår forskning på strategisk viktige områder. EU-programmet har aldri tidligere hatt så uttalt næringslivsfokus, noe som kan gjøre det desto mer aktuelt for oss. Målet var derfor å delta i aktivitet knyttet til Horisont 2020 på aktuelle områder. Høgskolen sammen med NFR, inviterte høgskoler, forskningsinstitusjoner og næringslivet til informasjonsdag om H2020 våren 2014 og høsten 2014 arrangerte Høgskolen kurs i hvordan skrive en god H2020 søknad for samme målgruppe. Målet var å styrke kunnskapen om H2020 for å stimulere til økt deltagelse fra vår region.

Høgskolen prioriterer et nært samarbeid med arbeids- og næringsliv i regionen. Dette avspeiles tydelig i vår prosjektportefølje. Noen eksempler på dette er nevnt under. Prosjektporteføljen er ordnet tematisk etter strategisk satsingsområde. Høgskolen har en stor forskningsinnsats innenfor MNT fag og profesjonsfag noe som gjenspeiles av forskningsaktivitet som er listet opp under:

Eksempler på marine forskningsprosjekter.

- Oppdrett av laksefisk, fokus pancreas disease (NFR)
- Velferd rensefisk (RFF)
- Metodeutvikling for måling av kronisk stress hos oppdrettsfisk (RFF)
- Driftsopplegg for smittebekjempelse hos oppdrettslaks (FHF)
- PROMAC, deltager i prosjekt om alger ledet av Møreforskning (NFR)

«– Det er utrolig hyggelig å få en slik anerkjennelse av den maritime klyngen og med Høgskolen i Ålesund som Senter for innovasjonsdrevet forskning. Dette skjer takket være den tette koblingen Høgskolen i Ålesund har mot næringslivet i regionen.»

Tore Ulstein, NHO-president og CEO Ulstein Group til Sunnmørsposten 25.11.2014

- Interaksjon mellom oppdrettslaks og villaks (Miljø og verdiskapingsfondet)
- Kvalitet hos SAV2 smittet laks
- Lakselus som vektor for patogener (RFF)

På Campus har ABF flere biologiske laboratorier, vi har laboratoriefasiliteter på Atlanterhavsparken i samarbeid med Møreforskning og en FOU konsesjon på økologisk laks. Det kreves stor relevant FOU-aktivitet for å kunne beholde forskningskonsesjon på oppdrett av økologisk laks. Våre samarbeidspartnere på Campus er forskningsinstitusjoner som Møreforskning AS og SINTEF Fiskeri og havbruk, bedrifter som Patogen Analyse A/S og bedrifter som er inkludert i Arenaklyngen Legasea. LEGASEA er et næringscluster som dekker hele den marine verdikjeden. Andre samarbeidspartnere er regionale og nasjonale bedrifter som Marin Harvest, Salmar ASA, Fryja Virtuell og forskningsinstitusjoner som Nofima, Bioforsk, veterinærinstituttet og Lusesenteret som SFI ved Universitetet i Bergen.

Eksempler på forskning innen helsefag:

- Gravid og ambivalent: Fullføre eller avbryte svangerskapet i 1. trimester. En undersøkelse av kvinners og helsepersonells erfaringer i beslutningsprosessen.
- Foreldrenes opplevelse av nyfødttintensiv avd., validering av instrument
- Legemiddelrelaterte problem hos eldre med polyfarmasi?
- Tidleg oppstart med øyeblikkelig hjelp døgntilbod. Helsepersonell sine erfaringar i små kommunar
- Conceptualizing organizational health – a public health management perspective
- Challenging discourses in public health nursing and influence on professional identity
- Velferdsteknologi, Videokommunikasjon i rehabilitering og mellom pårørende og beboer I sykehjem
- Pasientforløp og studenters læring, Overgang mellom DPS og kommunehelsetjenesten
- Mindfulness i praksisstudier i psykisk helsevern
- Tverrprofesjonell samarbeidslæring
- Gjennomføring av praksisstudier i forsterket sykehjem
- Kartlegging av praksisveilederes erfaringer i Helse Midt – Norge
- Simulering som pedagogisk metode – utvikling av instrument
- Samhandling og pasientforløp i støpeskjeen (NFR i samarbeid med NTNU m./fl.)

Innenfor helsefag samarbeider vi tett med Helseforetaket og kommunenes helse- og omsorgstjeneste. Vi har sykepleielaboratorier, laboratorier for simulering og velferdsteknologi på Campus.

Eksempler på maritime forskningsprosjekter:

- SFI Marine Operations (NFR)
- Herd Maritime (UD)
- Integrated marine operations (NFR)
- Integrerte maskineri systemer (NFR)
- BIP Gestures (NFR/OSC)
- Anti-sway system (NFR/Rolls Royce)
- Crane and robotic arms (NFR/Rolls Royce)
- Anti-fouling (RFF)
- Senter for krevende maritime operasjoner i virtuelle omgivelser (RFF)
- Bio fremdrift (NFR/Sintef)
- Safe operation of subsea systems (NFR)
- Ecowind (EU)
- Smart climbing robot (Saudi Arabia)

Høgskolen har gjennom laboratorieparaplyen Marine Operations in Virtual Environments (MOVE) en rekke laboratorier for aktiviteter innen design, prototyping, simulering og visualisering, herunder Ship Operation, Human Factor, Mechatronics, Machinery, Simulation & Training, og Innovation & Prototyping. Det overordnede forskningsmålet er å ha inngående innsikt i anvendelser og utfordringer i industrien, samt utføre anvendt forskning og innovasjon i samspill med næringslivet.

Eksempler på forskning knyttet til ingeniørfag:

- Etablering av marine og maritime standarder for simuleringsarkitektur
- Utvikling av generiske simuleringsmodeller til bruk i industri, undervisning mv.
- Modelldrevet utvikling: Nye metoder for modellering av programvare til simulatorer
- Maritime kraner: Simulering og regulering av svingninger i dynamiske omgivelser
- Slepebåtberedskap: Optimal, dynamisk posisjonering av slepebåter
- Produksjon av bygg: Optimalisering av produksjonsprosesser
- Virtuelle Møre: Simulering av komplekse systemer på 3D-visualiserte kart (NFR)
- Klima-analyse: Identifisere svingninger i klimaendringer
- Parallele simulatorer: Neste generasjon simulorteknologi for big data
- Partikkelspredning: Simulering og visualisering av strømningsmønster i vann
- Smart grid: Visualisering og optimalisering av veg og vann
- Autonome roboter: Kollektiv kontroll av roboter for maritime operasjoner
- Virtuell prototyping: Maskinsystemer og systemintegrasjon
- Menneskelig faktor: Naturlige brukergrensesnitt og Kinect-baserte visuelle systemer
- Simulering som verktøy for å studere spredning av sykdom mellom oppdrettsanlegg
- Simulering som verktøy i laboratorieundervisning

I tillegg til en rekke laboratorier for ingeniørutdanning, og simuleringslaboratorier som nevnt over, vil vi i 2014 bygge opp ett nytt generisk laboratorium for simulering og visualisering. Målet er å styrke kunnskapen om simulering og visualisering på tvers av våre fagområder, og også å initiere tverrfaglige forskningsprosjekt.

Eksempler på tverrfaglige marin/maritim og økonomi forskningsprosjekter.

- Bionær - Konkurransedyktig klippfisk (NFR)
- Samhandling for subsea (RFF)
- Ballastvann

Fokus på tverrfaglig samarbeid har stimulert til gode forskningsprosjekter som gir nye muligheter for utvikling av kompetanse og kunnskap om innovasjon og verdiskapning.

Kvalitativt nasjonalt styringsparameter:

- *Samspill mellom forskning og utdanning*

HiÅ har et godt samarbeid med arbeids- og næringsliv, noe som kommer til uttrykk ved at mange av studentene får utføre prosjektoppgavene sine i samarbeid med relevante institusjoner og bedrifter.

Førstekompetente har oppgavene med å undervise i forskningsetikk, vitenskapsteori og metode, og derved hvordan man gjennomfører bachelor- og masteroppgaver. Høgskolen har som mål at flest mulig av våre bachelor- og masteroppgaver skal være reelle problemstillinger i samarbeid med arbeidslivet, og mange av disse inngår igjen i forskningsprosjekter. Eksempelvis nevnes enkelte avdelingers målsetninger og gjennomføring av studentoppgaver i samarbeid med arbeids- og næringsliv.

HiÅ har gode erfaringer med å bruke «Learning by doing (John Dewey, 1859), i våre utdanninger. I det ligger tanken om at aktivitet bør ha en sentral funksjon i selve læringsprosessen. Gjennom praktisk utførelse vil studentene gjøre egne erfaringer, og derved lettere tilegne seg kunnskap. Det settes i gang forskningslignende prosesser som motiverer studenten til å tilegne seg mer kunnskap om et tema, for deretter å prøve ut den nye kunnskapen i praksis. Et eksempel på den type læringsprosesser er førsteårs ingeniørstudenter, som gjennom bygging av modeller får testet ut hypoteser, ideer og teori. Dette lenge før de har tilegnet seg det formelle teoretiske grunnlaget for å utføre jobben, men de oppnår likevel en innsikt i hvilken type kunnskap de bør tilegne seg mer av for å bygge bedre modeller/prototyper.

Ved avdeling for ingeniør- og realfag (AIR) skjer dette gjennom prosjektarbeid og bacheloroppgaver som tematisk passer med egne FoU prosjekt eller FoU-oppgaver i næringslivet. En særlig utfordring for regioner som ønsker å framskynde utviklingen av teknologibaser industri og nyetableringer, er å styrke båndene mellom regionens vitenskapsbase, representert ved universitetene, og industribedriftene. Oppgavene omfattet av

«Dagen er fullspekket med alt fra fysikk, matte, materiallære, til produktutvikling. Noen ganger begynner dagen i en forelesningssal med matematikk, noen dager i et klasserom med 3D modellering på PC. De beste dagene er de hvor vi møtes på Labbygget, hvor vi kan få i oppdrag å bygge prototyper av modellene våre, som kan være alt fra en elektrisk motorsykkel, til kanskje en dusj med integrert lufttørking!»

Michael, student Ingeniør Produkt- og Systemdesign

ulike prosjekter har inngått i et forsøk med et nytt utdanningsopplegg, hvor resultatene blir evaluert med tanke på hvilke oppgaver som har det største potensialet for videre innovasjon og forskning. De mest lovende oppgavene blir så fulgt opp gjennom bygging av prototyper og videre forskning. Denne kontinuerlige utviklingsprosessen krever betydelig innsats både fra studenter, lærere og de involverte bedriftene med hensyn til en grundig evaluering og tilrettelegging av arbeidene. Resultatene har imidlertid vært til fordel for alle parter, dersom en dømmer ut i fra antall oppgaver som har resultert i innovasjonsprosjekter i bedriftene eller gitt uttelling i form av vitenskapelige publikasjoner. Da kvaliteten til en ingeniør først og fremst blir bedømt på grunnlag av evnen til å gjennomføre prosjekter etter gitte spesifikasjoner og innenfor gitte kostnadsrammer, er resultatene av denne prosessen også en representativ kvalitetsindikator både på læreprogrammet og ingeniørstudentenes arbeider.

Ved avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO) utføres bachelor- og masteroppgaver i samarbeid med maritim industri. Masteroppgavene forsøkes gjennomført i et samspill med et forskningsprosjekt mellom høgskolen og industrien. Det er opprettet 5 ulike forskningslaboratorier, hvor også studenter får sin undervisning. Studentene inkluderes i forskningsprosjekter, som all er i samarbeid med industrien. Videre er studenter deltidsansatt til å bygge opp aktivitet i forskningslaboratorier og delta i prosjekter. Dette gjelder først og fremst Mechatronic og Human factor lab, mens det er økende aktivitet på Machinery & Ship operation, og Innovation & prototype lab.

Ved Avdeling for Helsefag (AHF) arbeides det systematisk med forskningsbasert undervisning på ulike måter. Studentene starter med å søke aktuelle vitenskapelige forskningsartikler knyttet til arbeidskrav i undervisningen. Dette arbeidet er gjennomgående i alle de tre studieårene og omfatter opplæring i søk, analyse og kritisk anvendelse av vitenskapelige forskningsartikler i studentarbeid, og det er på alle tre studieår krav til at studentene bruker et visst antall forskningsartikler. Fra kull 2015 vil bachelor i sykepleie kunne velge en forskningslinje knytt til bacheloroppgaven, De vil da få økt fokus på vitenskapsteori og metode og bachelor oppgaven vil ha form som et forskningsprosjekt.

Masterstudentene skal begynne på sine master- prosjekter våren 2015 og har brukt høsten 2014 på å finne de gode problemstillingene fra ulike grupper i helsesektoren. Relevante masterprosjekter gjennomføres i tett samarbeid med arbeidslivet og brukere/ helsearbeidere.

Avdeling for biologiske fag (ABF) ser på bacheloroppgaver som en ressurs inn mot forskning og samarbeid med næringsliv. For eksempel er de fleste bacheloroppgavene til bioingeniørutdanningen problemstillinger som er levert fra Helseforetaket og spesielt fra laboratoriene på Ålesund sykehus. Innen det marine fagområdet er det også flere oppgaver som blir gjort i samarbeid med næringslivet og/eller knyttet til pågående forskningsprosjekter på avdelingen. En del bacheloroppgaver blir også gjennomført som «forprosjekt» og danner grunnlag for søknad større forskningsprosjekter. På ABF har vi også

«Våre funn viser at samarbeid [med bedrifter] er positivt for studiemotivasjon og studiegjennomføring. Studentene har også lettere for å få jobb etter studiene»

*Forsker Taran Tuene, Nifu,
Aftenposten 15.03.2015*

bachelorprosjekter på tvers av fagdisipliner, helse-marint. For eksempel ble det i 2014 gjennomført bacheloroppgave med tema antibiotika resistente bakterier i Borgundfjorden. Bacheloroppgaver knyttet til næringslivet medfører ofte tilbud om jobb i etterkant.

HERD (Higher Education, Research and Development in the Western Balkans) Maritime 2010 – 2014 som er et program til å styrke høgre utdanning og forskning på Balkan. Målet med programmet er å bidra til økonomisk vekst, sosial utvikling og samarbeid. Programmet er administrert av Høgskolen i Ålesund og finansiert av Utenriksdepartementet. HiÅ er også prosjektleder for to av prosjektene innen maritime utdanning og forskning, hvorav et er i Montenegro og et i Albania. Prosjektet gir viktig bidrag til internasjonalisering av både utdanning og forskning på det maritime området.

3.2.2 Resultat virksomhetsmål HiÅ – sektorområde 2

Virksomhetsmål 2.1: Høgskolen i Ålesund skal ha et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning og utviklingsarbeid.

Høgskolen skal legge til rette for at dr.gradsstudenter gjennomfører på normert tid.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Gjennomstrømning netto tidsbruk per avlagt doktorgrad (år).	3,35	2,97	2,8	2,78	3
Antall avlagte doktorgrader*	1	3	3	3	4

*Annen institusjon er gradsgivende, siden HiÅ ikke har egen forskerutdanning.

Høgskolen i Ålesund har ikke egne doktorgradsprogram, men har i 2014, 10 stipendiatstillinger finansiert av Kunnskapsdepartementet, 4 stipendiater på interne midler og et varierende antall stipendiater ansatt på prosjekt. Stipendiatene har intern veileder ved HiÅ, og ekstern veileder ved gradsgivende institusjon. Tre av våre stipendiater disputerte i 2014, hvor gradsgivende institusjoner var NMBU, UiB og Aalto Universitet. Netto tidsbruk isolert sett er svært bra, men utfordringen ligger i brutto tidsbruk, hvor en del bruker lenger tid enn normert pga. at stipendiatene blir engasjert i andre oppgaver, ut over planlagt pliktarbeid. I noen tilfelle kan dette være hensiktsmessig, men HiÅ har som mål at dette skal være unntaket og ikke regelen. En annen årsak er at HiÅ ikke har egen forskerutdanning, og at vi er avhengig av de gradsgivende institusjonene. Dette samarbeidet fungerer godt, men det krever en del arbeid i oppstartsfasen. Det er imidlertid helt avgjørende at stipendiatene har intern veileder ved HiÅ, og at denne oppgaven vies tilstrekkelig oppmerksomhet. Høgskolen innførte strengere kvalitetssikringsprosedyrer i 2012 og dette har vært med på å redusere forventet brutto tidsbruk. I 2014 ligger alle stipendiater som startet opp etter 2012/2013 på normert tid med kun mindre avvik.

Overordnet risikovurdering/ vurdering av måloppnåelse på sektorområde 2:

KSF 1: Tilstrekkelig andel ansatte engasjert i forskning (førstekompetanse)

Andel ansatte med førstekompetanse er kritisk for å oppnå måltall om publisering, utarbeide kvalitativt gode søknader til virkemiddelapparatet, og for å skape kompetanseoppbygging, styrke forskningsgruppene og rekruttere og ivareta stipendiatene. Mange av våre ansatte med førstekompetanse er i øvre sjikt aldersmessig, og det blir derfor avgjørende å rekruttere flere unge med førstekompetanse. Tilstrekkelig prioritering av interne ressurser til forskning er kritisk for kvalitet og kvantitet i forskningen samt i forskningsbasert undervisning, men også for å rekruttere og beholde vitenskapelig ansatte med førstekompetanse som ønsker å drive forskning. Rekruttering av kvalifiserte stipendiater og inkludering av disse i sterke fagmiljøer internt, kan være en god tilleggsstrategi i så måte.

KSF 2: Organisere forskningsgrupper med tilstrekkelig ”kritisk masse”

Oppfølging av FoU-strategien for å videreutvikle gode forskergrupper med tilstrekkelig størrelse anses som kritisk.

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiko identifisert:

R 1 For få med førstekompetanse

R 2 Stor spredning på forskningsfelt internt

Tiltak for å redusere risiko 2014:

Det ble i 2014 opprettet 3 interne stipendiatstillinger for å øke andel ansatte med førstekompetanse. Høgskolen rekrutterer stadig yngre forskere til doktorgradsstipend og må jobbe for å finne de gode løsningene for å beholde kompetansen ved Høgskolen når disse disputerer. En styrking av kvalitetsprosedyre for fordeling av stipendiatstillinger er med på å sikre at stipendiatene inkluderes i solide forskningsmiljøer som er godt forankret på avdelingene og som kan tilby et forskningsmiljø som støtter opp om stipendiatene.

Avdelingene har jobbet med å styrke sine forskningsmiljøer og støtte opp om arbeidet med å etablere solide forskningsgrupper, uten at disse fragmenteres i for stor grad. Det er fortsatt utfordrende å finne en god struktur på forskningsgruppene som er enhetlig for hele Høgskolen. Det har også vært økt fokus på tverrfaglige forskningsgrupper og nettverksbygging.

3.3 Samfunnets behov

SEKTORMÅL 3: UNIVERSITETER OG HØGSKOLER SKAL VÆRE TYDELIGE SAMFUNNSAKTØRER OG BIDRA TIL INTERNASJONAL, NASJONAL OG REGIONAL UTVIKLING, FORMIDLING, INNOVASJON OG VERDISKAPNING.

3.3.1 Resultat nasjonale styringsmål – sektorområde 3

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) utenom EU og NFR	5,30 %	2,2 %	6,10 %	9,70 %	6 %

Kvalitative nasjonale styringsparametere:

Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv

Det tette samarbeidet med arbeids- og næringsliv gjenspeiler seg i en god vekst i prosjektportefølje og totale BOA-inntekter i 2013, og den faktiske omsetningen i 2013 overstiger det som var fastsatt som resultatmål. Dette gir en BOA-andel i forhold til total omsetning i 2014 som ligger betydelig høyere enn resultatmålet. Antall prosjekter og omsetning er størst innenfor maritime fagområder, der vi har lykket i å bygge opp et solid forskningsmiljø. Målet er at BOA-aktiviteten skal fortsette å vokse, med en relativt større økning også på andre fagområder. I 2014 ble avsatte midler omsatt som BOA aktivitet, noe som påvirker de totale BOA inntektene og man skal være forsiktig med forvente tilsvarende vekst i 2015.

Fleksibel utdanning:

Høgskolen i Ålesund skal legge til rette for fleksibel utdanning, gjennom deltidsstudier o.a. Flexibel etter- og videreutdanning skal utvikles gjennom tett samarbeid med arbeids- og næringsliv. Høgskolen har deltidsutdanninger innenfor master- samt videreutdanninger. Dette gjør det mulig å kombinere studier og jobb, noe som arbeids- og næringsliv etterspør.

3.3.2 Resultat virksomhetsmål HiÅ – sektorområde 3

Virksomhetsmål 3.1: Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, formidling, innovasjon og verdiskaping.

«One big advantage, I might say, is the closeness you have with your fellow students and professors. Our class has close to 10 different nationalities, which provides the basis for a strong learning arena. In addition, the masterprogram offers different kinds of challenges for the students in terms of presentations, assignments, written exams, oral exams and so on. In my opinion, this variety prepares the students to practice and improve on several arenas. In this respect, the professors are extremely clever in teaching the subjects and offers solid advice to a good performance. »

Karsten Lus Hagen, student på Master of International business and Marketing

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Totale inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA)	17.963	20.359	25.707*	44.929	25.000
Andel BOA totalt i prosent av total omsetning	8,02 %	8,35 %	9,80 %	16,40 %	>10 %
Totale inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) innenfor maritime fag (mill.kr)*	8,6	15,5	15,5	23.257	18
Høgskolen skal ha en publikasjons-produksjon som gjennomsnittet for høgskoler:					
- Antall publikasjoner pr. år	31	39	56	60	60
- Antall publikasjonspoeng pr. år	23,4	31,2	31,8	35	35

* Foreløpige tall

Høgskolen har arbeidet for økt tildeling gjennom Regionalt Forskingsfond, NFR og EU. Vi har særlig lyktes når det gjelder Regionalt Forskingsfond, og flere søknader er innvilget fra flere fagmiljøer. Høgskolen lykkes med å få et stor BIONÆR prosjekt i 2014 og SFI stauts som avspeiler et tett samarbeid med næringslivet.

Kvalitative virksomhetsmål HiÅ:

- ***Høgskolen i Ålesund skal være en synlig samfunnsdebattant, og øke formidlingen av FoU-resultater i media og andre fora.***

Den vitenskapelige publiseringen ved Høgskolen fortsetter å stige. Antall publikasjoner overstiger klart måltallet, men målt i publikasjonspoeng når vi fortsatt ikke helt opp til måltallet. Dette indikerer at flere av publikasjonene er sampublisering med andre institusjoner, noe som er svært viktig for å bygge solide forskningsgrupper på tvers av institusjonene. Når det gjelder totalt antall publiseringspoeng bedrer Høgskolen i 2014 sin posisjon i forhold til andre Høgskoler, og en økning på ca. 33% i 2014 kontra 2013 er et solid løft for Høgskolen.

- ***Høgskolen i Ålesund skal delta aktivt i utviklingen av den maritime og den marine næringsklyngen i regionen.***

Maritim klynge:

Den maritime klyngen lykkes i 2014 med å være en av to klynger som oppnådde GCE (global centre of expertise) status og har navnet GCE Blue Maritime. Høgskolens tette samarbeid med den maritime klyngen og verdensledende forskningsmiljøer ledet i 2014 også frem til at Høgskolen som første Høgskole i Norge fikk tildelt en SFI – Senter for fremdragende innovasjon. Et solid maritimt forskningsmiljø har oppnådd status som et konkurransedyktig og ledende forskningsmiljø som vinner konkurransen om forskningsmidlene. Dette er med på å utvikle den maritime klyngen og med de konjunktursvingninger som man opplever i 2014 er kompetanse og nyskaping veldig sentralt for at den maritime klyngen skal fortsette sin vekst.

Biomarin næringsklynge:

Arena klyngen LEGASEA er i første rekke et næringscluster som dekker hele den marine verdikjeden – fra fangstleddet som høster av ressursene i havet, via prosessering og foredling (om bord og på land) til ferdig produkt i markedet. Hovedfokus ligger i utnyttelse av restråstoffet, og visjonen er 100 % utnyttelse til høyest mulig verdi i et globalt marked; både konsument og helse/farmasi. Det innebærer et stort fokus på dokumentasjon og kvalitet av råstoffet fra A til Å samt kunnskap og teknologi som sikrer optimal råstoffbehandling og fraksjonering. Verdikjeden dekker både villfangede ressurser og kultiverte. Den marine ingrediensindustrien står sentralt i forhold til utnyttelse av restråstoffet. Høgskolen i Ålesund er sammen med Møreforskning AS Marin og Sintef fiskeri og Havbruk partnere i LEGASEA™. Det er etablert et eget kompetanseprosjekt i regi av LEGASEA™ der Høgskolen er sentral part. ABF utvikler og gjennomfører kompetansehevende kurs for klyngen innen marine ingredienser

- ***Høgskolen i Ålesund skal satse aktivt på innovasjon i sin utdannings- og forskningsvirksomhet, og bidra til verdiskaping, innovasjon og entreprenørskap i privat og offentlig sektor.***

For å skape nye bedrifter som er konkurransedyktige i globale markeder kreves det en omfattende kunnskap og ferdigheter knyttet til innovasjon, entreprenørskap og internasjonal markedsføring. Nærheten til kyst og hav, og den sterke gründertradisjonen og entreprenørskapskulturen på Møre, gir oss viktige fortrinn for å drive utdanning og forskning innenfor innovasjon og entreprenørskap. Oppbygging av den maritime klyngen og utvikling av løsninger knyttet til denne har skapt en tradisjon for innovasjon og entreprenørskapsånd. Dette gir grunnlag for spinnoff i form av nye bedrifter og nye forretningsmodeller på en rekke andre områder.

Høgskolen i Ålesund har i mange år hatt sterkt fokus på samarbeid med næringslivet, og har som mål å bidra til verdiskaping, innovasjon og entreprenørskap i privat og offentlig sektor, gjennom aktiv satsing på innovasjon i vår utdannings- og forskningsvirksomhet. Nærheten til praksis er en viktig forutsetning, som vi ser verdifulle gevinster av både i studier og forskning.

«Jeg ser en UH-sektor der hver eneste institusjon bærer alle faglige fullmakter – fordi de har fagmiljøer som er store og solide nok. Institusjoner som tilbyr utdanninger av høy internasjonal kvalitet og bidrar til å fylle behovene i samfunns- og arbeidsliv. At utsikten ved enhver institusjon er omtrent sånn som i Ålesund. Nei, ikke til Nørvasundet – men til en klynge med innovative og verdensledende bedrifter som får mye av sin konkurransekraft nettopp fra samarbeidet med institusjonen»

Torbjørn Røe Isaksens åpningstale på Kontaktkonferansen 20.01.2015

Høgskoler og universiteter er viktige bidragsyttere til innovasjon, men uten et godt samspill med omgivelser og «problem-eiere», vil man ikke kunne utnytte det innovasjonspotensialet som finnes i utdanning og FoU. Studentene bør derfor gis også en basistrening i å tenke innovativt. Kandidater med relevant, FoU-basert kunnskap, som i tillegg har med seg innovative ferdigheter, kan lettere utnytte sin kunnskap i møte med samfunnet for øvrig. Ved å innlemme studentene i FoU-prosjekter i arbeids- og næringslivet, legges det til rette for at FoU og nyskaping kan skje i møtet mellom studenter og bedrifter.

Høgskolen har jobbet med å legge til rette for en kultur som:

- Øker motivasjon for og ferdighetene i å drive nyskaping hos våre studenter
- Øker kunnskapene om innovasjon hos aktørene i det regionale innovasjonssystemet.
- Kobler sammen kunnskap om innovasjon og internasjonalisering, ut fra at dette er gjensidig avhengige kunnskapsområder for å få fram flere bedrifter klarer å realisere vekst
- Styrker samarbeidet i det regionale innovasjonssystemet.

Ved å tilby studentene å utføre sine bachelor- og masteroppgaver i samarbeid med arbeidslivet, legges det til rette for at nyskaping kan skje i møtet mellom studenter og bedrifter. Å jobbe med reelle problemstillinger er noe som også motiverer studentene. Et næringsliv som ser nytten av kontakt med studentene er avgjørende, og regionale aktører innenfor den maritime og den marine næringsklynga, samt helsesektoren, er viktige samarbeidspartnere for oss i så måte. Studenter kan ha en viktig rolle både som forskningsressurs, og som innovatører. Vi ser mange eksempler på at studenter bidrar med viktig nyskaping i arbeidslivet gjennom sine bachelor- og masteroppgaver, og ved deltakelse i forskningsprosjekter. Bakgrunnen for prosjektene er ofte aktuelle problemstillinger knyttet til utviklingsoppgaver i lokal industri eller offentlig sektor. Dette har resultert i en rekke nye produkter og løsninger som senere har blitt kommersialisert av regionale bedrifter. Ambisjonen er at studentene, gjennom en kombinasjon av innovasjons- og entreprenørskapsaktiviteter og høyt faglig nivå, skal få en solid kunnskapsbasert verktøykasse, et profesjonelt og sosialt nettverk og økt individuell mestringsevne til å drive med innovasjon i sin framtidige yrkeskarriere.

Vårt mål er at studenter ved Høgskolen i Ålesund skal ha med seg en ekstra dimensjon når de uteksamineres hos oss – en erfaring fra samarbeid med arbeids- og næringsliv, og en basistrening i å tenke innovativt. Derfor ønsker vi å prege studentene fra dag 1, ved å involvere dem i innovative prosesser allerede i fadderperioden. I 2014 etablerte vi derfor InnoStart, hvor alle førsteårsstudenter deles inn i tverrfaglige grupper, og i løpet av en dags arbeid produsere løsninger på gitte problemer. Tilbakemeldingene fra studentene var svært positive, og InnoStart blir et årlig arrangement. En ekstra bonus med denne dagen var at studentene tidlig ble kjent med hverandre på tvers av studieretninger.

«Jeg opplevde et studentmiljø hvor det var lett å komme i kontakt med medstudenter og fagpersonell ved Høgskolen. Skolen er akkurat så stor at ikke alle kjenner alle, men så liten at man får et stort nettverk likevel... (...) Høgskolen i Ålesund har et fantastisk studentmiljø hvor det er lett å engasjere seg, danne nettverk og knytte relasjoner til studenter og ansatte. På sikt har dette hjulpet meg å kapre drømmejobben etter endt studietid.»

Marielle Kongestøl, tidligere student Bachelor i Eksportmarkedsføring

Høgskolen i Ålesund har også etablering av studentbedrifter som del av utdanninga for tre av våre bachelorprogrammer: Biomarin innovasjon, Markedsføring og ledelse med fordypning Innovasjon og entreprenørskapsledelse og Produkt- og systemdesign. Våre studentbedrifter har markert seg på toppen nasjonalt og internasjonalt siden 2007. Vi ønsker også at studentbedrifter med stort potensial, skal ta steget ut og etablere reelle bedrifter. Dette gjøres mulig gjennom samarbeid med Ålesund Kunnskapspark sin studentinkubator.

Overordnet risikovurdering/ vurdering av måloppnåelse på sektorområde 3:

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på virksomhetsmål er det identifisert kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Godt renommé og attraktiv samarbeidspartner for FoU-institusjoner, arbeids- og næringsliv.

Det er essensielt å videreutvikle samarbeidet med FoU-institusjoner, arbeids- og næringslivet på strategisk viktige områder. For å være attraktive må Høgskolen dokumentere og synliggjøre relevant kompetanse rettet mot samfunnsoppdraget, tilby etterspurte utdanninger og utføre relevant forskning. Det er videre nødvendig å ha kompetanse og kapasitet til å hevde seg i konkurransen om midler fra virkemiddelapparatet, både nasjonalt og internasjonalt.

KSF 2: Implementere innovasjon i undervisning og forskning. Målet er å tilrettelegge for en kultur som øker motivasjonen for nyskaping ved HiÅ og samarbeidet i det regionale innovasjonssystemet.

Identifisering av risiki

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risiki identifisert:

R 1 Sviktende evne til å bygge sterke fagmiljøer

R 2 Mindre grad av innovasjon i enkelte fagmiljøer, og redusert bidrag til regionens innovasjonsevne

Tiltak for å redusere risiko:

Avdelingene har jobbet målrettet med å bygge solide fagmiljøer, med større og også tverrfaglige forskningsgrupper. Det er fortsatt utfordringer med rekruttering i enkelte fagmiljøer som det har vært målrettet jobbet med å finne gode løsninger på.

Høgskolestyret har vedtatt å bruke ressurser på en prosjektstilling innenfor innovasjon og entreprenørskap. Stillingen blir underlagt FoU enheten fra 2015, og vil ha en sentral posisjon i å systematisere Høgskolens innovasjonssatsing i samspill med studenter, fagmiljøene og eksterne interessenter.

3.4 Organisasjon og ressurser

SEKTORMÅL 4: UNIVERSITETER OG HØGSKOLER SKAL HA EFFEKTIV FORVALTNING AV VIRKSOMHETEN, KOMPETANSEN OG RESSURSENE I SAMSVAR MED SIN SAMFUNNSROLLE.

3.4.1 Resultat nasjonale styringsmål – sektorområde 4

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Andel kvinner i dosent eller professorstillinger	0	0	2,60 %	19,30 %	20,00 %
Andel midlertidig ansatte:					
- Totalt	24,20 %	23,60 %	22,60 %	24,70 %	20,00 %
- Ekskl. utdanningsstillinger, åremål og II-stillinger:		9,80 %	9,60 %	11,40 %	9,00 %

Antall årsverk i professor-/dosentstillinger har økt fra 7,7 pr 1.oktober 2013 til 11,4 pr 1. oktober 2014. To kvinner har kvalifisert seg for professor-/dosentnivå i 2014 og målsettingen er nådd.

Ved HiÅ har andelen ansatte i midlertidige tilsetningsforhold har økt fra 22,6 % pr 1. oktober 2013 til 24,7 % pr 1. oktober 2014. Antall årsverk var 223,9 hvorav 55,3 gjelder midlertidig tilsatte. Kvinner utgjør 44,5 % av de ansatte ved HiÅ. 40,3 % av ansatte i de midlertidige stillingene er kvinner. Etterfølgende oversikt viser hvordan de midlertidige tilsetningsforholdene fordeler seg på stillingskategorier:

Stillinger	Årsverk	Andel kv.
Stipendiater	14,0	21,4 %
Vitenskapelig assistent	2,8	64,3 %
Lærlinger	3,0	0,0 %
Rektor, dekaner, fagseksjonsleder (åremål)	7,0	71,4 %
II-stillinger/samarbeid med næringsliv	3,0	10,1 %
Gaveprofessorat	1,1	0,0 %
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	13,3	63,3 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	1,0	80,0 %
Administrative stillinger	10,2	29,4 %
Sum	55,3	40,3 %

Ser vi bort fra ansatte i utdanningsstillinger (19,8 årsverk), ansatte i åremålsstillinger (7,0 årsverk) og ansatte i II-stillinger (3,0 årsverk) gjenstår 25,5 årsverk. Dette gir en andel midlertidige tilsatte på 11,4 %. Tilsvarende pr 1.

oktober 2013 var 9,8 %. Målsettingen for 2014 var å redusere andelen til 9 %. Dette har vi ikke lyktes med, først og fremst grunnet økt bruk av midlertidige tilsetninger knyttet til maritim prosjektvirksomhet. Flere av disse er tilsatt i stilling som prosjektleder, og inngår dermed i stillingskategorien «Administrative stillinger». Resultatet for 2014 er drøftet med arbeidstakerorganisasjonene, og det vil bli arbeidet videre for å nå målsettingen.

Kvalitative nasjonale styringsparametere:

- *Langsiktig økonomisk planlegging*

Høgskolens nye interne budsjettfordelingsmodell har bidratt til å synliggjøre avdelingenes og de administrative støtteenhetenes (budsjettenhetenes) fremtidige økonomiske rammebetingelser. Dette har vært bevisstgjørende og legger opp til at budsjettenhetene skal drive en mer langsiktig planlegging av ressursbruken enn tidligere.

Høgskolen har i 2014 innført 3-årig kostnadsbudsjettering som en omforent del av budsjettenhetenes treårsplaner. Dette muliggjør langsiktig økonomisk og strategisk planlegging, og gjør at fremtidige økonomiske konsekvenser av beslutninger blir mere synlige og forutsigbare på alle nivå i organisasjonen.

Totalbudsjettering av Høgskolens virksomhet (inkludert BOA) har blitt utsatt i og med implementering av TDI-modellen, der en rekke nødvendige forutsetninger for totalbudsjettering har vært ukjente.

Som følge av SAKS-prosessen og innføring av TDI-modellen er arbeidet med å revidere HiÅ sin økonomimodell utsatt inntil videre. Regnskapsføring i henhold til TDI-modellen har gjort midlertidige tilpasninger i økonomimodellen nødvendige.

Høgskolen sitt arbeid med TDI- og leiestedsmodellen har gitt nyttig styringsinformasjon – som igjen vil gjøre Høgskolen bedre i stand til å møte fremtidig press på de økonomiske ressursene gjennom et bedre beslutningsgrunnlag.

- *Robuste fagmiljøer*

Høgskolen skal ha robuste fagmiljøer med god pedagogisk kompetanse knyttet til alle studieprogrammer. Høgskolen har lang tradisjon for å rekruttere undervisnings- og forskningspersonale med solid erfaring fra næringslivet. Vi har i 2014, som i foregående år, sett en viss dreining mot rekruttering av rene akademikere. Høgskolen er opptatt av å finne en god balanse mellom rekruttering av ansatte med sterk forskningskompetanse og ansatte med solid næringslivserfaring. Vi øker også andelen utenlandske medarbeidere. Dette er positivt, samtidig som det skaper utfordringer innenfor enkelte fagområder hvor undervisningen skjer på norsk, og mht. god integrering i fagmiljøet. Det ble fra høsten 2014 etablert tilbud om norskopplæring for ansatte, og det er i arbeidskontrakter innarbeidet krav om å oppnå nivå B2 innen to år fra tiltredelse.

Antall ansatte som deltar i forskningsgrupper/tilsvarende er økende, noe som gir positive utslag på forskningsproduksjonen.

Høgskolen har et godt omdømme og anses som en attraktiv arbeidsplass. Dette er momenter som har bidratt til en viss bedring i tilgangen av vitenskapelig personell. En analyse av rekrutteringstilgangen til undervisnings- og forskerstillinger for perioden 2010 – 2014 viste at vi generelt sett har færre kvalifiserte søkere enn ønskelig og at søkergrunnlaget varierer mye mellom ulike fagområder.

Høgskolen gjennomførte i 2014 en undersøkelse av lønnsnivået ved HiÅ og 12 andre UH-institusjoner. Denne viste at lønnsnivået ved HiÅ for de fleste undervisnings- og forskerstillinger lå høyest blant utvalget. Til tross for at lønnsnivået ved Høgskolen er blant de høyeste i UH-sektoren, har vi utfordringer i forhold til lønnsnivået i næringslivet. Dette gjelder i første rekke teknologiområdet. Undersøkelsen viser at lønnsnivået for de største gruppene av administrative stillinger ved Høgskolen er på snittet eller lavere.

3.4.2 Resultat virksomhetsmål HiÅ – sektorområde 4

Virksomhetsmål 4.1: *Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen, slik at det gis åpning for strategiske tiltak for å utvikle høgskolen som utdannings- og forskningsinstitusjon. Effektiv ressursforvaltning skal underbygge Høgskolens strategiske prioriteringer.*

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Planlagt / disponert til strategiske satsingstiltak i prosent av total finansiering fra departement	2,03 %	2,52 %	6,1 %	8,25 %	6,9 %

For 2014 vedtok Høgskolestyret en rekke strategiske satsinger – både utstyrsinvesteringer, nye studieprogram og øvrige utviklingstiltak som en stor fellessatsing på e-læring. Tabellen over viser en solid økning i andel disponert til strategiske tiltak, og et resultat godt over det opprinnelig planlagte. Dette skyldes i hovedsak at Høgskolens avsatte midler har gitt mulighet for økte strategiske satsinger i 2014. Avsatte midler er redusert med totalt 15,6 millioner kroner i 2014.

Langsiktig budsjettering av både ordinære lønns- og driftskostnader og strategiske midler gir nødvendig informasjon for å kunne budsjettere inn mer risiko i Høgskolens økonomi. Dette gir økonomisk handlingsrom til å kunne gjennomføre strategiske tiltak. Høgskolens nye budsjettfordelingsmodell gir dessuten avdelingene mer forutsigbare rammetildelinger over tid. Samtidig gis

avdelingenes utviklingstiltak uttelling på et tidligere tidspunkt gjennom den nye budsjettfordelingsmodellen. Totalt sett har dette resultert i at avdelingene har kunnet disponere en stor andel av sine avsatte midler inn mot tiltak som bygger opp under Høgskolens strategi.

Virksomhetsmål 4.2: Høgskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til en kompetanseprofil og et arbeidsmiljø som gjør høgskolen attraktiv som arbeidsplass og studiested, og som bidrar til et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Styringsparameter	Resultat				Resultatmål
	2011	2012	2013	2014	2014
Andel kvinner i førstestillinger	25,40 %	30,70 %	25,50 %	29,80 %	30,00 %
Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	79,50 %	83,90 %	89,10 %		85,00 %
Det er godt organisatorisk arbeidsmiljø på min arbeidsplass				71,6 % *)	
Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	82,80 %	85,30 %	87,20 %	84,0 % **)	85,00 %
Jeg opplever god trivsel på min arbeidsplass				84,0 % **)	

*) Tallet fra 2014 angir hvor mange prosent som har svart at de er noe enig eller helt enig i at «Det er et godt organisatorisk arbeidsmiljø på min arbeidsplass». Arbeidsmiljøkartleggingen er lagt om fra 2014.

***) Tallet fra 2014 angir hvor mange prosent som har svart at de er noe enig eller helt enig i at «Jeg opplever god trivsel på min arbeidsplass».

Tabellen viser data rapportert til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) pr. 31.10.2014. Høgskolen rekrutterer nå flere kvinner med førstekompetanse eksternt, noe som bidrar positivt når antall kvinner i stipendiatstillinger er relativt lavt. Vi har tidligere hatt en overvekt av kvinner i stipendiatstillinger, noe som på sikt ville bidratt til å øke kvinneandelen i førstestillinger. Denne utviklingen snudde i 2013, og kun 3 av 14 som er tilsatt i stipendiatstillinger pr 31.10.2014 er kvinner.

Fra 2013 økte vi vår målsetting om at minimum 85 % av de ansatte skal oppleve det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet som godt. Tidligere måltall var 80 %. Fra 2014 er arbeidsmiljøkartleggingen lagt om, og tallene er ikke direkte sammenlignbare med tallene for perioden 2011 – 2013. Resultatet for 2014, etter ny kartleggingsmetode og undersøkelse, viser at HiÅ skårer høyt på trivsel, men lavere enn ønskelig på organisatorisk arbeidsmiljø.

Høgskolen i Ålesund er IA-bedrift og har fornyet avtalen om inkluderende arbeidsliv til og med 2018. Avtalen har fokus på:

- Lavt sykefravær
- Økt sysselsetting av personer med redusert funksjonsevne
- Økning av den reelle pensjonsalderen

Høgskolen i Ålesund har en målsetting om et sykefravær på under 4 %. Vi har hatt følgende utvikling i sykefraværet de fire siste årene:

2011	2012	2013	2014
3,7 %	4,3 %	2,6 %	3,5 %

Sykefraværet for kvinner viser en økning fra 3,2 % i 2013 til 6 % i 2014. For menn er det en nedgang fra 2,2 % til 1 %. Økningen blant kvinner skyldes først og fremst flere langtidssykemeldinger, som ikke er arbeidsrelatert.

Høgskolen gjennomfører flere tiltak for å forebygge sykdom. Det arbeides forebyggende på flere områder i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og høgskolens interne vernetjeneste. I medarbeidersamtaler er det fokus på forebygging gjennom å avklare tilretteleggingsbehov. Høgskolen tilbyr ansatte forskjellige former for fysisk aktivitet, og for tilbud organisert av Høgskolen kan ansatte benytte inntil en time av ukentlig arbeidstid. Høgskolen har gode rutiner for oppfølging av sykmeldte.

Høgskolen i Ålesund legger vekt på mangfold på arbeidsplassen, og det inviteres til mangfold ved rekruttering. Det er i 2014 ikke tilsatt personer som har opplyst at de har nedsatt funksjonsevne.

Aldersavgangen er økende og forventes å tilta i de kommende årene. Gjennomsnittlig pensjonsalder har tidligere ligget svært høyt, men har de siste to årene gått ned, jf. etterfølgende tabell.

	2011	2012	2013	2014
Antall	4	3	6	8
Pensjonsalder	68,5	68,7	67,5	66,5

Kvalitativt virksomhetsmål HiÅ:

- *Høgskolen i Ålesund skal implementere handlingsplan for likestilling og inkludering*

Handlingsplanen gjelder for perioden 2012 – 2015. Det vises til pkt 4.2 og likestillingsredegjørelsen i kapittel 7.

Overordnet risikovurdering/ vurdering av måloppnåelse på sektorområde 4:

RI – HiÅ får ikke nødvendig økonomisk handlefrihet til å nå sine mål
Høgskolen identifiserte tre risikoområder for planperioden 2014 – 2016:

1. Plantall SPE (Studiepoeng ekvivalenter) oppnås ikke.

2. Oppstart nye studier – Feilslag i kalkyler
3. Manglende gjennomføring av forutsatte utviklingstiltak.

Høgskolen har hatt ett spesielt fokus på plan og budsjettarbeid. I 2014 er 3 års planer og budsjett innført. I tillegg har Høgskolen revidert og justert budsjettfordelingsmodellen. Budsjettmodellen er koblet opp mot plantall SPE. En god kvalitetssikring av plantall har vært avgjørende for å sikre forutsigbare fremtidige økonomiske rammebetingelser.

Budsjettmodellen og en videreutviklet mal for kostnadsbudsjettering over 3 år gir en større forutsigbarhet og et bedre beslutningsunderlag for vurdering av virksomhetsendring og nye tiltak.

Høgskolen har innført TDI- og leiestedsmodellen i sin helhet for alle prosjekt (BOA) som høgskolen søker om etter 1.7.2014. Den nye modellen gir et godt grunnlag og nyttig styringsinformasjon. En oversikt over søknader som Høgskolen har, i kombinasjon med en økonomisk oversikt over den aktive BOA prosjektporteføljen (for hele prosjektperioden) gir Høgskolen viktig styringsinformasjon bl.a. med hensyn på ressursallokering.

I 2015 innføres en totalbudsjettering av Høgskolens virksomhet (inkludert BOA).

Høgskolen har videreutviklet sine rapporter for sikre et bedre beslutningsunderlag på de ulike nivå. Dette i kombinasjon med en vesentlig bedre styringsmodell gir et bedre grunnlag for å iverksette og gjennomføre utviklingstiltak.

Tiltakene har redusert sannsynligheten og risikoen ansees å være akseptabel.

R2 – HiÅ får ikke høy nok kompetanse og tilstrekkelig bemanning til å nå sine mål

Høgskolen identifiserte tre risikoområder for planperioden 2014 – 2016. Dette gjaldt høy andel førstekompetente som nærmet seg pensjonsalder, kompetanse- og bemanningsbehov ble avdekket for sent og enkelte fagmiljø som fortsatt var sårbare/lite robuste.

Høgskolen har økt antall ansatte med førstekompetanse fra 44 til 53 det siste året. Det er spesielt satsset på rekruttering til det fagmiljøet som aldersmessig var mest utsatt, og avdelingen har i stor grad lykkes både med rekruttering og intern kompetansebygging. Generelt har antall førstekompetente som er 60 år eller eldre allikevel økt fra 15 til 17, men god rekruttering totalt sett har ført til redusert gjennomsnittsalder for denne gruppen.

Flere enheter har forbedret personalplanleggingen i 2014, men Høgskolen må fortsatt videreutvikle denne. Rekrutteringsbehovet er økende både grunnet pensjonering og økt aktivitet. For kort planleggingshorisont fører også til redusert kvalitet på rekrutteringsprosesser og flere midlertidige tilsetninger enn ønskelig i påvente av utlysning. Det har vært benyttet tilleggslønn etter B-tabellen for å rekruttere kritisk kompetanse i 2014.

Høgskolen har i samarbeid med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) gjennomført en analyse for å fremskaffe kunnskap om lønnsnivå og lønnsutvikling ved HiÅ. Analysen sammenligner lønnsnivå og lønnsutvikling ved HiÅ med næringslivet og 13 høyere utdanningsinstitusjoner. Analysen er basert på data samlet inn for perioden 2010 – 2013³. Den viser at Høgskolen i Ålesund har et høyt lønnsnivå for undervisnings- og forskerstillinger. HiÅ er lønnsledende for stillingene som førsteamanuensis, førstelektor og høgskolelektor. Årsaker til dette kan være at HiÅ er den høgskolen i utvalget som har klart størst andel faglige/vitenskapelig personell med utdanning innenfor MNT-fag (47 %). Nærmest ligger Høgskolen i Gjøvik med 36 % og Universitetet i Stavanger med 33 %. Analysen gir noen indikasjoner på at konkurransen fra næringslivet er en faktor for press på lønningene ved HiÅ.

NIFU viser til at rekrutteringsgrunnlaget arbeidstilstrømningen kan være lavere i Møre og Romsdal enn i andre fylker, men dette kan ikke verifiseres ut fra innsamlet datamateriale. Sammenstilt med en intern undersøkelse av rekrutteringsgrunnlaget til utlyste stillinger ved HiÅ i perioden 2010 – 2014, bekrefter analysen de utfordringer vi har når det gjelder lønnsnivå og rekruttering. Høgskolen har i 2014 økt antall undervisnings- og forskerstillinger med 10 %. Dette har bidratt til å redusere sårbarhet på enkelte fagområder. Høgskolen har fortsatt rekrutteringsutfordringer, innenfor byggfag, maritim teknologi og nautikk. På sistnevnte område er det vanskelig å rekruttere personell som både har nødvendige maritime sertifikater og formalkompetanse på bachelor-/masternivå. For å sikre kompetansen på dette området satser Høgskolen blant annet på intern kompetansebygging.

Tiltakene har bidratt til å løse situasjonen på de mest kritiske områdene i 2014, men risikoen er fortsatt tilstede og den videreføres i 2015.

R3 – HiÅ sin infrastruktur legger ikke til rette for måloppnåelse

Høgskolen identifiserte følgende risikoområde for planperioden 2014 – 2016:

1. Manglende fasiliteter for nye undervisnings- og arbeidsformer
 - a. E-Læring
 - b. Digital eksamen
 - c. Mange nok grupperom

Høgskolen har implementert TDI- og leiestedsmodellen. Denne vil bidra til en bedre oversikt over kommende og pågående BOA prosjekt og en bedre forutsetning for å allokere sine ressurser i forhold til aktivitetsnivået. Leiestedsmodellen vil gi bedre innsikt i kapasitet og utnyttelse av laboratorier og simulatorer.

Høgskolen har gjennomført ulike tiltak som følge av mulighetsstudiet. Blant annet; Areal er omdefinert til flerbruksområde som bedre ivaretar behovet for

³ Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning, Arbeidsnotat 17/2014, ISBN 978-82-327-327-0039-4

grupperom i ukene før eksamensperioden. Det er iverksatt et tiltak for å bedre inn klimaet og derigjennom utnytte Hovedbygget sine fellesareal på helårsbasis.

Høgskolen har gjennom KD bedt om at Statsbygg overtar Kunnskapsparken (KP). Statsbygg vil sannsynligvis kunne leie ut KP i sin helhet til Høgskolen fra 4 kvartal 2015. Om lag 70 % av arealet er kontraktbundet vil måtte fremleies i inntil 3 år før Høgskolen vil kunne ta i bruk større deler av bygget. Etter denne perioden vil Høgskolen ha bedre arealmessige forutsetninger for å drive sin virksomhet.

Høgskolen vil ha et økt fokus på campusutvikling og arealeffektivisering som følge av mulighetsstudiet i den kommende tre års periode.

Når det gjelder E-læring og digital eksamen vises det til omtalen under kapittel 5.1.3 om den videre satsingen i 2015.

Tiltakene har redusert sannsynligheten noe. Høgskolen ser det som viktig å ha et fortsatt fokus på infrastruktur i kommende tre års periode.

R4 – HiÅ sine systemer og rutiner fungerer ikke optimalt og hindrer måloppnåelse

Høgskolen identifiserte tre risikoområder for planperioden 2014 – 2016:

1. Svikt i implementeringen av TDI modell.
2. System for romplanlegging fungerer ikke optimalt
3. Uavklart oppgave- og ansvarsfordeling innenfor enkelte områder

Høgskolen har implementert TDI- og leiestedsmodellen og vil kunne se effekten av det i 2015. Høgskolen har videreutviklet sine planer jf. omtalen under *R 1* ovenfor, og forankret de i Høgskolens Strategiske plan. Det er fortsatt rom for en ytterligere samordning av Høgskolens ulike planer noe som vi vil ha fokus på i 2015.

Høgskolen har i 2014 gjennomført et OU prosjekt med fokus på administrasjon- og støttefunksjoner. Prosjektet er avsluttet og ulike tiltak er besluttet. Imidlertid har Høgskolens fokus vært rettet mot SAKS prosessen i store deler av 2014. Høgskolen har kun i begrenset omfang iverksatt tiltak som følge av OU prosjektet.

En intern rapport om timeplanlegging konkluderer foreløpig med at målsettingene i gjeldende retningslinjer om en pedagogisk timeplan for første årskull ikke er nådd. Målet om maksimalt 6 timer undervisning pr. dag er ikke nådd. Målet om å ikke ha tomme dager nåes ikke og det er flere dager med kun 2 timer undervisning. Målet om at tunge fag skal ha undervisning mellom kl. 8 og 12 er ikke nådd. Tunge fag er imidlertid svært svakt definert. Sykepleierutdanningen er nærmest måloppnåelse.

Analyser av rombehov viser at det er underskudd på alle typer undervisningsrom. Kompleksiteten i timeplanleggingen er økende på grunn av økende antall emner og økende antall studenter. Antall kombinasjoner av emner studentene har undervisning i, er meget høyt. Det er gjennomgående få studenter pr.

kombinasjon av emner. Kompleksiteten er også høy på grunn av en rekke andre faktorer som tilpasning av undervisningstidspunkt og rombehov til mange kull samtidig (felles-emner), faglærers ønske om romtype (flatt rom/auditorium etc.), AFP-dager, faglærers familieforhold, ønsket kombinasjon av teoriundervisning og øvingstimer, samlingsbasert undervisning m.m. Kvalitetssikringen av timeplanen skjer ikke alltid innenfor den oppsatte rutine og tidsramme. En del faktorer som gjelder undervisningen er ikke mulig å fastsette tidlig nok i forhold til når timeplanen må legges.

Timeplanleggingsprosessen er ikke standardisert og gjeldende retningslinjer følges i liten grad. Det er vanskelig å dokumentere og holde orden på alle bestillinger og endringer. Måten timeplanleggingen gjøres, medfører at faglærere ikke har særlig eierskap til timeplanen. I tillegg er det praktiske og tekniske utfordringer som gjør at avbestilling av undervisningsrom i varierende grad skjer, med den følge at rombruken ikke blir optimal. TimeEdit fungerer i liten grad som samhandlingsverktøy.

Økende kompleksitet bidrar til svakere studiekvalitet og kan påvirke oppnåelse av læringsutbyttene på en negativ måte. Kompleksiteten gjør også Høgskolen sårbar på et virksomhetskritisk område og det finnes lite handlingsrom for endringer.

Tiltakene har redusert sannsynligheten i begrenset grad. Høgskolen ser det som viktig å ha et fortsatt fokus på effektivisering og gjennomføring av tiltak i kommende tre års periode.

3.5 Samfunns og effektmål for byggeprosjekter

Campus Ålesund, med Høgskolen i Ålesund (HiÅ) som kjerneinstitusjon, er et av landets mest kompakte lærings- og innovasjonsmiljø. Campus Ålesund fungerer som et effektivt kunnskapssenter for bredden av arbeids- og næringslivet i regionen og som et forsknings- og innovasjonssenter for den maritime næringen. Dette er det viktig for oss å ivareta også i et endret institusjonslandskap. Det ble i 2014 utviklet en felles profileringsstrategi for alle aktørene på Campus Ålesund.

Høgskolen sitt mål med utviklingen av Campus er å knytte utdanning, forskning og innovasjon tettere sammen, og gi vår aktivitet en tydelig anvendt profil og forankring i regionenes arbeids- og næringsliv. Dette vil styrke kvaliteten i utdanningene, uttrykt gjennom studentens læringsutbytte. Vi ønsker å skape bedre kvalitet i utdanningene ved å utvikle nye undervisningsformer og et læringsmiljø som inkluderer tett kontakt med arbeids- og næringslivet.

Laboratoriene vi disponerer er helt avgjørende for all aktivitet som Høgskolen driver, både innen undervisning, forskning, innovasjon og entreprenørskapsarbeid. Erfaringsmessig har vi sett at læring gjennom ”hands on”-undervisning gir best resultat for studentene mht. å tilegne seg ny kunnskap. Laboratoriene skal være et sted hvor studentene tilegner seg relevant kunnskap gjennom ordinær laboratorieundervisning, hvor stipendiater og forskere har sitt arbeidssted, og hvor det operative samarbeidet med arbeids- og næringslivet foregår gjennom konkrete forsknings- og studentprosjekter.

Vi gjennomførte i 2014 en «Mulighetsstudie for Campus Ålesund». Studien ble gjennomført av det danske arkitekt- og konsultantselskapet Signal, og i samarbeid med Statsbygg. Prosjektet ble igangsatt fordi vi opplever stadig økende mangel på grupperom, egnede undervisningsrom og kontorplasser. Studien omfatter en kartlegging av hvordan bygningsmasse blir benyttet i dag, og hvilke muligheter det er for å øke arealeffektiviteten. Mulighetsstudien er viktig som grunnlag – som en idékatalog - for modernisering og videreutvikling av eksisterende bygningsmasse, og nye arealer som vi trenger for framtida. Mulighetsstudien gir en rekke illustrasjoner på hvordan undervisningsrom, gruppe- og prosjektrum, laboratorier, fellesarealer og kontorlokaler kan utformes og fungere i framtida. Fag og arbeidsmetoder endrer seg, og det bør også arbeidsplassen gjøre.

Høgskolen har i 2014 i samarbeid med Statsbygg arbeidet for en overtakelse av Kunnskapsparken. Vi forventer at dette vil bli avklart våren 2015, og dette krever en gjennomgang av bygningsmassen i forhold til framtidig funksjonsplassering på Campus behov for bygningsmessige, tilpasninger til høgskolens fremtidige behov og de økonomiske forutsetninger. Mulighetsstudien er et viktig kunnskapsgrunnlag her.

Høgskolen har i samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune, Norsk Maritimt kompetansesenter mfl. tatt initiativ til en langsiktig områdeplan for Campus Ålesund i forhold til framtidig arealtilgang og trafikkløsninger. Dette arbeidet ble påbegynt i 2014 i samarbeid med Statens vegvesen.

3.6 SAK

Mørealliansen

Mørealliansen er et formalisert, avtalefestet samarbeid mellom Høgskulen i Volda, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Ålesund og Møreforskning AS. Arbeidet blir ledet av en styringsgruppe sammensatt av rektorene og direktørene ved de tre høgskolene, i tillegg til direktøren ved Møreforskning. Styringsgruppen hadde i 2014 to møter.

De tre høgskolene har sammen Møre og Romsdal fylkeskommune et felles «Råd for samarbeid med arbeidslivet» for Møre og Romsdal – kalt RSA Møre. Det var to møter i RSA Møre i 2014. Parallelt med RSA Møre har vi også Forskningsforum Møre, som er en felles møteplass for alle de 9 forskningsmiljøene som er lokalisert i Møre og Romsdal. Forskningsforum Møre har hatt et møte i 2014 og flere felles forskningssatsinger er initiert og er under gjennomføring i regi av forumet.

Mørealliansen fikk i 2012 en SAK-bevilgning på 1 mill. Siste deler av bevilgningen ble disponert i 2014.

Aktiviteter i 2014:

Handlingsplanen er videreført i 2014, og det har vært gjennomført en del aktiviteter i Mørealliansen også i 2014:

- En studie av høgskolenes betydning for rekruttering til næringsrettede profesjonsyrker ble publisert våren 2014⁴. Studien er delfinansiert av Mørealliansen.
- Mørealliansen og Helse Møre og Romsdal har hatt et møte i 2014 om planene for det nye felles akuttsykehuset for Nordmøre og Romsdal.
- «Samarbeidsorganet for utdanning, forskning og innovasjon mellom Helse Møre og Romsdal HF, høgskolene i Møre og Romsdal, fylkeskommunen og kommunene i Møre og Romsdal» organiserer det operative samarbeidet om praksisplasser i sykepleierutdanningen. Det ble avholdt et møte i dette samarbeidsorganet i 2014.
- NOKUT godkjente i 2014 en felles PhD-grad i helse og sosialfag mellom Høgskole i Molde og Høgskulen i Volda. Studiet er under oppstartning
- Det har vært en del aktivitet knyttet til samarbeidet om fremtidig yrkesfaglærerutdanning mellom de høgskolene i Volda og Ålesund og Møre og Romsdal fylkeskommune. Søknad om SAK-bevilgning er sendt KD uten gjennomslag.
- Fjordkonferansen 2014 ble avviklet i Loen 19. og 20. juni med tema «Regional utvikling». Konferansen hadde snaut 100 deltagere og 5 parallellsesjoner. Fjordantologien, med til sammen 20 artikler, basert på Fjordkonferansen i 2013 ble lagt fram på konferansen. Fjordkonferansen 2015 er under planlegging og vil bli avviklet 17. – 19. juni 2015 med temaet «Innovasjon i velferdssamfunnet». Påmeldingen i form av artikler og deltakere er rekordstor.
- FOU-prosjektet Marine Møre 21, der Møreforskning, Høgskolen i Ålesund, Bioforsk Økologisk og Runde miljøsentere deltar, har vært videreført i 2014. Målet med Marine Møre 21 er å utvikle en felles kunnskapsplattform for utnyttelse av ressursene i havrommet. Parallelt gjennomfører de samme aktørene et prosjekt om utvikling av marine grunnkart i samarbeid med NGU. Første delrapport er publisert.

Aktivitetene i Mørealliansen og RSA Møre videreføres i 2015, med HiM som ansvarlig institusjon for ledelsen av begge forumene. Fusjonen mellom NTNU, HIST, HiG og HiÅ innebærer at organiseringen av dialogen med arbeids- og næringslivet gjennom RSA Møre må vurderes på nytt etter 01.01.2016.

Aktivitetene i Mørealliansen og RSA Møre vil bli videreført i 2015, med HiM som ansvarlig institusjon for ledelsen av begge forumene. Fusjonen mellom NTNU, HIST, HiG og HiÅ innebærer at organiseringen av dialogen med arbeids- og næringslivet gjennom RSA Møre må evalueres og vurderes på nytt etter 01.01.2016.

Det vil også i framtiden være behov for fellesarenaer med fylkeskommunen, andre regionale utviklingsaktører og de ulike utdanningsmiljøene i fylket. Mandat og rolle for Mørealliansen framover må vurderes på bakgrunn av dette før 2016.

⁴ «Røberg 2014: Høgskolenes betydning for regional rekruttering til næringsrettede profesjonsyrker. Rapport 2014 nr 7. Høgskolen I Oslo og Akershus

SAK-samarbeid mellom Høgskolen i Molde og Høgskolen i Ålesund:

Styrene ved høgskolene i Molde og Ålesund vedtok i april 2014 en felles plattform for utvidet samarbeid. Målet for prosessen er formulert slik i plattformdokumentet:

- Skape nye studietilbud av høy kvalitet, helst med nasjonal appell
- En klarere faglig arbeidsdeling og profil for de studietilbudene som gis
- Administrativt samarbeid og arbeidsdeling

Det ble høsten 2014 gjennomført tre workshop'er for å kartlegge mulighetene for et slik utvidet samarbeid. Aktuelle diskusjonsområder var bl.a.:

- Faglig arbeidsdeling og profil for de studietilbudene som tilbys
- Enklere overgangsordninger for studenter mellom de to høgskolene
- Samarbeide om rekruttering av studenter, herunder også rekruttering av studenter fra hverandres grunnutdanninger inn i spesialiserte master-, etter- og videreutdanningstilbud og PhD-utdanninger
- Utveksling av emner, fag og undervisningspersonale
- Kartlegging av mulige nye studietilbud og kurstilbud for regionens nærings- og arbeidsliv
- Styrking av forskings- og innovasjonsaktiviteten, herunder bidrags- og oppdragsvirksomheten og forskningsadministrativt samarbeid
- Samarbeide om rekruttering av faglig personale
- Samarbeide om kompetanseutvikling for faglig personale
- Andre forhold som direkte eller indirekte kan bidra til løfte kvaliteten i forskning og utdanning

Den første workshopen som ble arrangert 1. -2. september rettet seg om økonomi- og helsefagområdet. Workshop to ble gjennomført 1. -2. oktober og hadde tema administrasjon, mens tredje workshop ble gjennomført 16. -17. oktober der fagmiljøene innen ingeniør- og teknologifag ved HiÅ møtte logistikkfagmiljøet ved Høgskolen i Molde. Gjennom workshopene ble ulike muligheter for samarbeid identifisert og konkretisert. Workshopene samlet ca. 50 deltakere.

SAKS-prosessen høsten 2014 endte med at de to institusjonene valgte ulike strategier for framtidig strukturell tilknytning, og et utvidet samarbeid framstår ikke lenger som aktuelt.

Midt-Norsk Nettverk

MNN er et samarbeid mellom Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Høgskolen i Nord-Trøndelag, Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda, Høgskolen i Ålesund og Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning. MNN ledes inneværende periode av rektor ved NTNU.

Medlemsinstitusjonene er av ulike størrelse og representerer mange ulike fagområder. Dette skaper noen utfordringer. Utfordringene er møtt gjennom at

samarbeid skjer i faglige nettverk og at beslutninger om å etablere faglige nettverk skjer på det nivået samarbeidet foregår. MNN har to veletablerte nettverk: nettverket for lærerutdanningene (MNL) og nettverket for de helse- og sosialfaglige utdanningene (MNHS). Aktiviteten omfatter både forskning og utdanning.

MNN ved Høgskolen i Sør-Trøndelag arrangerte i november 2014 et nasjonalt dagsseminar om papirløs eksamen i samarbeid med Norgesuniversitetet. Seminaret samlet ca. 100 deltakere. Konferansen ble delfinansiert med kr. 60 000 fra en SAK-bevilgning til MNN fra 2012. I etterkant av konferansen etablerte MNN en gruppe for digitale eksamens- og vurderingsformer under ledelse av Høgskolen i Sør-Trøndelag.

MNN innvilget i 2014 en søknad fra nettverket for lærerutdanning om kr 250 000 i støtte til forskningskonferansen FOU i praksis 2015. Lærerinstusjonene i MNN bidrar til beløpet.

SAK Innkjøp

Prosjektet SAK Innkjøp ble etablert i 2012. Formålet med prosjektet har vært å utvikle nettverksmodeller for kompetansebaser for innkjøp i sektoren. Hovedmålet har vært å legge til rette for at alle institusjoner skal ha tilgjengelig ressurser som gjør dem i stand til å møte utfordringer innen anskaffelsesområdet. NTNU har vært prosjektleder og HINT, HIST, HiVo, HiM og HiÅ har deltatt i prosjektet. Prosjektet ble avsluttet våren 2014, og det er i etterkant gjennomført en egen evaluering i regi av Deloitte⁵.

I følge Sluttrapporten opplever samtlige prosjektdeltakere å ha hatt et positivt utbytte av å delta i prosjektet, i første rekke i form av styrket nettverk og samarbeid. Rapporten viser samtidig en del misnøye med strukturen og framdriften i gjennomføringen av selve prosjektet. Prosjektmandatet og rollene til de ulike deltakerne har ifølge sluttrapporten ikke vært tydelig nok definert og kommunisert. Samarbeidet mellom de innkjøpsansvarlige fra de deltakende institusjonene vil bli videreført i 2015.

MARKOM 2020

Som ledd i en nasjonal satsing på å heve kvaliteten i maritim profesjonsutdanning har høgskolene i Ålesund, Stord Haugesund, Vestfold og Buskerud, samt UiT Norges arktiske universitet et omfattende samarbeid i prosjektet MARKOM 2020.

MARKOM 2020 er administrativt lagt til Høgskolen i Vestfold og Buskerud, som også har prosjektleder. Aktiviteten er samlet i fem delprosjekter: Utdanning (HiÅ), FoU (UiT), SAK (HSH), Rammevilkår (HiVeBu) og MARFAG (HSH).

⁵ Evaluering og sluttrapport SAK Innkjøp. Deloitte januar 2015.

MARKOM ble i 2014 bevilget 18,5 mill. og denne er videreført på samme nivå også i 2015.

Fokusområder:

- Mastergradsutdanning:
 - Første mastergrad kom i gang fra 2011 ved HiVe. Andre mastergrad, Ledelse av krevende maritime operasjoner, kom i gang 2013 ved Høgskolen i Ålesund
- Bachelorutdanning. Spesialiseringer er under utvikling ved alle institusjonene og er som følger:
 - HiÅ tema: Kunnskaps- og innovasjonsnav innen avanserte maritime operasjoner
 - HSH tema: Krevende maritime operasjoner med spesiell vekt på offshoreteknologi og maritim ledelse
 - HiVe – Tema 1: Alle maritime fag: MTO (Menneske, teknologi og organisasjon) og for marinteknisk drift arbeides det med en egen teknisk spesialisering i tillegg på LNG drift (under utvikling)
 - UiT – Tema: Operasjoner i nordområdene (under utvikling)
- Kompetanseutvikling:
 - Pågående etterutdanning mot mastergrad for ansatte med maritime sertifikater (NOKUT krav)
 - Pågående forskningsarbeid av ressurser for å ta PhD grad
 - Professorkvalifisering for å utvikle spesialiseringene ved den enkelte institusjon
- Forskning:
 - Arbeid har startet opp for å etablere en felles nasjonal maritim profesjon forskerskole med planlagt oppstart i 2015.
 - Det er behov for å øke antallet stipendiater for å understøtte maritime spesialiseringer
- Rammevilkår:
 - Gjentatte innspill og møter med departementene om grunnfinansieringen av utdanningen er gjennomført
- Overgang fagskole – bachelor:
 - Delprosjekt er for å sikre langsiktig effektiv overgang mellom fagskole og bachelorutdanningen for å sikre tilvekst av offiserer med bachelorgrad og etter hvert mastergrad
 - HiÅ arbeider for å få fram en samlingsbasert etterutdanning til bachelorgrad av fagskoleutdannede maskinister som har løst sertifikater
 - I Vestfold kan fagskoleutdannede fra fagskolen i Vestfold ta tredje året på bachelorstudiet og få en bachelorgrad

«Internasjonalt gjennomslag: Noen forskningsområder blir stimulert av fusjonen, som for eksempel i SFI-ene Marine Operations Center (MOVE) i Ålesund og Sustainable Innovations for Automated Manufacturing of Multi-Material Products (SMART) på Gjøvik/Raufoss. Her kan flere koble seg på, og vi kan oppnå høyere kvalitet og internasjonalt gjennomslag.

Blogginlegg Gunnar Bovim, rektor NTNU 16.2.2015

MARKOM 2020 vil videreføre sine aktiviteter i 2015. I 2015 vil arbeidet med å bygge en nasjonal næringsrettet maritim forskerskole bli intensivert, i tillegg til en rekke andre nettverkstiltak for å styrke det faglige samarbeidet mellom institusjonene både innen utdanning og forskning.

SAK i ingeniørutdanningen

Samarbeidet i Teknovest er videreført i 2014. Gjennom Teknovest har Høgskolen i Ålesund og Høgskolen i Sogn og Fjordane (HiSF) etablert et samarbeid om elkraftstudiene som de to høgskolene tilbyr. Høgskolen i Ålesund profilerer seg på dette området mot maritime elkraftsystemer, mens HiSF har en profil mot fastlandsbaserte aktiviteter. Studiene får ulik profil, og undervisning i spesialfag ved den ene høgskolen vil bli formidlet til studentene ved den andre, og omvendt. Det nye masterstudiet i simulering og visualisering som ble startet opp høsten 2014 er også forankret i samarbeidet i Teknovest. Høgskolen i Ålesund har på bakgrunn av den vedtatte fusjonen med NTNU, HIST og HiG meldt seg ut av samarbeidet i Teknovest i februar 2015. Uavhengig av dette, vil samarbeidet med HiSF om Bachelor elkraftstudium vil fortsette som planlagt.

Samlet vurdering SAK:

SAK-prosessene har i 2014 fått fornyet kraft og retning gjennom den strukturprosessen som er gjennomført i UH-sektoren høsten 2014. Styret har arbeidet med SAKS-prosessen siden mai 2014. Styret konkluderte tidlig med at en sammenslåing med andre var nødvendig for at HiÅ skal kunne realisere sine mål og fremstå som et attraktivt campus som møter arbeids- og næringslivets framtidige kompetansebehov og de krav som vil bli stilt til kvalitet, effektivitet og robusthet.

Styret identifiserte gjennom SAKS-prosessen to hovedalternativer for framtidig strukturell tilknytning for HiÅ. Disse ble senere slik rangert:

1. Fusjon med NTNU basert på en flercampusmodell
2. Fusjon med Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk, Høgskolen i Volda og Høgskolen i Sogn og Fjordane

Som kjent endte dette med at det ble vedtatt en fusjon mellom NTNU, Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Sør-Trøndelag og Høgskolen i Ålesund. Fusjonen planlegges realisert 01.01.2016.

Det vises til samarbeidet som har pågått i Mørealliansen de senere årene og samarbeidsavtalen som her er inngått. Høgskolene i Møre og Romsdal har satset på forskjellige fagområder slik at det totalt sett ikke er høy grad av faglig overlapp. De samarbeidspotensialene som er/blir identifisert håndteres på en grei måte gjennom det samarbeidet som skjer i regi av Mørealliansen. Initiativene som har vært tatt for å utdype og forsterke samarbeidet på fagområder der vi har overlapp eller komplementære fagmiljø med HiMolde har ikke gitt de resultatene vi ønsket.

Når det gjelder det helsefaglige samarbeidet innen Midt-Norsk Nettverk og samarbeidet innen maritime utdanninger i regi av Markom så fyller alle disse SAK-prosjektene en viktig funksjon mht. å samordne og videreutvikle utdanningstilbudet, og å stimulere til utvidet faglig og FoU-samarbeid på avgrensede fagområder. Denne formen for nettverkssamarbeid vil det være behov for og i en ny institusjonsstruktur, og HiÅ tar sikte på at disse vil bli videreført.

3.7 Midler tildelt over kap. 281

I brev fra KD datert 20.12.2013, *Statsbudsjett for 2014 kap. 260 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Ålesund*, ble Høgskolen i Ålesund tildelt kr 1 500' over kap. 281. Bevilgningen er utstyrsmidler og «skal benyttes til vitenskapelig utstyr innenfor ingeniør- og teknologiutdanningene».

Etter et grundig utredningsarbeid for å sikre en offensiv satsing på ingeniør- og teknologiutdanningene, har styret ved Høgskolen i Ålesund vedtatt følgende:

Høgskolestyret fastsetter følgende fordeling av midlene som i HS-sak 65/14 ble avsatt til investeringer i utstyr til ingeniør- og teknologiutdanningene, totalt kr 2 500':

- *AIR: Utstyr for laserskanning av tredimensjonale objekt, kr 520'*
- *AIR: Hardware og software for Big data og parallell prosessering, kr 360'*
- *AIR: Robot og utstyr for småskala prototyp-produksjon, kr 230'*
- *AMO: Skipsmodelltank, kr 1 250'*
- *AMO: Rapid prototyping, kr 150'*

Investeringene er forankret Høgskolens strategiske plan 2012-2015, samt HiÅ sitt svarbrev i SAKS-prosessen. Investeringene innebærer et stort løft innenfor Høgskolens miljø for simulering, modellering og prototyping. Investeringene vil styrke både undervisning, forskning og samarbeid med relevant næringsliv – og underbygger tverrfaglig samarbeid på tvers av fagmiljø.

Tiltaket innebærer betydelig finansiering gjennom Høgskolens ordinære budsjetttramme, samt 1 million kroner av bevilgningen tildelt over kap. 260 i statsbudsjettet for 2015 til «utstyrsmidler til sykepleie og ingeniøruddanningene (totalt kr 1 393')». Satsingstiltaket planlegges gjennomført i sin helhet i 2015.

4. Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet vurdering

Høgskolen har innført 3 års rullerende årsplaner og budsjett som er forankret i Strategisk plan. Budsjettfordelingsmodellen tar blant annet utgangspunkt i vedtatte studieplasser og plantall for studiepoengekvivalenter med tilsvarende tre års planperiode. Tildelt budsjett for kommende budsjettår avstemmes og justeres i forhold til faktisk oppnådde mål og resultatkrav i foregående periode.

Innføringen av TDI- og leiestedsmodellen gir et godt grunnlag for budsjettering, planlegging og gjennomføring av BOA både mht. økonomi, disponering av lokaler og laboratoriekapasitet mv. Både med hensyn til prosjekt det er søkt om og pågående prosjekt i hele prosjektets levetid. Det er utarbeidet en egen mal for budsjettering av BOA tilpasset denne modellen. Leiestedsmodellen vil gi bedre innsikt i kapasitet og utnyttelse av laboratorier og simulatorer mv.

I 2015 legges det opp til en totalbudsjettering av Høgskolens virksomhet (inklusive BOA).

Høgskolen har hatt en vesentlig økning innenfor BOA. Dette aktualiserer behovet for å ha et godt prosjektstyringsverktøy, både med hensyn på datafangst og løpende oppfølging av prosjektene. UH sektoren ved UNINET utarbeider nå en kravspesifikasjon til et prosjektstyringsverktøy som skal være integrert med økonomisk administrative system. Dette vil bidra til en bedre prosjektoppfølgning og virksomhetsstyring når dette er implementert ved høgskolen.

Høgskolen har et godt utviklet rapporteringsregime og arbeider kontinuerlig med å videreutvikle og forbedre rapporter for å etterkomme behov for beslutningsunderlag i enhetene og på ulike nivå i organisasjonen. Bedre rapporter og annen styringsinformasjon gir grunnlag for å iverksette korrigerende tiltak på et tidlig tidspunkt ved eventuelle avvik.

Høgskolen har som følge av dette et godt beslutningsgrunnlag for å drive langsiktig strategisk planlegging og effektiv utnyttelse av ressurser.

Høgskolen har rutiner for internkontroll med tilhørende fokus på økonomiområdet. Ut fra vurderinger av vesentlighet og risiko oppleves Høgskolen sin styring, oppfølging, kontroll og forvaltning som tilfredsstillende. Høgskolen arbeider kontinuerlig med i større grad å systematisere, standardisere og dokumentere den internkontrollen som gjennomføres.

Høgskolen i Ålesund har ingen spesielle merknader i Dokument 1.

Eierskap

Høgskolen i Ålesund har en sterkt voksende eksternt finansiert aktivitet, og er en av de ledende i sektoren i forhold til å utvikle samarbeid med arbeids- og næringslivet. Viktige deler av dette samarbeidet er organisert som randsoneselskaper til Høgskolen, og er organisert i egne selskaper der HiÅ er aksjonær. I dag gjelder dette virksomheten til Møreforskning AS⁶ (18 %), Høgskolen i Ålesund Maritime Operasjoner AS – i dagligtale MOAS (100 %) og Offshore Simulator Center AS – i dagligtale OSC (25 %). Høgskolen er også aksjonær i Høgskolesenteret i Kristiansund AS (10 %), som har som formål å utvikle og tilrettelegge for utdanningstilbud på høgskolenivå i Kristiansund.

Eierskapet til randsoneselskapene er forankret i Høgskolen sin faglige virksomhet og strategi, mens eierskapet i Høgskolesenteret i Kristiansund AS har vært begrunnet i formidling av utdanningstilbud. Organiseringen i egne randsoneselskaper er en forutsetning for å avgrense Høgskolen sin risiko i forhold til ekstern virksomhet, og for å ha den nødvendige fleksibilitet i forhold til skiftende markedsmuligheter og konkurransevilkår.

Virksomheten til både MOAS og OSC er i vekst, med god omsetnings- og resultatutvikling siste år. MOAS skrev ut 1881 maritime sertifikatbevis i 2014, noe som tilsvarer ca. 6500 kursdøgn. Tilsvarende har OSC i 2014 levert simulatorløsninger blant annet til det nye Fosnavåg Offshore Simulatorsenter AS

⁶ HiÅ sine eierandeler i ulike selskaper i parentes

og til et kurscenter som er under oppbygging i Montenegro. MOAS vil levere kurstilbud begge disse stedene.

Møreforskning er inne i en mer krevende periode, både økonomisk og driftsmessig. Konkurransesituasjonen og rammebetingelsene i instituttsektoren er skjerpet, og dette forventes en strukturdebatt her framover på samme måte som i UH-sektoren.

4.2 Likestilling, diskriminering og tilgjengelighet

Arbeidet for likestilling og inkludering ved Høgskolen i Ålesund skal være integrert i alle deler og nivåer av høgskolens virksomhet. Ledelse på alle nivå skal bidra til å fremme høgskolens målsettinger og tiltak innen likestilling og inkludering.

Høgskolen i Ålesund har fortsatt en betydelig overvekt av kvinnelige ansatte og studenter ved Avdeling for helsefag (AHF), mens det ved Avdeling for ingeniør- og realfag (AIR) og Avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO) er overvekt av menn både blant studenter og ansatte. Høgskolen har i 2014 lyktes med å få flere kvinner inn i akademiske toppstillinger. Vi har et økende antall internasjonale studenter og ansatte, og har et spesielt fokus på inkludering og integrering av disse. Det er i 2014 arbeidet med å få på plass en avtale med International Network Norway sin avdeling i Ålesund, som tilbyr ansatte en rekke aktiviteter med fokus på å inkludere utenlandsk personell i lokalmiljøet. Høgskolen har også iverksatt obligatorisk norskkurs for utenlandsk personell.

Statsbygg har gjennomført en kartlegging av status i forhold til universell utforming for Høgskolen i Ålesund. Kartleggingen er en del av den oppfølgingen Statsbygg gjør av sin Handlingsplan for universell utforming 2011-2015. Høgskolen i Ålesund var prioritert for oppgradering av eksisterende bygningsmasse i 2014, men av kapasitetshensyn i Statsbygg er det utsatt og vil bli gjennomført i 2015.

For nærmere utdypinger vises det til Likestillingsredegjørelse for 2014 i kapittel 7.

4.3 Økning av antallet lærlinger i statsforvaltningen

HiÅ har pr 1. oktober 2014 to lærlinger i IKT-servicefaget og en lærling innenfor industrimekanikerfaget. Dette tilsvarer situasjonen på samme tidspunkt i 2013. Vi vil vurdere å ta inn lærlinger innenfor følgende lærefag for å oppnå målet om en økning av antall lærlinger med minimum 50 % innen utgangen av 2016.

- Automatiseringsfaget
- Kontorfaget
- Laboratiefaget. ABF har hatt flere lærlinger innenfor kjemi. Det har ikke vært forespørsel etter lærlingeplass på noen år, da det ikke er kjemilaborant tilbud på videregående skoler på Sunnmøre.
- Betongfaget/tømrerfaget

For sistnevnte fagområder har Høgskolen begrensede arbeidsoperasjoner og er avhengig av samarbeid med andre bedrifter for å skape en lærlingplass.

4.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Høgskolen sin beredskapsplan ble utarbeidet i 2013 og har blitt ajourført og revidert i to runder i 2014. Planen er forholdsvis omfattende og dekker både den beredskapsmessige håndteringen av ulike hendelser og den videre oppfølgingen i etterkant. De ulike fagavdelingene (5 avdelinger) og tre administrative enheter (Studieseksjonen, IT-seksjonen og Driftsavdelingen) har utarbeidet sine respektive lokale beredskapsplaner. Ved større hendelser vil den sentrale beredskapsgruppen bli aktivert.

Beredskapsplanen iverksettes:

- Når studenter eller tilsatte er rammet av ulykker, akutt sykdom og dødsfall
- Ved brann eller eksplosjon, hærverk eller større materielle skader
- Ved andre uventede hendelser som vil ha konsekvenser for tilsatte og studenter, medfører stor pågang fra media, eller alvorlige strafferettslige forhold der politi er koblet inn

Vi har ikke opplevd hendelser i 2014 som har medført at den sentrale beredskapsorganisasjonen har vært aktivert. Enkelte mindre hendelser har vært håndtert av lokal beredskapsorganisasjon.

Prosedyre ved varsling av hendelser og kontaktinformasjon for sentral beredskapsledelse framgår av Høgskolen sine nettsider. Vi valgte i 2014 ikke lenger å publisere beredskapsplanen på våre nettsider.

Plansystemet er bygget opp på grunnlag av Risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS). ROS blir lagt til grunn både for å ha et oppdatert HMS-system (forebygge) og beredskapsplan (innsats i en krise). Det ble gjennomført ROS-analyser for alle avdelinger i 2013-14.

Høsten 2014 ble en lokal ROS-analyse for IKT-systemene FS, Agresso og SAP bestilt hos sekretariat for informasjonssikkerhet hos UNINETT. Gjennomføring fant sted 20. januar og utkast til rapporter er levert og kommentert. De foreløpige rapportene inneholder forslag til tiltak hvorav flere allerede er iverksatt. Egne handlingsplaner vil bli satt opp når de endelige rapportene er levert.

Beredskapsaktiviteter i 2014

Høgskolen arrangerte i januar 2014 et eget beredskapsseminar, der erfaringene fra Aksla-saken ble gjennomgått og oppsummert. Seminaret ble gjennomført sammen med Ålesund Politistasjon, Ålesund kommunes kriseteam m.fl. og samlet ca 100 deltakere både fra Høgskolen og en rekke eksterne interessenter. Vi har fått svært gode tilbakemeldinger på dette evalueringsseminaret. Studenter og andre som var særlig berørt av Aksla-saken har vært fulgt opp videre også i 2014.

Vi planla en større beredskapsøvelse i november 2014, men denne måtte flyttes på grunn av kapasitetsmangel hos nødetatene. Det er gjennomført rutinemessige brannøvelser.

Høgskolen valgte i september å avvente beslutningen å foreta anskaffelse av Kunnskaps-CIM.

Styringssystem for IT-sikkerhet

Høgskolen har ikke hatt alvorlige hendelser i forhold til informasjonssikkerhet generelt eller i våre IT-systemer i 2014.

Høgskolestyret vedtok i juni 2014 «Sikkerhetspolicy for informasjonssikkerhet for Høgskolen i Ålesund». Rutiner og prosedyrer for håndtering av informasjonssikkerhet er implementert i HiÅ sitt kvalitetssikringssystem, samt i beredkapsplanverket. Styringssystemet bygger på grunnprinsippene i anerkjente sikkerhetsstandarder. Sikkerhetsorganisasjonen består av et Sentralt sikkerhetsforum hvor Høgskoledirektør er leder.

En forutsetning for å nå målet om høy informasjonssikkerhet ved HiÅ er at alle brukere av informasjonssystemene har en god forståelse av hva dette innebærer. Som et ledd i dette arbeidet ble det ifm. Nasjonale Sikkerhetsmåned sendt opplæringspakker (NorSIS) til alle ansatte på e-post.

Sikkerhetspolicyen klargjør roller og ansvarsområder. Rollen som Systemeier er definert og knyttet opp mot informasjonssystemene og 1.1.2015 ble budsjettansvar for systemene overført til systemeiere.

Sikkerheten på alle Campus nettverkene blir sjekket (Nessus) for svakheter hver måned. Dersom sårbarheter avdekkes blir disse fulgt opp overfor systemeiere. PCer og servere blir sjekket ukentlig (Secunia) og svakheter fulgt opp. Det arbeides videre med å innføre alle tiltakene som er anbefalt i NSM veilederen «Ti viktige tiltak mot dataangrep».

Planer 2015:

Det vil bli gjennomført nye ROS-analyser for alle enheter i 2015.

Høgskolen vil ajourføre sine beredkapsystemer inkl. Sikkerhetspolicy for informasjonssikkerhet i 2015. Høgskolen vil fortsette å gjennomføre opplæring og holdningsskapende arbeid slik de er beskrevet i beredkapsplanen. En større beredkapsøvelse ble gjennomført 4. mars 2015. Tilsvarende gjennomføres det et eget kurs i kjemikaliesikkerhet i regi Politiet, som har egen spesialkompetanse på området.

Den ROS-analysen som UNINETT har gjennomført for Høgskolen i Ålesund på systemene FS, Agresso og SAP vil bli fulgt opp med egne handlingsplaner så snart de endelige rapportene er levert fra Uninett.

4.5 Fellesføring 2014: Redusere og fjerne tidstyver i forvaltningen

I 2014 rapporterte Høgskolen i Ålesund 12 interne tidstyver til Kunnskapsdepartementet og fem til andre departement. Dette er tidstyver HiÅ opplever at andre påfører Høgskolen.

Når det gjelder tidstyver HiÅ påfører eksterne, har vi per dato identifisert og arbeider med å følge opp punktene under:

1. **Nettsider:** Nettsidene til HiÅ har gjennomgått en større fornying med hovedmål lettere navigasjon, tilpassing for mobile plattformer og oppdatert design:
 - o Nettsidene har fått et responsivt design. Det vil si at den tilpasser seg skjermer av ulik størrelse, fra skrivebordsskjermer til mobiltelefoner.
 - o En ny navigasjonsstruktur gir brukeren tilgang til mer av innholdet på færre klikk. Dette ved at menyen fungerer som et nettstedkart som synliggjør de tre øverste nivåene.
 - o Mye utdatert innhold er luket bort og vi og fått et mer kompakt nettsted.
 - o Det er lettere for eksterne å finne frem på nettsidene våre i forhold til relevante temaer som:
 - Nye forskningssider som gir oss mulighet til å satse mer på formidling.
 - Kompetansekatalog – som gjør det lettere for eksterne å lete etter personer med en gitt kompetanse innenfor både undervisning og FOU
 - De engelske sidene er oppgradert slik at de er bedre tilpasset internasjonale søkere.

Status: Hovedmålene er nådd. Selve utviklingsprosessen har gitt oss ny innsikt i den tekniske plattformen vi jobber på. Den viktigste faktoren for å kunne bygge videre på det arbeidet som nå er gjort, er kontinuitet på utviklingsarbeidet.

2. **Riktigere ressursbruk internt for å frigjøre tid til eksterne brukere:** Høgskolen i Ålesund har identifisert områder vi kan jobbe mer effektivt på for å frigjøre tid til å håndtere studenter.

Høgskolen har fem fagavdelinger som administreres på litt forskjellig vis når det kommer til studierelaterte saker. Dette kan føre til ulik håndtering av studierelaterte saker, noe som igjen fører til at ansatte ved studieseksjonen bruker mye tid på avvikshåndtering i etterkant. For å forebygge dette, har studieseksjonen tatt initiativ for å delta på møter i avdelingene der viktige studierelaterte saker blir tatt opp.

Status: Intern kommunikasjon for å informere og forebygge er tidsbesparende og vil benyttes også videre.

- 3. Digital eksamen/ e-læring:** Høgskolen har så vidt påbegynt arbeidet med å se på digital skriftlig skoleeksamen med tilsyn samt e-læring. Høgskolen har lyst ut en prosjektlederstilling med tilsetning 1. mars 2015 der prosjektleders hovedansvar vil være å styrke kvaliteten på undervisning og eksamen gjennom økt bruk av digitale verktøy.

Status: Høgskolen har tilsatt prosjektleder som blant annet vil få ansvar for å velge en systemleverandør for disse tjenestene.

Kartleggingsarbeidet er påbegynt. Arbeidet med eCampus gjennom Uninett vil være en viktig premiss for internt arbeid ved Høgskolen. Høgskolen vil følge de systemvalg og anbefalinger som fremkommer i eCampus-prosjektet.

- 4. Førstelinjetjeneste ved Campus Ålesund:** I 2014 satte Høgskolen ned en arbeidsgruppe som jobbet med problemstillinger rundt mottak både av besøkende (studenter/ kursdeltakere/ ansatte) og varemottak. Flere mottakstjenester har vært en tidstyv for besøkende, men også delvis en intern tidstyv grunnet uklar fordeling av ansvar for oppgaver. Det er behov for å avklare ansvar for enkelte arbeidsoppgaver som har falt mellom to stoler etter hvert som Høgskolen har vokst.

Status: Vi ønsker å etablere av et servicetorg som ivaretar de fleste førstelinjetjenestene ved HiÅ. Vi vil ha fokus på økt kvalitet på førstelinjetjenesten ved opplæring av oppgaver. Dette vil være en del av et større campusprosjekt. På grunn av fusjonsprosessen er det sannsynlig at man ikke kommer noe særlig videre med prosjektet før i løpet av 2016.

- 5. Mottak av internasjonal ansatte:** Høgskolen i Ålesund får flere og flere internasjonalt ansatte og har mye arbeid med å ta imot og integrere disse på en best mulig måte. De ansatte blir integrert, men det har ikke vært noe system for denne håndteringen og enkeltpersoner har brukt uforholdsmessig mye tid på alt fra å finne leilighet til å finne utav gjeldende lovverk.

Status: Høgskolen gikk ved årsskiftet 2014-15 inn en ettårig avtale med Aalesund Chamber of Commerce, INN® - Center for Global Talents for å profesjonalisere og systematisere mottak av ansatte med internasjonal bakgrunn.

- 6. HiÅ har i 2014 innført nytt saksbehandlings- og arkivsystem, Public 360, og bestilt programvare for innføring av digital postkasse. Planen er å innføre dette i 2015. HiÅ har tatt i bruk flere elektroniske løsninger på lønnsområdet. Dette vil bli videreført i 2015, hvor planen er å ta i bruk E-**

skjema. Dette vil blant annet åpne for at eksterne kan levere elektronisk regning (timelønn mv) til HiÅ.

5. Vurdering av framtidsutsikter

5.1 Planer

5.1.1. Tildelt bevilgning

Målene for gjennomføringen av virksomheten i 2015 er forankret i høgskolens Strategiske Plan, og gjenspeiles i høgskolens plan og budsjett. For bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) setter Høgskolens interne budsjettfordelingsmodell de økonomiske rammer for gjennomføring av aktivitetene. De økonomiske forutsetningene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er regulert gjennom avtaler og budsjetter for de enkelte prosjekt.

Høgskolen i Ålesund har følgende budsjett for aktiviteten i 2015:

Inntekter/kostnader	2015		
	BFV	BOA	TOTALT
Bevilgning over kap. 260	246 252	-	246 252
Bevilgning over kap. 281	3 772	-	3 772
Salgs- og leieinntekter	11 263	-	11 263
Tildeling fra NFR og andre statlige etater	-	15 000	15 000
Annen bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	-	16 550	16 550
Gaver og gaveforsterkninger	-	6 748	6 748
Sum driftsinntekter	261 287	38 298	299 585
Lønnskosntader	176 029	21 594	197 623
Anskaffelser og påkostninger	20 361	113	20 474
Husleie	39 830	-	39 830
Andre driftskostnader	37 378	16 091	53 469
Sum driftskostnader	273 598	37 798	311 396
Driftsresultat	-12 311	500	-11 811

Kommentarer til tabellen

Bevilgningsfinansiert virksomhet er gitt i Kunnskapsdepartementets brev av 19.12.2014 «Statsbudsjettet for 2015 kap. 260 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Ålesund». Bevilgningen som stilles til disposisjon for Høgskolen i Ålesund er 246,252 millioner kroner. I tillegg er det forventet at 3,772 millioner kroner i bevilgning fra MARKOM inntektsføres i 2015. Sistnevnte tildeles over kap. 281 slik det fremkommer av tabellen.

Plan for disponering av bevilgningen fremkommer med utgangspunkt i HiÅ sin interne budsjettmodell. Budsjettert merforbruk innenfor BFV skyldes i hovedsak at avdelingene har økt sin kapasitet og er bedre i stand til å fullføre de aktivitetene som har vært planlagt tidligere. I tillegg har Høgskolestyret vedtatt et mer offensivt budsjett enn tidligere der en større del av budsjettrammen disponeres mot strategiske tiltak, inkl. investeringer (jfr. oversikt over strategiske prioriteringer for 2015 under). Dette for å redusere Høgskolens avsetninger.

For kommentarer vedrørende nivået på bidrags- og oppdragsaktiviteten i 2015 vises det til sektorområde 1 og 2. Budsjettert resultat innenfor BOA korrigert viser et overskudd på 0,5 millioner kroner som hovedsakelig at kursaktiviteten

organiseres gjennom Høgskolen i Ålesund Maritime Operasjoner AS nå klassifiseres som oppdrag.

Bevilgningsfinansiert virksomhet

Høgskolestyret har, med utgangspunkt i den interne budsjettfordelingsmodellen, vedtatt å disponere bevilgningen KD har stilt til rådighet over kap. 260 på følgende måte:

Budsjettenhet	Netto ramme 2014
Avdeling for ingeniør- og realfag	29 884
Avdeling for maritim teknologi og operasjoner	24 108
Avdeling for helsefag	33 270
Avdeling for biologiske fag	11 667
Avdeling for internasjonal business	20 304
Sum faglige avdelinger	119 233
Strategiske tiltak	9 441
Sentrale budsjettposter - øremerkede tiltak	21 938
Høgskolens sentrale fellesposter	54 643
Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon	42 703
Sum budsjettposter	247 958
Høgskolens ordinære budsjettamme for 2014	246 252
Vedtatt omdisponering av avsatte midler	1 706

Prinsippene i den nye interne budsjettfordelingsmodellen tildeler midler til de faglige avdelingene basert på plantall for produksjon i 2015 og tar på denne måten hensyn til de insentivene KD legger til grunn i sin fordeling. Nylig oppstartede studier som i 2014 ble spesifisert som strategiske midler er i 2015 en del av avdelingenes ordinære budsjettammer.

Forskningsrelaterte tiltak på til sammen 11,545 millioner kroner er budsjettert over «sentrale budsjettposter – øremerkede tiltak», og blir i sin helhet viderefordelt til fagmiljøene. Dette består av stipendiatmidler (øremerket fra KD og interne) på til sammen 8,935 millioner kroner og incentivordning for publikasjonspoeng på 1,630 millioner kroner. Inkludert i dette er to nye stipendiatstillinger fra KD i 2015. Utover dette disponerer Forskningsstrategisk råd 0,980 millioner kroner som omfordeles til strategiske tiltak gjennom året.

Høgskolens *sentrale budsjettposter* består i hovedsak av:

- Forskningstiltak (stipendiatmidler og insentiver for forskning)
- Studieutvalget
- Tilskudd til studenttiltak og studenthus
- Lønnskompensasjon som i sin helhet omfordeles tilbake til budsjettenhetene
- Kompensasjon til budsjettenhetene for fristilling til verv og omstillingstiltak
- Personaltiltak

Høgskolens *sentrale fellesposter* består hovedsakelig av:

- Husleie, driftsavtaler og energi
- Forvaltning, drift og vedlikehold av bygningsmassen
- Lønn til høgskoledirektør, stab, rektor og prorektor
- Møbler og inventar

- Porto og kontorrekvisita

Høgskolens *sentrale administrasjon og støttefunksjon* består av:

- Personal- og organisasjonsseksjonen
- Studieseksjonen
- Biblioteket
- IT-seksjonen
- Økonomi- og driftsseksjonen
- FoU-seksjonen

5.1.2 Hovedpunkter økonomiske forhold

Høgskolestyret har vedtatt å finansiere følgende strategiske tiltak i 2015:

- Det er satt av 0,750 millioner kroner til Campusutvikling som er et svært viktig tiltak for at Høgskolen skal kunne dra nytte av alle mulighetene og synergiene ved overtakelse av Kunnskapsparken.
- Det er satt av totalt 3,643 millioner kroner til oppgradering av laboratorieutstyr og tilhørende fasiliteter:
 - o 0,393 millioner kroner til utstyrsinvesteringer innenfor sykepleie, del av øremerket tildeling over budsjettet for 2015.
 - o 2,5 millioner kroner til utstyrsinvestering innenfor ingeniør- og teknologifag jfr kap. 3.7. Deler er finansiert av øremerkede tildelinger fra KD over budsjett 2014 og 2015 (2,5 mill).
 - o 0,750 millioner kroner for å forbedre kjøleanlegg i tilknytning til Høgskolens maritime simulatorsenter.
- For å styrke Avdeling for helsefag sine miljø for simulering og velferdsteknologi er det satt av totalt 1,4 millioner kroner til tiltak innenfor områdene.
- For å muliggjøre en offensiv satsing mot den biomarine klynga LEGASEA er det satt av 0,5 millioner kroner til en satsing på området i form av et nytt professorat i biomarine fag. I tillegg vil Avdeling for biologiske fag bidra med finansiering gjennom sitt ordinære lønns- og driftsbudsjett for å ytterligere styrke tiltaket.
- I tråd med Høgskolens strategier skal innovasjon og entreprenørskap være en del av alle Høgskolens studier. Det er derfor satt av 0,750 millioner kroner i 2015 for å koordinere en slik satsing.
- Høgskolen i Ålesund startet i 2014 opp en stor fellessatsing på e-læring. Tiltaket er tildelt kr 0,576 millioner kroner i 2015 i tillegg til at avsatte midler som følge av sen oppstart skal disponeres inn mot tiltaket.
- For å ferdigstille implementeringen av nytt saksbehandlings- og arkivsystem, samt innføring av nytt biblioteksystem, er det satt av totalt 0,622 millioner kroner. Arbeidet vil også gå inn i 2016.
- Øremerkede tildelinger gjennom RNB for 2014 samt statsbudsjettet for 2015 disponeres mot en felles satsing på pedagogikk for alle Høgskolens fagmiljø. Tiltaket vil være med på å løfte studiekvaliteten i tråd med forutsetningene bak tildelingene. Totalt er det bevilget 0,6 millioner kroner til satsingen.
- Rektor og høgskoledirektør disponerer totalt sett 0,6 millioner kroner til strategiske tiltak løpende gjennom året.

De ulike strategiske tiltakene som er vedtatt av Høgskolestyret forutsetter egenfinansiering fra de ulike miljøene ut over det som er vedtatt. Dette er innarbeidet i budsjettenhetenes kostnadsbudsjett.

Disponering av avsatte midler

Høgskolestyret har fokus på å redusere/omdisponere Høgskolens avsatte midler. I budsjettvedtaket for 2015 har styret lagt til grunn en omfattende disponering av avsatte midler – både i inneværende år og på sikt ved å vedta igangsetting av tiltak som genererer kostnader over flere budsjettperioder.

Høgskolen i Ålesund budsjetterer totalt sett å disponere sine avsetninger innenfor BFV med 12,311 millioner kroner i 2015. Budsjettvedtaket for 2015 innebærer at Høgskolestyret omdisponerer 1,706 millioner kroner av tidligere tildelinger og de ulike budsjettenhetene planlegger å disponere 10,605 av sine avsatte midler. Dette gir mulighet for å iverksette tiltak som tidligere har blitt utsatt som følge av manglende kapasitet.

5.1.3 Overordnet risikovurdering:

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på nye nasjonale styringsmål/ virksomhetsmål er følgende overordna kritiske suksessfaktorer identifisert:

KSF 1 Tilrettelegge for en god fusjonsprosess som gir synergier

HiÅ sikrer god utvikling gjennom perioden med strukturendringer i sektoren. Gjennomføring av fusjon mht. fremdrift, kostnader, deltakelse og intern forankring legger til rette for at strategiske mål nås.

KSF 2 Studiekvalitet

HiÅ har god inntakskvalitet og god faglig oppfølging som bidrar til økt motivasjon i studentmassen, bedre læringsmiljø, økt gjennomstrømming og bedre læringsutbytte.

KSF 3 Kapasitet og kvalitet i infrastruktur og læringsmiljø

HiÅ sin infrastruktur legger til rette for gode læringsmiljø som kan møte fremtiden.

KSF 4 Økt faglig kompetanse og kapasitet

HiÅ har solid kompetanse og kapasitet for å nå sine mål.

Identifisering av risiki:

R 1 HiÅ klarer ikke å løfte kvalitet under omstilling

- HiÅ bruker for mye ressurser på den omstillingen som fusjonsprosessen innebærer og kan miste fokus. En rekke utviklingsprosjekter skal gjennomføres og krevende spørsmål avklares gjennom fusjonsprosessen parallelt med løpende, ordinær drift.
- Fusjonsprosessen vil kreve stor ressursinnsats av både ledelse og organisasjonen for øvrig, med risiko for at dette går utover tid og øvrige

ressurser som er tilgjengelige til å gjennomføre ordinær virksomhet med tilhørende risiko for kvalitetsavvik og tap av fokus.

- Fusjonen skaper naturlig nok usikkerhet både blant studenter, ansatte og andre interessenter, og dette kan gi tilsvarende resultat. Det er en rekke gjensidige avhengigheter mellom ulike aktiviteter og beslutninger i fusjonsprosessen, med tilhørende risiko for forsinkelser og kostnadsspekk.

R2 HiÅ klarer ikke å oppnå god studiekvalitet

- For lav formell pedagogisk kompetanse hos fagpersonalet
- Svak oppfølging og veiledning av studentene
- Lave søkertall til enkelte studieprogram gir dårligere inntakskvalitet og studiekvalitet
- Vanskelig å rekruttere kvalifisert fagpersonale på enkelte fagområder

R3 HiÅ har ikke høy nok kapasitet og kvalitet i infrastruktur og læringsmiljø

- Høgskolen har ikke nok tilgang til egnede undervisningslokaler
- Høgskolen har ikke kapasitet til å ta i bruk nye, egne undervisningsformer, som elæring
- Høgskolen har ikke nok grupperom til studenter
- Høgskolen har ikke nok egnede kontorplasser til ansatte
- Høgskolen mister fokus på campusutvikling gjennom strukturendringsprosessen

R4 HiÅ har ikke tilstrekkelig faglig kompetanse og kapasitet til å levere forskning av høy kvalitet

HiÅ har ikke høy nok andel førstekompetanse

- HiÅ har ikke nok kapasitet til gjennomføre forskning
- HiÅ klarer ikke å levere forskning av høy kvalitet

Tiltak for å redusere risiko:

1. Fusjonsprosessen involverer fire institusjoner, og flere av risikofaktorene foran vil ligge utenfor HiÅs kontroll og myndighetsområde. Det vil være viktig å identifisere de vanskeligste problemstillingene og risikofaktorene tidlig i prosessen for å kunne iverksette tiltak og å unngå forsinkelser. Åpenhet og god informasjon om hvordan prosessen er organisert, planlagt framdrift og beslutningspunkter er viktig for å sikre forutsigbarhet, trygghet, forankring og medvirkning blant ansatte og studenter. Tilsvarende vil dette sikre innspill fra ansatte og andre om virksomhetskritiske forhold som må utredes og løses for at opptak, undervisning og forskning skal kunne foregå som normalt.
2. Studieutvalget har fått ansvaret for å iverksette opplæringstilbud i 2015 slik at flere faglig ansatte får formell pedagogisk kompetanse. Ved utlysning av stillinger settes det krav om pedagogisk kompetanse og det legges til rette for opplæring dersom den som tilsettes mangler formell pedagogisk kompetanse. Studieutvalget har dessuten midler som skal

benyttes til styrking av kollegaveiledning og bruk av studentassistenter i undervisningen.

Det inngås avtale om utlysning av stillinger i alle skandinaviske land. På områder det erfaringsmessig er vanskelig å rekruttere faglig personale, benyttes profilert utlysning. Det etableres samarbeid med stillingsportaler utenfor Skandinavia. Lønnspolitiske virkemidler benyttes ved behov for å rekruttere og beholde viktig kompetanse. Rekruttering via stipendiatstillinger og nettverk videreføres. Bruk av II-stillinger økes.

3. Statsbygg (SB) er i sluttfasen med forhandlinger om å ta over Kunnskapsparken (KP). Det er lagt opp til at SB leier ut hele KP til høgskolen fra og med 4. kvartal 2015. Høgskolen leier i dag 1/3 del av arealene i bygget. Øvrig bygningsmasse er bundet opp i leieavtaler og må fremleies av Høgskolen i en 3 års periode før vi kan disponere større andeler av bygget etter behov. I tillegg vurderer høgskolen muligheten for å legge labortatorie- og simulatoraktiviteter til det nye bygget til Norsk Maritimt Kompetansesenter (NMK 2) når det er ferdigstilt. Dette vil kunne gi nye muligheter for omstrukturering av ulik aktivitet i Hovedbygget. På tre års sikt vil dette bidra til å redusere risikoen vesentlig. I 2015 og årene som følger har Høgskolen prioritert å ha et spesielt fokus på å planlegge, og iverksette ulike arealeffektiviseringstiltak som følge av mulighetsstudien som er gjennomført. Høgskolen vil i 2015 ansette en person som skal ha ansvar for å tilrettelegge for å ta i bruk nye, egne undervisningsformer, som for eksempel e-læring.
4. HiÅ har satt i gang tiltak for intern opplæring i forskningsadministrasjon for å øke kvaliteten på den administrative delen av forskningsprosjekt. Målet er at godt planlagte prosjekter reduserer risiko for at HiÅ ikke klarer å levere god forskning. HiÅ skal ha fokus på å rekruttere gode kandidater til PhD stillinger og må jobbe målrettet for å utarbeide gode overgangsordninger mellom PhD løp og fast ansettelse for å beholde førstekompetansen som HiÅ produserer. HiÅ må jobbe strategisk for å skape solide fagmiljøer for å øke kvalitet i forskning og levere forskning av høy kvalitet.

5.2 Sektorområder

5.2.1 Sektormål 1: HØY KVALITET I UTDANNING OG FORSKNING

5.2.1.1 Nasjonale styringsparameter sektorområde 1

Kvantitative nasjonale styringsmål sektorområde 1:

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Gjennomføring på normert tid i %	60	59	64	66	66
Andel uteksaminerte kandidater tatt opp på doktorgradsprogram seks år tidligere				60%*	60*
Deltakelse i Horisont 2020 og Erasmus +				1**	2

* Høgskolen hadde en økning i antall eksterne stipendiater i perioden fra 2009 og prognoser for 2015 og 2016 er basert på at eksterne kandidater har sluttet eller fått andre jobbtillbud i perioden. Andel som pr d.d. følger normal progresjon på 4 år (inkl. 25% arbeidsplikt) er veldig god for kandidater tatt opp f.o.m. 2011.

**Målet er å være deltager i ett prosjekt som tildeles i 2015 og øke deltagelsen i 2016.

Kvalitative nasjonale styringsmål sektorområde 1:

- Utdanning

Gjennomføring på normert tid har økt i 2014 og bør fortsette å øke. Måten denne styringsparameteren beregnes på, vil imidlertid maskere endringer i frafall som motvirker endringer i gjennomføring. Internt ved Høgskolen har denne styringsparameteren blitt dekomponert i gjennomføring på normert tid for de som ikke slutter og i frafall. Denne dekomponeringen viser at på studieprogramnivå er ikke den nasjonale styringsparameteren en egnet indikator for styring og ledelse. Alle studieprogrammer vil fortsatt arbeide aktivt for å bedre gjennomstrømming, inkl. å redusere andelen som avbryter studiene (fracfall).

- *Studentene skal lykkes med å oppnå læringsutbyttet som er definert for studieprogrammene.*

I det årlige arbeidet med revidering og kvalitetssikring av studieprogram- og emnebeskrivelser skal det fortsatt være høy oppmerksomhet omkring læringsutbyttebeskrivelsene og koblingen av disse mot valg av pedagogiske metoder i undervisningen, samt koblingen til vurderingsformer. Høgskolens Studieutvalg vil fortsette å arbeide aktivt for å øke kvalitetene på studieprogram- og emnebeskrivelser.

Et prosjekt for å etablere større omfang og utbredelse av eLæringsmetoder og digital eksamen startes i 2015. Digital innlevering av alle mastergradsoppgaver er implementert og våren 2015 utvides ordningen til også å omfatte alle bacheloroppgaver.

Det ble i 2014 gjennomført en kandidatundersøkelse og resultatene knyttet til oppnåelse av læringsutbytter følges opp i 2015. I skrivende stund er resultatene fra undersøkelsen i ferd med å bli analysert, slik at det er for tidlig å beskrive konkrete tiltak som planlegges.

For mange studieprogrammer planlegges ytterligere satsing på å bruke laboratorieundervisning for å styrke utdanningens relevans for næringslivet. Sett i lys av resultatene av kandidatundersøkelsen, er dette en satsing som vurderes å styrke oppnåelse av læringsutbyttene som er satt.

- ***Samspill mellom forskning og utdanning***

Resultatene fra Kandidatundersøkelsen tyder på at alle studieprogrammer ved Høgskolen gir studentene akademisk innsikt, og det antas at det for flere studieprogrammer er samspillet mellom forskning og utdanning som bidrar til dette. Det synes imidlertid å være en del variasjon fra studieprogram til studieprogram i hvor stor grad dette samspillet utnyttes, men en gjennomgående økning i FoU-virksomheten og økt andel ansatte med førstekompetanse antas å bidra til en økning i forskningsbasert undervisning og studenters deltakelse i FoU-arbeid.

- **Forskning**

Høgskolen ser en stadig økning i antall PhD kandidater som fullfører innenfor normert tid. Kvalitetshåndbokens prosedyrer på PhD kandidater ved Høgskolen ble oppdatert i 2012, og laget klarere retningslinjer for interne prosedyrer knyttet til avdelingenes ansvar for PhD kandidater. Det har vært en klar økning i antall kandidater som fullfører på normert tid. I 2014 rapporteres det om få avvik på progresjon til PhD kandidater og i perioden 2015 – 2016 legges det opp til at den gode gjennomføringstrenden fortsetter. Høgskolen har også økt antall interne tildelinger til professorløp i 2015 noe som vil styrke miljøene rundt PhD kandidatene og ytterligere stimulere til god gjennomføring.

Mål og strategier for deltagelse i Horisont2020 og Erasmus +:

Høgskolen fortsetter det strategiske arbeidet som ble påbegynt i 2014 mot aktiv deltagelse i EUs forskningsprogrammer.

Tiltak for 2015:

- Intern opplæring i FoU administrasjon og prosedyrer for å øke kvaliteten og hindre formal feil i søknader
- Det er søkt om rammebevilgning for PES midler for å stimulere flere søknader og aktiv posisjonering
- Dialog og innspill til Fylkeskommunen om felles EU koordinator for Høgskolene og Forskningsinstituttene i Møre og Romsdal
- Finne de gode prosjektideene gjennom aktiv bruk av ordningen med evaluering av preliminnære søknader

Tiltak som er under planlegging for 2015:

- Workshop – one pager – første steg i skriving av prosjektsøknad
- Workshop – kvalitetsheving av søknader
- Nettverksdeltagelse og posisjonering i sentrale nettverk
- Invitere NCP'er for sentrale forskningsprogrammer i EU til å informere om utlysninger og muligheter for kommende periode

Tiltakene vil styrke Høgskolens muligheter til å konkurrere om forskningsmidler både i Norges forskningsråd og EUs forskningsprogrammer. Kvalitet i alle ledd er avgjørende for å vinne konkurransen om forskningsmidler og i 2015 vil det tilrettelegges for både opplæring i forskningsadministrasjon i søknadsfasen og ved eventuell innvilgning. Det planlegges også faglig opplæring for å styrke faglig kompetanse på kjerneområder i forskning, for å styrke formål kompetanse hos forskere.

5.2.1.2 Virksomhetsmål HIÅ sektorområde 1

Virksomhetsmål 1.1: Høgskolen i Ålesund skal være en attraktiv utdanningsinstitusjon.

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass	1,7	1,7	1,7	1,9	1,9
Søkere på Y-vei studier per studieplass	2	1,9	1,9	2	2
Søkere på mastergradsstudier per studieplass*	8,1	6,9	5,6	8,5	8,5
Registrerte førsteårsstudenter på bachelorgradsstudier per antall utlyste studieplasser, fordelt på avdeling:					
- Avdeling for biologiske fag	61/70	56/70	65/65	65/65	65/65
- Avdeling for helsefag	141/148	155/148	153/130	150/130	150/130
- Avdeling for ingeniør og realfag	118/105	149/115	143/128	168/128	168/128
Avdeling for internasjonal business	170/100	150/100	133/100	150/100	150/100
- Avdeling for maritim teknologi og operasjoner	124/80	136/85	145/125	140/125	140/125

Det er ikke rom for å øke antall studieplasser, men Høgskolens økte omdømme, samt gode markedsføringsarbeid, forventes å medføre en økning i antall søkere slik at styringsparametere knyttet til søkere pr. studieplass øker noe.

Virksomhetsmål 1.2: Høgskolen i Ålesund skal utdanne kandidater med høy og relevant kompetanse i tråd med studienes læringsutbytte.

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Gjennomføring i henhold til avtalte utdanningsplaner i %	86	86	88	90	90
Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	370	374	389	390	400
Kandidatmåltall:					
- Sykepleie	114	101	94	104	104
- Bioingeniør	17	17	17	24	24
- ABIOK	25	33	40	31	31
Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent (60-studiepoengsekvivalent) per år	49	50	51	55	55
Prosentandel hovedprosjekt/ bachelorgradsoppgaver i samarbeid med arbeids- og næringslivet					
- Avd. for biologiske fag	100	100	33	95	95
- Avd. for helsefag	-	-	10	10	10
- Avd. for ingeniør og realfag	81	87	80	85	85
- Avd. for internasjonal business	-	-	80	80	80
- Avd. for maritim tekn. og op.	-	100	100	100	100

* *ABIO-utdanningene går over tre semestre, Kreftsykepleie går over fire semestre.*

** *Grunnet ny definisjon fra aktivitetskrav til kandidatmåltall, vil ikke tallene fra 2012 og 2013 være representative med målene som settes for 2014 og 2015).*

Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan forventes å øke noe, samtidig ser en at den høye gjennomføringsprosenten tilsier at de planer som legges er realistiske, slik at det neppe er mulig å øke vesentlig mer enn de mål og ambisjoner som er angitt ovenfor. Sett i forhold til en strykprosent som holder seg stabilt på ca. 11 %, synes mål og ambisjoner å være innen rekkevidde.

Kandidatmåltallene for ABIOK-utdanningene overoppfylles og det må vurderes å justere opptaket slik at en treffer måltallet noe bedre. Bioingeniørutdanningen har hatt en forventning om å levere bedre framover, basert på bedre rekruttering tidligere år. Det har imidlertid vært større frafall enn forventet og en har innført veiledningssamtaler med studentene første studieår. I 2015 vurderes det å innføre obligatoriske veiledningssamtaler. For sykepleierutdanningen er det tatt opp noe flere studenter enn tidligere år, for å kunne nå måltallet. Dette skaper imidlertid utfordringer når det gjelder praksisplasser. De kommende kull har tilfredsstillende studenttall, noe som skyldes redusert frafall. Det er innført obligatorisk studiedeltakelse, noe som antas å ha bidratt mye til å redusere frafallet.

I tilknytning til Høgskolens ingeniørutdanninger oppgraderes utstyr for undervisning og FoU-virksomhet ytterligere, og følger dermed opp en langsiktig satsing på fornyelse av laboratoriebygget samt økt satsing på laboratoriearbeid som pedagogisk verktøy. Tilsvarende gjelder for biologiske fag.

Bruk av simulering som pedagogisk metode utvikles og tas i bruk ytterligere, spesielt innen helsefag og tekniske fag.

I 2015 startes opp videreutdanning innen praksisveiledning i form av en formalisering av eksisterende tilbud innen veiledningspedagogikk, rettet spesielt mot veiledere tilknyttet sykepleierutdanningens praksisstudier. I tillegg startes det opp videreutdanning i etikk, noe som også er en formalisering av eksisterende kurs, med kommunene som spesielle interessenter.

Kvalitativt virksomhetsmål HiÅ:

Høgskolen skal følge opp kvalitetsfremmende tiltak i tråd med Høgskolens kvalitetsrapport

Dokumentasjon av planer og resultater som gjelder evalueringer underveis i emner og studieprogrammer må forbedres ytterligere. Kvalitetslederstillingen er styrket, noe som forventes å bidra til at en får bedret dokumentasjonen og at mer presis måling og evaluering av læringsutbyttene innarbeides i emne-evalueringene. Tilsvarende gjelder for etablering av prosedyrer og rutiner knyttet til ekstern virksomhet.

I rapportdelen er det nevnt flere momenter knyttet til økt inntakskvalitet og dette vil bli fulgt opp videre for å vurdere effekten av tiltakene på sikt. Tilsvarende gjelder tiltak som nevnt for å redusere frafall.

Innen økonomi og administrasjon fortsetter en å ha mye fokus på matematikk fordi dette fortsatt vurderes å være helt nødvendig for å redusere frafall. Blant tiltakene som videreføres er tydelig informasjon om at det er en stor fordel å ha matematikk-kunnskaper utover det som er minstekravet.

Den planlagte kandidatundersøkelsen ble gjennomført i 2014. Arbeidet med å analysere resultatene pågår og oppfølgingen av resultatene vil skje deretter.

Flere tiltak rettes inn mot styrking av personalets pedagogiske kompetanse. Sentrale tiltak som planlegges er formell skoloring i pedagogikk og tilbud om introduksjon til kollegaveiledning. I tillegg planlegges ulike opplegg internt i den enkelte avdeling, for eksempel fagdag med tema pedagogikk.

«Mastergraden i avansert klinisk sjukepleie gjev relevant og brei kompetanse for ei stor og veksande pasientgruppe. Slik kompetanse er noko helsesektoren treng framover»

Torstein Hole, klinikkssjef for medisin, Helse Møre og Romsdal HF

Virksomhetsmål 1.3: Høgskolen i Ålesund skal være internasjonalt ledende utdanningsinstitusjon innenfor krevende maritime operasjoner

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass på bachelorgradsstudiet nautikk	4,8	3,8	3,3	4	4
Kvalifiserte førsteprioritetssøkere per studieplass på øvrige maritime bachelorgradsstudier *	3,2	3,4	2,1	3	3
Antall uteksaminerte kandidater på maritime bachelorgradsstudier	77	87	90	90	90
Antall uteksaminerte kandidater på maritime mastergradsstudier	18	28	15	20	20
Antall maritime mastergrader **	4	4	5	5	5
Antall utstedte maritime kursbevis	1006	1068	1881	1400	1400

Rekrutteringen til maritime studier har vært svakere enn planlagt og fallet i oljeprisen med påfølgende konjunkturedgang for offshore maritim virksomhet gjør at det forventes noe svakere rekruttering til maritime utdanninger enn tidligere.

Det arbeides med å slå sammen enkelte av de eksisterende mastergradsprogrammer slik at dagens spesialiseringer beholdes, men tilbys som studieretninger. Dette vil rent teknisk gi færre studieprogrammer, men innholdet vil i stor grad bli som tidligere. Dette vil bli implementert fra 2015 for to av masterstudiene (MSc Ship Design og MSc Product and System Design)

Oppgraderinger av laboratorier og utstyr som nevnt tidligere, omfatter også maritime utdanninger. Studieplanene revideres med sikte på spesialisering mot maritim teknologi og operasjoner. I likhet med flere andre utdanninger, økes laboratoriearbeid som pedagogisk metode for også å øke relevans.

Den maritime kursvirksomheten gir gode resultater, men det forventes ikke å opprettholde samme aktivitetsnivå som i 2014.

Virksomhetsmål 1.4: Høgskolen i Ålesund skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet som bidrar til økt utdanningskvalitet

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	54	65	60	75	80
Igangsatte mastergradsstudier på engelsk*	5	6	7	7	7

*Mastergrader som tilbys som både erfaringsbaserte og disiplinbaserte telles som to.

Sykepleierutdanningen planlegger å utvide avtaleporteføljen for å kunne tilby studentene også utvekslingsopphold med preg av bistandsarbeid og/eller flerkulturelt fokus.

Innen flere av ingeniørutdanningene planlegges det å tilrettelegge bedre for internasjonalisering enn tidligere.

Kvalitativt virksomhetsmål HiÅ:

HiÅ skal implementere handlingsplan for internasjonalisering

Avtaler innen Erasmus+ er inngått og det planlegges økt satsing på internasjonalisering, spesielt innen helsefag og innen flere av ingeniørutdanningene, jfr. ovenstående.

Virksomhetsmål 1.5 Høgskolen skal legge til rette for at dr. gradsstudenter gjennomfører på normert tid

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Gjennomstrømning netto tidsbruk per avlagt doktorgrad (år)	2,97	2,8	2,78	3	3
Antall avlagte doktorgrader*	3	3	3	4	4

*Annen institusjon er gradsgivende, siden HiÅ ikke har egen forskerutdanning.

5.2.2 Sektormål 2: FORSKNING OG UTDANNING FOR VELFERD, VERDISKAPING OG OMSTILLING

Høgskolen har en sterk tilknytning til arbeids- og næringslivets og en stor andel av forskningen som gjennomføres ved Høgskolen har sterk samfunnsrelevans og bidrar til løsninger på arbeids- og næringslivets utfordringer. Næringsklyngene GCE Blue Maritime og LEGASEA vil fremover ha behov for kompetanse fra Høgskolen til å fortsette sin målrettede forskning for nye og bedre løsninger på fremtidens oppgaver. Samtidig vil en helsesektor i stadig omstilling ha behov for kompetanse til å finne de gode løsningene som i varetar pasientens helse og velferd. Høgskolen har som mål å fortsette å forsyne regionen med høyt kvalifiserte kandidater på BSc, MSc og PhD nivå.

5.2.2.1 Nasjonale styringsparameter sektorområde 2

Kvantitative nasjonale styringsmål sektorområde 2:

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Andel inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) utenom forskningsfinansiering fra EU og Forskningsrådet	2,2 %	6,10 %	9,70 %	9,40 %	7,70 %

Kvalitative nasjonale styringsmål sektorområde 2:

- **Samarbeid med samfunns- og arbeidsliv.**

PhD kandidater og forskere fra Høgskolen jobber tett mot bedrifter som trenger forskerkompetanse for å øke verdiskapningen og løse oppgaver smartere. Fall i oljeprisen og dyre marine råstoffer fører til en stadig omlegging av marine- og maritime arbeidsoppgaver, og bedriftene må tenke nytt for å stimulere til vekst og verdiskapning. Samtidig er Helsesektoren i en stor omstilling og det er kompetansekrevene. Anvendt forskning i tett samarbeid mellom Høgskolen og arbeids- og næringslivet kan bidra til ny verdiskapning i krevende omstillinger. Høgskolens utdanninger har fokus på nærhet til arbeids- og næringslivet på både BSc, MSc og PhD nivå, og flere studenter og forskere bidrar til å løse store og små prosjekter for ulike samarbeidspartnere.

- **Forskningsinnsats i MNT- og profesjonsfag**

Høgskolen leverer høy kompetanse innenfor MNT- og profesjonsfag til regionen på alle nivåer

5.2.2.2 Virksomhetsmål HiÅ sektorområde 2

Virksomhetsmål 2.1: Høgskolen i Ålesund skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, formidling, innovasjon og verdiskapning.

Luminell er ett av mange selskaper som har sitt utspring i den maritime klyngen på Sunnmøre. Bedriften vokser fort, og syv av ti ansatte kommer fra forskjellige studieretninger ved HiÅ. Blant de som jobber i selskapet finner vi personer med bachelorgrad i innovasjonsledelse og entreprenørskap, produktutvikling og systemdesign, eksportmarkedsføring og økonomi og administrasjon.

Styringsparamet er	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Totale inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA)	20.359	25.707*	44.929	38.298	43.155
Andel BOA totalt i prosent av total omsetning	8,35 %	9,80 %	16,40 %	13,60 %	14,90 %
Totale inntekter fra bidrags- og oppdragsfinansiert virksomhet (BOA) innenfor maritime fag	20.359	22.737	23.257	25	32?
Høgskolen skal ha en publikasjonsproduksjon som gjennomsnittet for høgskoler:					
- Antall publikasjoner pr. år	39	56	66*	70	70
- Antall publikasjonsproeng pr. år	31,2	31,8	44,36*	45	45

*Foreløpige tall

Virksomhetsmål 2.2: Høgskolen i Ålesund skal ha et særskilt ansvar for profesjonsrettet forskning og utviklingsarbeid.

Kvalitative virksomhetsmål HiÅ:

- **Høgskolen i Ålesund skal være en synlig samfunnsdebattant, og øke formidlingen av FoU-resultater i media og andre fora.**

Høgskolens har en stor forskningsportefølje innenfor MNT- og profesjonsfag. Høgskolen vil jobbe målrettet med å stryke forskningsmiljøene og øke konkurransevnen om forskningsmidler. Høgskolen skal fortsette å ha fokus på relevans i forskning og formidling av forskningsresultater på nasjonale- og internasjonale arenaer.

- **Høgskolen i Ålesund skal delta aktivt i utviklingen av den maritime og den marine næringsklyngen i regionen.**

Maritim klynge

Den maritime klyngen på Vestlandet har differensiert seg ved å satse på krevende maritime operasjoner⁷. På Møre består klyngen av over 216 bedrifter, omsatte i 2014 for 55 milliarder kroner og sysselsetter 22500 personer. Klyngen kjennetegnes i dag av å ha en komplett verdikjede innen offshore skipsaktivitet, opererer globalt og er internasjonalt ledende. Bedriftene er innovative og klyngen

⁷ Med maritime operasjoner mener vi operasjoner som ankerhandtering, plattform forsyning, seismikk, subsea installasjon, lett brønnintervensjon osv.

«Dette lover godt. Når Høgskolen i Ålesund får status som SFI skyldes det at høgskolen er så spesialisert mot næringslivet i regionen som de er. – [Status som SFI] er en god måte å koble fagmiljøene på. Både det å være et forskningsbasert akademia og relevant midt i det de maritime fagmiljøene er gode på.»

Torgeir Reve, Professor
Handelshøyskolen BI til
Sunnmørsposten 25.11.14

har stor omstillingsevne. Med komplett mener vi at klyngen har både skipsdesign (13 aktører), rederi (20), skipsverft (14), finans og over 169 bedrifter innen skipsutstyr⁸. Klyngen har nå fått nasjonal status ved Global Centre of Expertice, GCE-Blue Maritime

Høgskolen skal fortsette det tette samarbeidet med næringsklyngene, og levere forskning og kompetanse som er med på å utvikle næringsklyngene. Høgskolen skal jobbe målrettet for å bidra til næringsklyngenes strategi om økt FoU aktivitet og deltagelse i EUs forskningsprogrammer.

Tildeling av Global Centre of Expertice innen Maritim (GCE-Blue Maritime) og SFI Maritime Operasjoner sammen med en fusjon med NTNU åpner for helt nye muligheter innen maritim utdanning, forskning og formidling. I tillegg deltar HiÅ i to andre SFI-er innen maritimt området samt at NTNU har en SFF innen havrommet. I sum er dette den største nasjonale satsingen noensinne innen maritim og havrom. En risiko på kort sikt er at for mye kapasitet går med på fusjonsprosesser i stedet for å utnytte de mulighetene som finnes.

Biomarin næringsklynge

Den biomarine klyngen Legasea består i dag av 23 bedrifter og har et industrielt og markedsorientert fokus. Målet er å bli en verdensledende klynge innen bærekraftig utvikling og produksjon av marine ingredienser. LEGASEA består i dag av bedrifter med kjernevirksomhet innen produksjon og distribusjon av marine lipider, Høgskolen i Ålesund og Møreforskning, samt servicebedrifter med relasjoner til næringen. Sammen med Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Møre og Romsdal fylke, danner dette samarbeidet næringsklyngen Legasea.

- ***Høgskolen i Ålesund skal satse aktivt på innovasjon i sin utdannings- og forskningsvirksomhet, og bidra til verdiskaping, innovasjon og entreprenørskap i privat og offentlig sektor.***

Høgskolen skal bidra til at privat- og offentlig sektor får den kompetanse de trenger for å ha økt verdiskaping, god velferd og håndtere omstillinger som følge av konjunkturedringer og krav om effektivisering.

Ved inngangen til 2015 påvirkes virksomheten til kurselskapet MOAS av lav oljepris og endrede forutsetninger fra myndighetene. Fokus i 2015 rettes mot å skape et positivt driftsresultat, god drift og stabil kvalitet på leveranser. I tillegg blir god tilgang på kvalifiserte instruktører viktig.

5.2.3 Sektormål 3: GOD TILGANG TIL UTDANNING

5.2.3.1 Nasjonale styringsparameter

⁸ NCE Maritime klyngeanalyse 2012; Arild Hervik, Oddmund Oterhals, Bjørn G. Bergem og Gøran Johannessen, Møreforskning 2012

«Only next generation information technology and next generation methods, can solve next generation engineering challenges.»

Harald Yndestad, Professor ved Høgskolen i Ålesund

Kvalitative nasjonale styringsmål sektorområde 3:

Fleksibel utdanning

Høgskolen tilbyr flere av mastergradsprogrammene også som deltidsstudier. Det samme gjelder en rekke videreutdanninger. Dette gjør det mulig å kombinere studier og jobb, noe som arbeids- og næringslivet etter spør. I enkelte av mastergradsprogrammene er det også lagt opp til undervisning i intensive bolker, for å tilpasse utdanningen til for eksempel sjøfolk som har perioder på båt og på land.

E-læring:

I løpet av de siste årene er e-læring⁹ tatt i bruk ved Høgskolen innenfor enkelte emner/studieprogram og som hjelpemiddel for enkelte typer undervisningsaktiviteter, og alle fagavdelingene kan vise til e-læringsaktiviteter som er gjennomført, pågår eller under planlegging. Interessen og initiativene i fagmiljøene er klart økende.

Styret vedtok i 2014 en e-læringssatsing og denne er i ferd med å bli trappet nå i 2015. Målet for e-læring på HiÅ er å styrke kvaliteten på undervisningen og utdanningene som HiÅ tilbyr. IKT og e-læring tas i bruk som verktøy for å styrke den pedagogiske kvaliteten og studentenes læringsutbytte. Satsingen gir en overbygning for ulike e-læringsaktiviteter i form av en felles ambisjon, felles teknologisk plattform, og angir hvilke målgrupper og utviklingsretninger for e-læring vi skal prioritere for HiÅ som institusjon. Ledergruppen som styringsgruppe for prosjektet.

Selv om det overordnede strategiske grunnlaget for en e-læringssatsing foreligger, er det neppe tvil om HiÅ har kommet kort på området – både i forhold til sammenlignbare institusjoner og i forhold til den utbredelse og betydning e-læring må forventes å få i sektoren i årene framover.

For å sikre en bredde i hvilke typer e-læringsaktiviteter som HiÅ bygger opp erfaringer med skal det gjennomføres pilotprosjekter på ulike områder slik at HiÅ får en tilstrekkelig bred portefølje av utviklingsaktiviteter. Områder vi mener det er viktig å dekke er bl.a.

- Digitalisering av forelesninger med tilhørende lagring og distribusjon (Podcasting)
- Digitalisering av pensum i form av elektroniske kompendier, annet undervisningsmaterieell, øvingsoppgaver og semesteroppgaver
- Digitalisering av hele studieprogram – gjerne studier som gjennomføres samlingsbasert
- Digitaliserte kurstilbud
- Digital eksamen (oppgaver, gjennomføring, sensur)
- Digitalisering av veilednings- og støttetjenester rettet mot alle studenter (eks. studieteknikk, veiledere for semesteroppgaveskriving, o.l.)

⁹ Defineret som all læring som foregår via elektroniske nettverk

Det er ikke rammer i prosjektet for å fullfinansiere utviklingen av selve innholdet og gjennomføringen av pilotprosjektene, og disse er avhengig å skaffe seg selvstendig / ekstern finansiering. E-læring er ikke noe som kommer i tillegg til ordinære undervisningsaktiviteter, men noe som erstatter disse med nytt innhold og nye pedagogisk opplegg. Dette betyr at aktivitetene må innføres i avdelingenes ordinære aktiviteter og budsjetter.

Høgskolen i Ålesund har i 2014 fått løyving fra Norgesuniversitet til prosjektet *Fleksible læring i grunnleggende geoteknikk*. Prosjektet er en nasjonal faglig satsing for fleksibel-læring i grunnleggende geoteknikk. Geoteknikk gir nødvendige kunnskaper for trygg og økonomisk rasjonell fundamentering av alle typer byggverk (hus, veier, jernbaner, kaier, fyllinger, offshoreinstallasjoner, med mer) samt sikring og forbygning mot skred og flom. Prosjekts mål er å heve den geotekniske kompetansen i bransjen gjennom økt samarbeidet mellom akademia og arbeidslivet. Prosjektet skal være et nyskapende utviklingsarbeid for opplæring i grunnleggende geoteknikk. Det inkluderer tema som jordegenskaper, felt- og laboratoriearbeid, geotekniske konstruksjoner, beregningsmetoder og anleggsgeoteknikk. Prosjektet skal være en læringsarena som inspirerer og stimulere personalet i fagmiljøene og arbeidslivet til å ta i bruk teknologi for fleksibel læring og utvikle fleksible studietilbud. Prosjektet skal produsere IKT-støttet læremateriell som vil bli allment tilgjengelig. Høgskolen i Ålesund leder prosjektet som har følgende samarbeidspartnere: Høgskolene i Bergen, Sør-Trøndelag og Østfold, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Multiconsult, Norges vassdrags- og energidirektorat, Jernbaneverket, Statens vegvesen, Næringslivsringen, Norsk geoteknisk forening, Norges geotekniske institutt. Prosjektet skal gjennomføres i tidsrommet 2015-2016.

Et annet e-læringsprosjekt som det vil arbeides med i 2015 og 2016 er *Utvikling og utprøving av en prototype til et adaptivt læringsverktøy* som skal prøves ut i en eller flere piloter i reelle opplærings situasjoner. Læringsverktøyet skal automatisk tilpasse relevant teoristoff og tilhørende arbeidsoppgaver til studentens nivå og læringshastighet. Systemet skal måle studentens prestasjoner og generere nye problemer tilpasset studentens kunnskapsnivå og behov. Læringsverktøyet skal dermed løse den enkelte student gjennom et fag, eller et sett av utvalgte emner i et fag, med en progresjon som underveis tilpasser seg studenten sine målte ferdigheter. Fagområdet i piloten er startmatematikk for Y-veistudenter i ingeniørutdanning.

5.2.4 Sektormål 4: EFFEKTIV, MANGFOLDIG OG SOLID HØYERE UTDANNINGSSEKTOR OG FORSKNINGSSYSTE,

5.2.4.1 Nasjonale styringsparameter sektorområde 4

Kvantitative nasjonale sektormål sektorområde 4:

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Andel kvinner i dosent – og professorstillinger	0	2,60 %	19,30 %	25,00 %	30,00 %
Andel midlertidig ansatte:					
- Totalt	23,60 %	22,60 %	24,70 %	22,00 %	22,00 %
- Ekskl. utdanningsstillinger, åremål og II-stillinger:	9,80 %	9,60 %	11,40 %	11,00 %	11,00 %

HiÅ har 11,4 årsverk i professor-/dosentstillinger pr 1. oktober 2014.

Kvinneandelen er på 19,3 %. Andelen kvinner i undervisnings- og forskerstillinger utgjør 41,7 %, og en langsiktig målsetting er å få utjevnet kompetansenivået mellom kvinner og menn. Det legges opp til en gradvis økning av kvinneandelen for de akademiske toppstillingene ved Høgskolen gjennom intern kompetansebygging og ekstern rekruttering.

Ser vi bort fra ansatte i utdanningsstillinger, åremålsansatte og II-stillinger, er andelen midlertidige tilsatte 11,4 %. Dette er noe høyere enn den risiko Høgskolen bør kunne ta i forhold til fremtidige forpliktelser. Det er i drøftinger med arbeidstakerorganisasjonene avtalt at midlertidige tilsetningsforhold skal gjennomgås for å vurdere om det er grunnlag for å gjøre om noen av disse til faste stillinger. Gjennomsnittlig andel midlertidige tilsatte totalt er 24,7 %. Høgskolen har som mål å øke antall stipendiatstillinger, både i forbindelse med bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet og som et strategisk virkemiddel for å sikre fremtidig rekruttering. Vi vil også satse på flere II-stillinger i samarbeid med andre universitet og høyskoler samt nærings- og arbeidslivet, som et ledd i å bygge mer solide fagmiljøer. Disse forholdene bidrar til en økning av totalt antall midlertidig tilsatte. Igangkjøringen av aktivitetene i den nye SFI'en - SFI Move – gjør at det ikke er realistisk å forvente en nedgang i andelen midlertidige stillinger i 2015. Basert på dette justerer vi vår målsetting om andel midlertidige stillinger til 11 %.

Kvalitative nasjonale mål sektorområde 4:

- *Langsiktig økonomisk planlegging*

I forbindelse med innføring av TDI-modellen er det utviklet et system for totalbudsjettering av høgskolens virksomhet. Dette vil tillate aggregering av budsjett for Høgskolens bidrags- og oppdragsaktivitet når det blir implementert. Bidrags- og oppdragsaktiviteten er stadig økende ved Høgskolen i Ålesund, noe som gjør BOA til en stadig viktigere del av Høgskolens totaløkonomi og ressursbruk. Totalbudsjettering vil synliggjøre ressursbehovet over tid. Systemet vil bli gradvis implementert i løpet av 2015.

Høgskolen vil arbeide med å videreutvikle sine systemer for langtidsbudsjettering basert på de erfaringene som er høstet. Det datagrunnlaget som er hentet inn for

budsjettet 2015-2017 er viktig styringsinformasjon som vil legge til rette for bedre langsiktig økonomisk planlegging i perioden.

- **Solide fagmiljøer**

Høgskolen vil i 2015 arbeide videre for å styrke den langsiktige personalplanleggingen. Målet med dette er å bedre rekrutteringsprosessene slik at det blir større konkurranse om ledige stillinger, noe som vil bidra til å heve det totale kompetansenivået ved HiÅ. Alle enheter skal i 2015 levere bemannings- og kompetanseplaner med en tidshorisont på minimum tre år. Det forventes at den forestående fusjonsprosessen vil bidra til økt kvalitet, tett samarbeid og på sikt en betydelig styrking av fagmiljøene.

En viktig innsatsfaktor for å bygge solide fagmiljøer vil være tiltak for å beholde nøkkelpersonell og videreutvikle samarbeid med universiteter, høyskoler samt nærings- og arbeidsliv. Videre oppbygging av forskningsgrupper og fortsatt styrking av den pedagogiske kompetansen vil også stå sentralt. Stipendiatstillinger vil fortsatt være en strategisk viktig rekrutteringskanal for Høgskolen.

Det etableres forskningsgrupper på tvers av fag for å styrke den tverrfaglige forskningen og finne innovative løsninger gjennom samarbeid mellom ulike kompetansegrupper. Høgskolen vil ha fokus på å rekruttere internasjonale forskere og å jobbe målrettet for å utveksle kompetanse og erfaringer mellom unge forskere og mer erfarne forskere. Høgskolen skal jobbe videre med strukturering av fagmiljøer og tilrettelegge for tverrfaglige forskningsgrupper.

5.2.4.2 Virksomhetsmål HIÅ sektorområde 4

Virksomhetsmål 4.1: Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen, slik at det gis åpning for strategiske tiltak for å utvikle høgskolen som utdannings- og forskningsinstitusjon. Effektiv ressursforvaltning skal underbygge Høgskolens strategiske prioriteringer.

Styringsparameter	Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Planlagt / disponert til strategiske satsingstiltak i prosent av total finansiering fra departement	2,52 %	6,10 %	8,25 %	7,20 %	7,30 %

Høgskolen i Ålesund har redusert sine avsetninger med totalt 15,6 millioner kroner i 2014, og store deler av dette er disponert inn mot strategiske tiltak som nevnt i kapittel 3.4.2. Resultatmålet for 2015 er noe redusert i henhold til oppnådd resultat i 2014, og er avpasset mot et langsiktig ambisjonsnivå.

Av kapittel 5.1 fremkommer det hvilke satsingstiltak styret har vedtatt for 2015. I tillegg planlegger de faglige avdelingene å sette i gang strategiske egne

strategiske tiltak som vil ytterligere redusere Høgskolens avsatte midler i 2015. Dette gir mulighet for å iverksette tiltak som tidligere har blitt utsatt som følge av manglende kapasitet.

Høgskolen har en stor økning i studiepoengproduksjonen, og dette vil gi store økninger i Høgskolens budsjettramme i tiden fremover. Dette innebærer at små prosentuelle endringer i tabellen over gir store kronebeløp.

Virksomhetsmål 4.2: Høgskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til en kompetanseprofil og et arbeidsmiljø som gjør høgskolen attraktiv som arbeidsplass og studiested, og som bidrar til et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Styringsparameter				Resultatmål	Ambisjonsnivå
	2012	2013	2014	2015	2016
Andel kvinner i førstestillinger	30,70 %	25,50 %	29,80 %	30,00 %	30,00 %
Andel ansatte som opplever organisatorisk arbeidsmiljø som godt	83,90 %	89,10 %		85,00 %	85,00 %
Det er godt organisatorisk arbeidsmiljø på min arbeidsplass			71,6 % *)		
Andel ansatte som opplever psykososialt arbeidsmiljø som godt	85,30 %	87,20 %		85,00 %	85,00 %
Jeg opplever god trivsel på min arbeidsplass			84,0 % **)		

*) Tallet fra 2014 angir hvor mange prosent som har svart at de er noe enig eller helt enig i at «Det er et godt organisatorisk arbeidsmiljø på min arbeidsplass». Arbeidsmiljøkartleggingen er lagt om fra 2014.

***) Tallet fra 2014 angir hvor mange prosent som har svart at de er noe enig eller helt enig i at «Jeg opplever god trivsel på min arbeidsplass».

Høgskolen har over flere år hatt som målsetting om å øke andelen kvinner i førstestillinger. Rekrutteringen til førstestillinger for kvinner har i stor grad skjedd ved rekruttering via stipendiatstillinger og ved egenfinansiert ressurs til doktorgrads- eller førstelektorløp. De siste årene har rekruttering til stipendiatstillinger i hovedsak skjedd inn mot teknologiområdet. Her er det svært vanskelig å rekruttere kvinner, og dette vil gi utfordringer i forhold til å øke kvinneandelen.

Høgskolen har oppnådd svært gode resultater på målinger av det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet. Fra 2014 har vi gått over til en mer omfattende arbeidsmiljøkartlegging og nytt system. Tall fra 2014 er ikke direkte sammenlignbare med tall fra tidligere år. Andelen ansatte som opplever god trivsel på arbeidsplassen er lavere enn ønskelig, og dette vil bli fulgt opp.

Målsettingene for 2015 og 2016 er satt høyt i forhold til hva som anses som god uttelling på den nye undersøkelsen.

Innen velferdsteknologi utvides aktiviteten slik at både FoU-aktiviteter og planlegging av utdanningstilbud kan komme i gang.

Kvalitativt virksomhetsmål HiÅ

Høgskolen i Ålesund skal oppdatere handlingsplan for likestilling og inkludering

Høgskolen sin handlingsplan gjelder for perioden 2012 – 2015 og har følgende hovedmål:

- Høgskolens arbeid for likestilling og inkludering skal prioriteres av ledelsen ved Høgskolen
- Høgskolen skal bedre kjønnsbalansen i studieprogrammer som over lengre tid har hatt en stor overvekt av enten mannlige eller kvinnelige studenter
- Høgskolen skal bedre kjønnsbalansen i vitenskapelige og teknisk/administrative stillinger
- Høgskolen skal sørge for at studenter og ansatte føler seg inkludert og ivaretatt på en god måte og får tilgang på nødvendig informasjon. Det rettes spesielt fokus på å utvikle gode ordninger for inkludering av nye ansatte.
- Høgskolen skal ha klare planer for språkopplæring av nye ansatte og studenter med utenlandsk bakgrunn
- Høgskolen skal ha nulltoleranse i forhold til mobbing/trakassering/diskriminering

Høgskolen skal i 2015 utarbeide ny handlingsplan for likestilling og inkludering for perioden 2016 - 2019.

Det vil bli arbeidet videre med fastsatte tiltak, jf. Likestillingsredegjørelsen i kapittel 7.

5.3 Utdanningskapasitet

I forbindelse med fastsetting av budsjett 2015 inngår vurderinger av studentkapasitet. Det vises til eget skjema for studentkapasitet, som er sendt til Kunnskapsdepartementet elektronisk.

Tilgang til egnede undervisningslokaler er fortsatt en begrensende faktor for ytterligere økning på kort sikt. Det vises i denne forbindelse til prosessen som Statsbygg har igangsatt vedrørende erverv av Kunnskapsparken og Mulighetsstudien som er gjennomført av Campus Ålesund (jfr. kapittel 2.2.10 nedenfor).

Oversikt over antall studieplasser knyttet til utdanningsområder som institusjonen kan øke med høsten 2015 gitt gjeldende finansiering.

(jf. vedlegg)

5.4 Større investeringsprosjekter

I høgskolens brev til Kunnskapsdepartementet av 31. oktober 2014 angående «Forslag store nysatsinger 2016» fremkommer høgskolens satsingsforslag og behov for større investeringsprosjekter. I tillegg ser Høgskolen det som viktig å ha fokus på følgende:

Høgskolens bygg ble tatt i bruk august 1999. Bygningsmassen var dimensjonert for 1000 -1200 studenter og 120 ansatte. I dag er det 2.249 registrerte studenter og 265 ansatte (228 årsverk). Dette gir store utfordringer som Høgskolen søker å løse gjennom ulike tiltak.

Høgskolen har vært i dialog med KD og Statsbygg (SB) med mål at SB skal benytte sin opsjon på kjøp av Kunnskapsparken (KP). Dette er nå avklart med KD og SB er i sluttforhandlinger om kjøp av bygget. Det ser ut til å nærme seg en løsning og det legges opp til at SB leier ut hele bygget til Høgskolen fra og med 4. kvartal 2015. Høgskolen leier i dag 1/3 del av arealene i bygget. Øvrig bygningsmasse er bundet opp i leieavtaler og må fremleies av Høgskolen i en 3 års periode før vi kan disponere større andeler av bygget etter behov.

Høgskolen har gjennomført en mulighetsstudie for arealdisponering og effektivisering. Mulighetsstudiet er et viktig grunnlag for hvordan Høgskolen løser utfordringene med arealbehovet fremover i tid, først og fremst gjennom arealeffektivisering og omlegging av høgskolens nåværende areal.

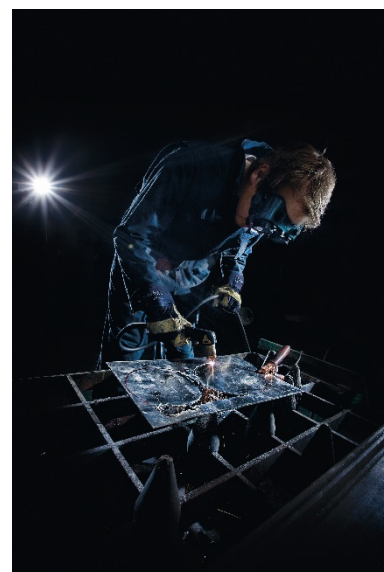
Mulighetsstudiet vil videre kunne gi grunnlag for vurderinger omkring Kunnskapsparken med hensyn på funksjonalitet, behov for bygningsmessige tilpasninger til høgskolens fremtidige behov og de økonomiske forutsetninger. Alternative løsninger som for eksempel nybygg tilpasset høgskolens fremtidige virksomhet bør vurderes.

Behov for et større auditorium vil også bli vurdert i forbindelse med mulighetsstudien.

I tillegg vurderer høgskolen muligheten for å ha laboratorie-/simulatorfunksjoner i det nye bygget til Norsk Maritimt Kompetansesenter (NMK 2) når det er ferdigstilt. Dette vil kunne gi nye muligheter for omstrukturering av ulike aktiviteter i Hovedbygget.

I 2015 og årene som følger har Høgskolen prioritert å planlegge, og iverksette ulike arealeffektiviseringstiltak som følge av mulighetsstudiet som er gjennomført. De ulike tiltakene vil medføre bygningsmessige tilpasninger i større eller mindre grad som for eksempel:

- Økningen av studenter og ansatte har ført til et behov for å bedre inn klimaet ved blant annet å ta en totalvurdering av ventilasjonsanlegget.
- Bygningsmessige tilpasninger for at Kunnskapsparken skal bli en integrert del av Hovedbygget.

Høgskolen har gjennom laboratorieparaplyen Marine Operations in Virtual Environments (MOVE) en rekke laboratorier for aktiviteter innen design, prototyping, simulering og visualisering, herunder Ship Operation, Human Factor, Mechatronics, Machinery, Simulation & Training, og Innovation & Prototyping.

- En dobling av studentmassen har medført et behov for utvidelse av kantinen og å se nærmere på funksjonaliteten i den forbindelse.
- Hovedbygget har et stort fellesareal og Høgskolen har gjennomført tiltak for å bedre innklimaet slik at fellesarealet kan utnyttes mer effektivt. Det er fortsatt behov for ytterligere tiltak for å få en best mulig utnyttelse av fellesarealene.
- For å oppnå en bedre infrastruktur i det rehabiliterte Laboratoriebygget er det blant annet behov for å bedre lagerkapasiteten. Høgskolen har vært i dialog med Statsbygg og et kaldt lager blir bygd i 2015.
- Statsbygg har gjennomført en kartlegging av status i forhold til universell utforming for Høgskolen i Ålesund. Kartleggingen er en del av den oppfølgingen Statsbygg gjør av sin Handlingsplan for universell utforming 2011-2015. Oppgraderingen i henhold til universell utforming blir gjennomført i 2015 og vil kreve en vesentlig egenfinansiering fra Høgskolen.
- Høgskolen er i gang med en utredning av simulatorene og muligheter for en optimalisering av simulatormiljøet mhp funksjonalitet, samordning samt fysisk plassering og arealutnyttelse.
- Tilrettelegge for bedret undervisningsforhold, herunder grupperom.

Høgskolen er videre i dialog med Statsbygg for å kjøpe ut tre eiendommer/boliger for å sikre kjerneområdet på campus. Statsbygg er i gang med denne prosessen.

Høgskolen er i tett dialog med Ålesund kommune og Statens vegvesen for å sikre en langsiktig områdeplan for Campus Ålesund i forhold til framtidig arealtilgang og trafikkløsninger. Spesielt viktig her er bedret kollektivtilbud.

6. Årsregnskap

LEDELSESKOMMENTARER TIL ÅRSREGNSKAP FOR 2014

Høgskolens formål

Høgskolen i Ålesund (HiÅ) er en statlig høgskole. Formålet er å drive høgare utdanning, forskning, utvikling og formidling og ved dette bidra til innovasjon og verdiskaping.

Regnskapsprinsipp og revisjon

Regnskapet for 2014 er utarbeidet i samsvar med gjeldende prinsipper gitt i Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og presentert i samsvar med regnskapsmalen for universitet og høgskoler. Høgskolen har klassifisert sin prosjektportefølje i tråd med retningslinjene i rundskriv F-13-07 "Reglement om statlige universiteter og høgskolers forpliktende samarbeid og erverv av aksjer". Bidragsaktivitet er avregnet som ikke inntektsført bevilgning og kursaktivitet (etter- og videreutdanning) inngår i det ordinære driftsbudsjettet.

Høgskolens revisor er Riksrevisjonen.

Egenerklæring om styring og kontroll

Styret bekrefter at høgskolen overholder lover og regler, og at høgskolen har forsvarlige systemer for internkontroll. Det foretas jevnlig risikovurderinger på de områder som er vesentlige for høgskolen.

Vesentlige endringer i resultat- og balanseposter

Høgskolen har ingen vesentlige endringer i resultat og balanseposter fra 2013 til 2014.

Resultat/resultatbudsjett

Høgskolen har hatt fokus på å gjennomføre planlagte tiltak for å redusere avsetninger. Budsjettet aktivitetsnivå i 2014 var svært høyt, med plan om å redusere avsetningene med 20 millioner kroner. Flere bygningsmessige tiltak og investeringer er gjennomført i 2014. Resultatet viser redusert avsetning med 15,9 millioner kroner. Høgskolen vil fortsatt ha fokus på investering i laboratorieutstyr og gjennomføring av en del bygningsmessige tiltak. Avvik på inntekter fra bevilgninger skyldes utsatt inntekt i forbindelse med investeringer, samt videreformidling av inntekter fra UD i prosjektet HERD-maritime. Høgskolen har også vært offensive på BOA-aktivitet, noe som har resultert i svært god vekst i BOA-omsetningen i 2014. Dette gir vesentlige avvik både på inntekter og lønn- og driftskostnader. Sentrale utdrag av Resultat – Budsjettoppfølgingsrapporten ser slik ut:

	Budsjett	Regnskap	Avvik
Inntekter fra bevilgninger	229 607	220 697	8 910
Tilskudd og overføringer fra andre	16 550	35 068	(18 518)
Andre inntekter	9 868	18 062	(8 194)
Sum inntekter	256 025	273 827	(17 802)
Lønn og sosiale kostnader	170 425	177 499	(7 074)
Driftskostnader	105 657	112 229	(6 572)
Sum kostnader	276 082	289 728	(13 646)
Ordinært resultat	(20 057)	(15 901)	(4 157)
Resultat av finansposter	(2)	334	(336)
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet	20 059	15 587	4 472
Resultat oppdrag	-	19	(19)

Avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Høgskolen i Ålesund har i løpet av 2014 redusert sin avsetning på bevilgningsfinansiert virksomhet med 15,6 millioner kroner, jf tabellen nedenfor:

	31.12.2014	31.12.2013	Endring
Avsatte midler	37 355	47 619	(10 264)
Sum Kunnskapsdepartementet	37 355	47 619	(10 264)
Utsatt virksomhet NFR	166	1 015	(849)
Utsatt virksomhet andre departementer	7 280	11 754	(4 474)
Sum utsatt virksomhet	7 446	12 769	(5 323)
Sum	44 800	60 388	(15 587)
Overført fra virksomhetskapitalen		-	-
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet	44 800	60 388	(15 587)

Tabellen viser at det har vært en reduksjon i avsatte midler fra KD med 10,3 millioner kroner, jf omtalen om investeringer. Høgskolen har klart å styrke BOA-aktiviteten ytterligere, og har redusert avsetningen mot NFR med 0,85 millioner kroner. Prosjektet HERD-maritime går nå mot slutfasen. Prosjektet har reduserte avsetninger med 4,5 millioner kroner i 2014. Resterende avsetninger på 7,3 millioner kroner forventes benyttet i 2015.

Investeringer

En ny visualiseringslab er i oppbygningsfasen, og denne vil bli ferdigstilt i 2015. Tilleggsbevilgning laboratoriestyr på 1,5 millioner kroner i 2013 er avsatt til dette formålet. Engangsbevilgning på 1,5 millioner kroner i 2014 øremerket laboratoriestyr tekniske fag, vil bli benyttet i tråd med store nysatsinger for 2015 i en helhetlig og tverrfaglig satsing på ingeniør- og teknologifag.

Høgskolen har i 2014 gjennomført investeringer i utstyr for 15,3 millioner kroner. Herav 9,8 millioner kroner til laboratoriestyr og bygningsmessige tilpasninger og 5,5 millioner kroner i IT- og kontorutstyr.

Høgskolen har ulike bygningsmessige tiltak på til sammen 9 millioner kroner under planlegging og prosjektering. Dette omfatter bygging av nytt kaldtlager, tiltak for arealeffektivisering og tiltak tilknyttet universell utforming. Noen av disse tiltakene er igangsatt i 2014, og vi har regnskapsført en kostnad på 3,6 millioner kroner.

Trender og utvikling i inntekter og sentrale kostnader

Antallet studenter ved Høgskolen i Ålesund har økt de senere årene og studenttallet for 2014/2015 er også bra. Det forventes derfor vekst i bevilgningene som følge av forbedret gjennomstrømning og økt studiepoeng- og kandidatproduksjon. Høgskolen er i vekst og trenger mer plass. Ulike alternativer er her under vurdering; utkjøp av Kunnskapsparken eller nye lokaler i NMK 2. Dette er tiltak som vil kreve betydelige ressurser. En arbeidsgruppe er i ferd med å utrede oppbygging av et nytt maritimt simulatorsenter, da kapasiteten i dagens simulatormiljø er sprengt. Dagens simulatormiljø vil bli flyttet til dette nye senteret, og samtidig gjennomgå oppgradering. Dette er en kostnadskrevennde prosess. Høgskolen har stort fokus på effektiv økonomistyring for å sikre at driften til enhver tid tilpasses gjeldende budsjettammer.

Styret bekrefter at årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av Høgskolen samt de institusjoner/ selskaper Høgskolen har eierskap i som helhet.

Ålesund den 12.02.2015

Marianne Synnes
Rektor/Styreleder

Roar Tobro
Høgskoledirektør

Marit Botnen

Nils Roar Hareide

Vigdis Bye

Ole Helge Haugen

Vilmar Æsøy

Kjell Inge Tømren

Øyvind Hølgren

Dagrun Jensen

Martin Bogen

Hans Marius Martinsen

7. Vedlegg

- Likestillingsredegjørelse
- Utdanningskapasitet
- Årsregnskap 2014

LIKESTILLINGSREDEGJØRELSE 2014

HØGSKOLEN I ÅLESUND

Innhold

1	INNLEDNING	2
2	TILSTANDSRAPPORTERING	3
2.1	Kjønnsbalanse	3
2.2	Lønnsbalanse	5
2.3	Arbeidstid	7
2.4	Sykefravær og permisjoner	8
2.5	Rekruttering av medarbeidere.....	9
2.6	Personalpolitiske tiltak	9
	2.6.1 Kompetanseheving	9
	2.6.2 Publisering.....	9
2.7	Etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne	10
2.8	Studentene.....	10
3	TILTAKSRAPPORTERING	11
3.1	Ledelsens ansvar	11
3.2	Kjønnsbalanse i stillinger	11
3.3	Inkludering av studenter og ansatte.....	12
3.4	Kjønnsbalanse i studieprogrammer	13
3.5	Nulltoleranse.....	13

1 INNLEDNING

Høgskolen i Ålesund skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

Arbeidet for likestilling og inkludering ved Høgskolen i Ålesund skal være integrert i alle deler og nivåer av høgskolens virksomhet, og ansvaret for systematisk arbeid med likestillings- og diskriminerings spørsmål ligger til høgskolens ledelse. Høgskolens arbeid for likestilling og inkludering skal prioriteres av ledelsen ved Høgskolen, men dette arbeidet må være forankret på alle nivåer, dersom likestillings- og inkluderingspolitikk skal bli en integrert del av høgskolens totale virksomhet. Ledelse på alle nivå skal derfor bidra til å fremme høgskolens målsettinger og tiltak innen likestilling og inkludering.

Høgskolen i Ålesund har fortsatt en betydelig overvekt av kvinnelige ansatte og studenter ved Avdeling for helsefag (AHF), mens det ved Avdeling for ingeniør- og realfag (AIR) og Avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO) er overvekt av menn både blant studenter og ansatte. Kjønnbalansen har hatt en positiv utvikling ved Avdeling for internasjonal business i 2014. Høgskolen har i 2014 fått to kvinner inn i vitenskapelige toppstillinger som professor og dosent.

Høgskolen i Ålesund er en høyskole i vekst, med et økende antall internasjonale studenter og ansatte, og har et spesielt fokus på inkludering og integrering av disse. Høgskolen skal sørge for at studenter og ansatte føler seg inkludert og ivaretatt på en god måte, og det skal være nulltoleranse i forhold til mobbing, trakassering og diskriminering.

For å sikre et fokus på likestilling og inkludering ved Høgskolen, er det satt ned et likestilling- og inkluderingsutvalg som skal følge opp, overvåke og være pådriver i Høgskolen i forbindelse med likestillings- og inkluderingsarbeidet. Utvalget består av seks representanter, to representanter fra arbeidsgiversiden, to representanter fra arbeidstakersiden og to studentrepresentanter.

Høgskolen i Ålesund har fra 2013 til 2014 hatt en liten økning i andel kvinner fra 43,6 til 44,5 %. Gjennomsnittlig andel kvinner blant de statlige høyskolene er 57,9 %. En lønnsanalyse utført i 2014 blant 13 virksomheter i universitets- og høyskolesektoren viser at HiÅ er den høyskolen i utvalget som har klart størst andel faglige/vitenskapelig personell med utdanning innenfor MNT-fag (47 %). Nærmest ligger Høgskolen i Gjøvik med 36 % og Universitetet i Stavanger med 33 %. Det er stor variasjon i andelen kvinner ved de forskjellige avdelingene, med en betydelig overvekt av kvinner ved Avdeling for helsefag. Ved teknologiavdelingene er det tilsvarende overvekt av menn.

Det er til dels store lønnsforskjeller mellom kvinner og menn. Kvinner er lønnsledende i stilling som rådgiver. For de øvrige stillingene er menn lønnsledende. For den største stillingsgruppen – høyskolelektor – utgjør kvinners lønn 92,6 % av lønnen for menn.

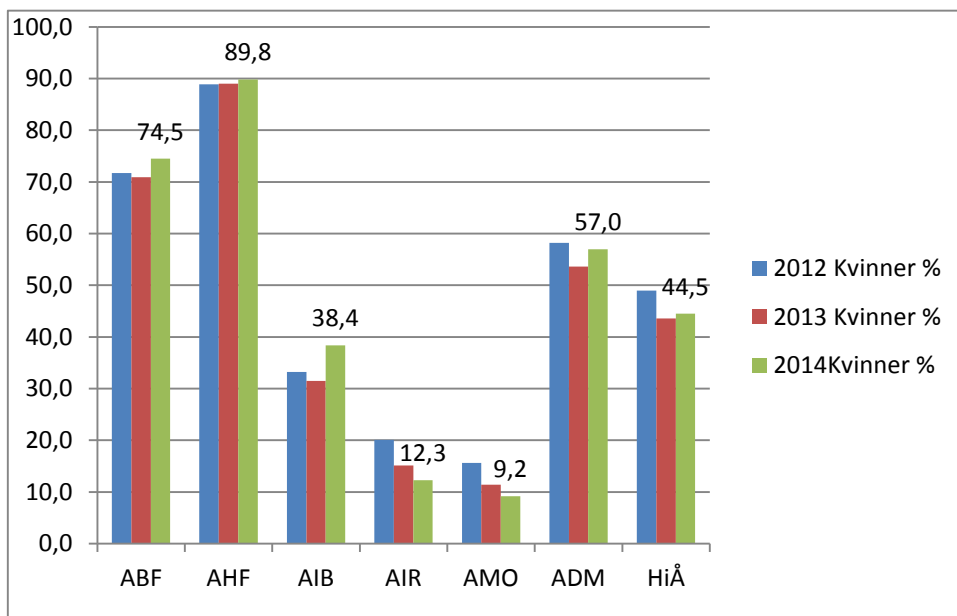
Sykefraværet ved Høgskolen har økt fra 2,6 % til 3,5 %. Hovedgrunnen er at sykefraværet blant kvinner har økt fra 3,2 % i 2013 til 6,0 % i 2014. For menn er det en nedgang fra 2,1 % i 2013 til 1,0 % i 2014.

Andelen ansatte i midlertidige tilsettingsforhold har økt fra 22,6 % pr 1. oktober 2013 til 24,7 % pr 1. oktober 2014. Antall årsverk var 223,9 hvorav 55,3 gjelder midlertidig tilsatte. 40,3 % av ansatte i de midlertidige stillingene er kvinner. Ser vi bort fra ansatte i utdanningsstillinger, åremålsstillinger og II-stillinger, har andelen tilsatte i midlertidige stillinger økt fra 9,8 % til 11,4 %.

2 TILSTANDSRAPPORTERING

2.1 Kjønnsbalanse

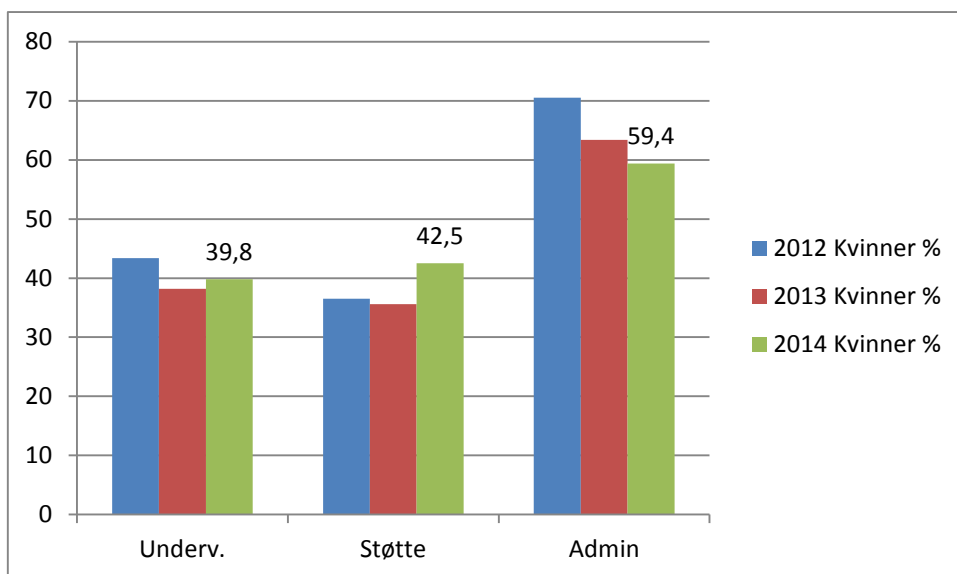
Andelen kvinner ved Høgskolen i Ålesund har økt fra 43,6 % pr 1. oktober 2013 til 44,5 % pr 1. oktober 2014. Det er stor variasjon i kvinneandelen mellom avdelingene:

Figur 1: Kvinneandel fordelt på avdeling (kilde: DBH)

Det fremgår av figur 1 at Avdeling for helsefag (AHF) har en kvinneandel på 89,8 % og Avdeling for biologiske fag (ABF) en andel på 74,5 %. Avdeling for maritim teknologi og operasjoner (AMO) har en kvinneandel på 9,2 %, Avdeling for ingeniør- og realfag (AIR) på 12,3 % og Avdeling for internasjonal business (AIB) en andel på 38,4 %. I fellesadministrasjonen (ADM) er kvinneandelen på 57,0 %. Kvinneandelen er redusert ved alle enheter med unntak av AIB hvor andelen har økt fra 31,5 % til 38,4 %.

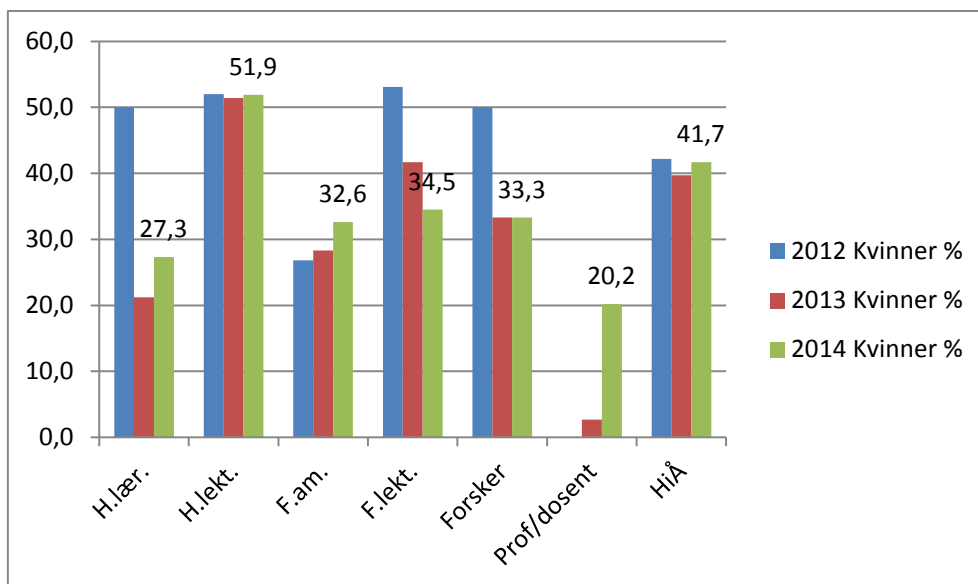
Ser vi på kvinneandelen i de største stillingsgruppene, får vi følgende fordeling:

Figur 2: Kvinneandel fordelt på stillingsgrupper (kilde: DBH)

Det fremgår av figur 2 at kvinneandelen har økt i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og i støttestillinger for undervisning og forskning. I administrative stillinger er andelen kvinner redusert fra 63,4 % i 2013 til 59,4 % i 2014. I denne gruppen har antall ansatte i stilling som prosjektleder økt. Denne stillingen har en kvinneandel på 3,2 %, og holdes denne utenom utgjør kvinner 72,8 % av de ansatte i administrative stillinger.

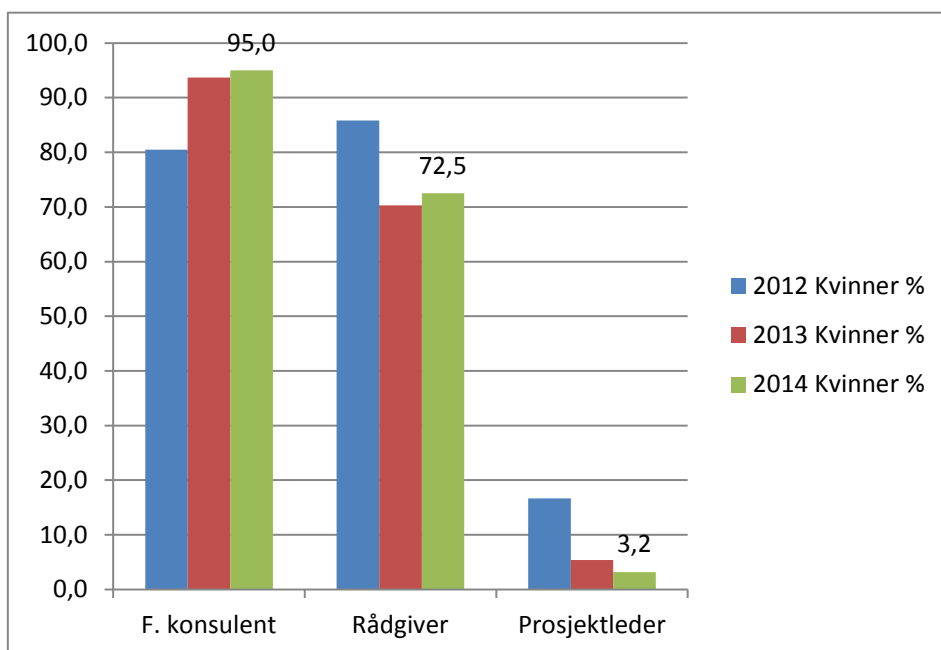
En sortering på stillinger innenfor undervisnings- og forskningsstillinger gir følgende oversikt:

Figur 3: Kjønnbalanse undervisnings- og forskningsstillinger (kilde: DBH)

Tabellen viser at det er kjønnbalanse blant høgskolelektorene, som er den største stillingsgruppen ved Høgskolen. For de øvrige stillingene er kvinnene underrepresentert. Høgskolen har nådd målsettingen for 2014 i å få rekruttert kvinner til akademiske toppstillinger, herunder målsettingen om andel kvinner i førstestillinger som førsteamanuensis og førstelektor.

En sortering på de to største stillingskodene for administrativt personell gir følgende oversikt:

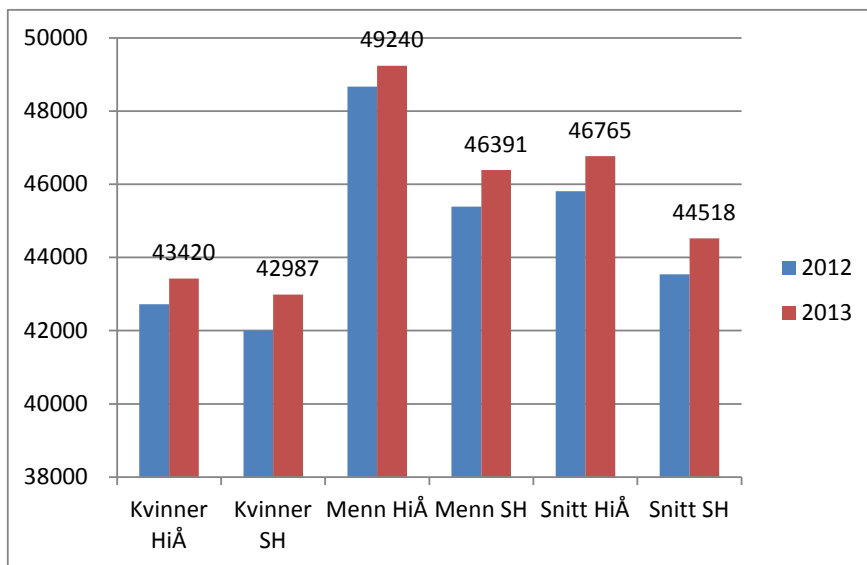

Figur 4: Kjønnbalanse i administrative stillinger (kilde: DBH)

Figuren viser stor overvekt av kvinner i stillinger som førstekonsulent og rådgiver. Stillingene som prosjektleder er hovedsakelig knyttet til maritim kursvirksomhet og har klar mannsdominans.

2.2 Lønnsbalanse

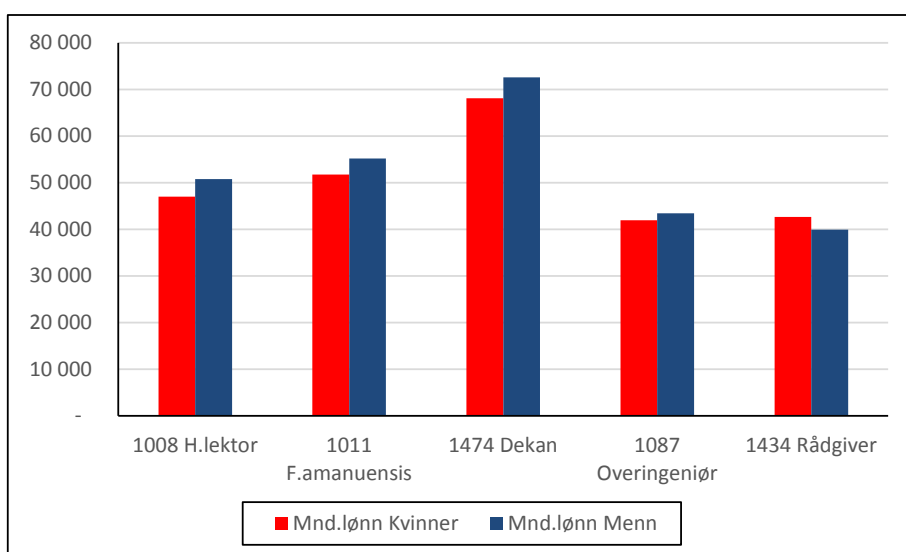
Høgskolen i Ålesund har ett av de høyeste lønnsnivåene blant de statlige høyskolene. Etterfølgende Figur viser gjennomsnittlig månedsfortjeneste ved HiÅ og ved de statlige høyskolene (SH) i 2012 og 2013:

Figur 5: Lønnsnivå HiÅ og statlige høyskoler. (kilde: Statens sentrale tjenestemannsregister-SST)

Figuren viser brutto månedsfortjeneste, inklusive faste og variable tillegg med unntak av overtid, for ansatte i heltidsstillinger. Månedsfortjenesten er beregnet som et gjennomsnitt basert på rapportering i perioden 1. januar – 31. oktober.

Det fremgår at gjennomsnittslønnen både for kvinner og menn ved HiÅ ligger høyere enn snittet for samme gruppe ved de statlige høyskolene. Kvinnenes lønn ligger 1,0 % over snittet, mens menn ved HiÅ ligger 6,1 % over. I 2013 lå gjennomsnittslønnen ved HiÅ 5,0 % over snittet ved de statlige høyskolene. I 2012 lå snittlønnen for kvinner og menn ved HiÅ henholdsvis 1,7 % og 7,2 % over snittet for de statlige høyskolene.

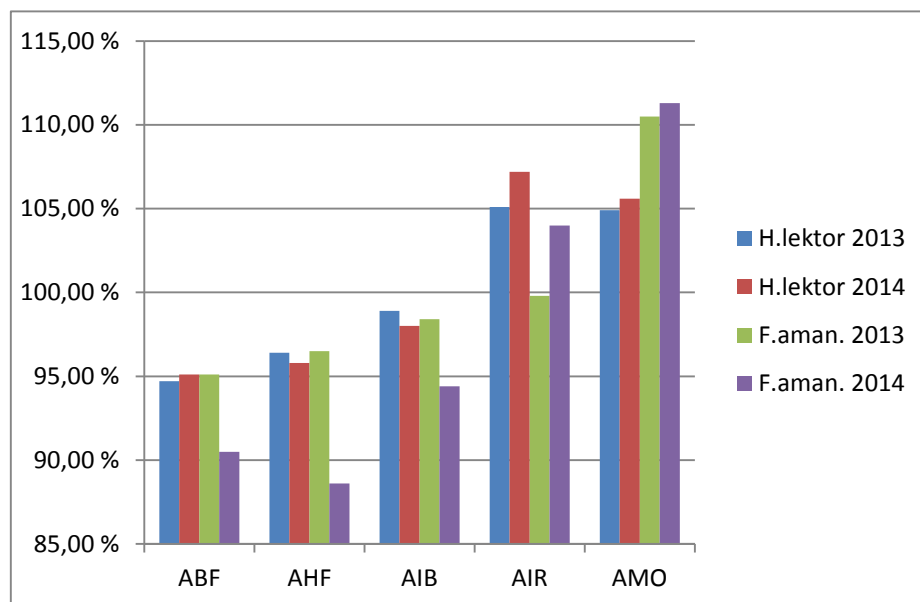
Figur 6: Lønnsnivå 2014 – stillinger ved HiÅ. (kilde: HiÅ's lønssystem SAP)

Figur 6 viser lønnsforskjeller mellom kvinner og menn for stillinger hvor enten kvinner eller menn er representert med minst 25 % av antall årsverk i utvalget. Det fremgår at kvinner gjennomgående har lavere lønn enn menn. Unntaket er for stillingen som rådgiver, hvor lønnsnivået for kvinner utgjør 106,8 % av lønnsnivået for menn. Datagrunnlaget for figuren fremgår av tabell 1:

Stilling	Årsverk	Årsverk kvinner	Andel kvinner	Mnd.lønn Kvinner	Mnd.lønn Menn	Differanse Menn - Kvinner	Kvinner % av lønn Menn	Snittalder Kvinner	Snittalder Menn
1008 Høgskolelektor	64,10	33,10	51,6 %	47 032	50 772	3 740	92,6 %	50	51
1011 Førsteamanuensis	32,25	10,50	32,6 %	51 738	55 210	3 471	93,7 %	49	48
1474 Dekan	5,00	3,00	60,0 %	68 064	72 592	4 528	93,8 %	51	55
1087 Overingeniør	10,70	3,50	32,7 %	41 965	43 426	1 461	96,6 %	43	46
1434 Rådgiver	13,80	10,00	72,5 %	42 679	39 956	-2 723	106,8 %	46	40

Tabell1: Månedslønn pr 01.10.2014 – Kvinner og menn

Tabellen viser kvinners lønn i prosent av lønn for menn. Årsaken til lønnsforskjellene kan generelt forklares med lønnsnivået for menn innenfor teknologiområdet, hvor HiÅ er utsatt for et sterkt lønnspress i konkurranse med industrien i regionen. Kvinnene har hatt en positiv lønnsutvikling sammenlignet med menn for enkelte stillinger, men lønnsforskjellene i den største stillingsgruppen – høgskolelektor – øker, noe som må følges opp nærmere. For denne gruppen er lønn for kvinner i prosent av lønn for menn redusert fra 93,7 % i 2013 til 92,6 % i 2014.

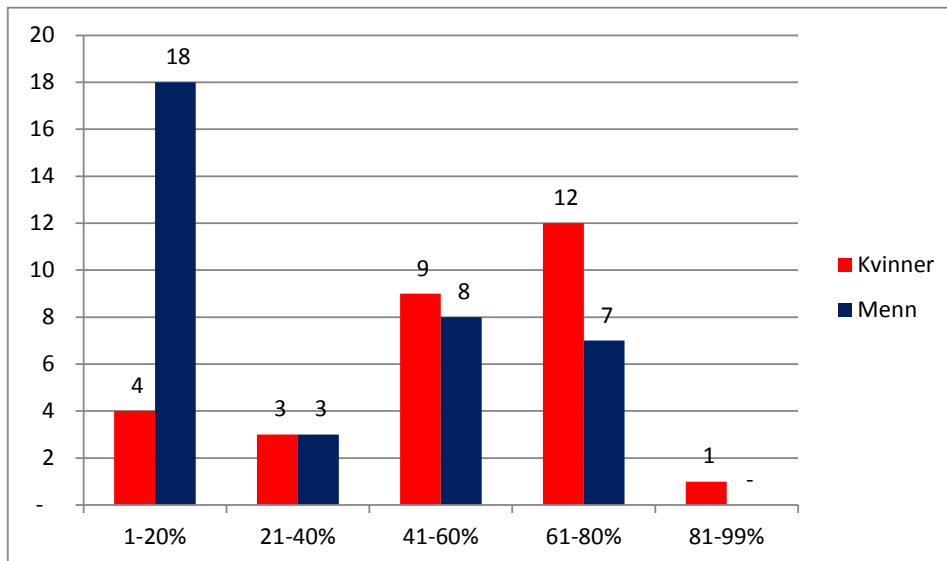
Figur 7: Gjennomsnittlig lønnsnivå i forhold til snittlønn for stillingen 2013 og 2014. (kilde: HiÅ's lønnsystem SAP)

Figuren viser lønnsnivået ved den enkelte avdeling målt i forhold til gjennomsnittslønnen ved HiÅ (kvinner og menn) for stillingene som høgskolelektor og førsteamanuensis. Det fremgår at det gjennomsnittlige lønnsnivået ved avdelingene med stor andel kvinner (ABF og AHF) generelt ligger under snittlønnen for stillingene ved HiÅ. For høgskolelektorer varierer snittlønnen i 2014 fra 560.225,- ved ABF til 631.451,- ved AIR. For førsteamanuenser varierer snittlønnen fra 562.762,- ved ABF til 706.956,- ved AMO. Lønnsforskjellene kan ikke alene forklares med markedskreftene, men også alderssammensetning og differensiering med bakgrunn i lokal lønnspolitikk spiller inn.

Ved de lokale 2.3.3-forhandlingene i 2011, 2012 og 2014 har kvinnene fått henholdsvis 61,2 - 40,6 og 50,6 % av rammen.

2.3 Arbeidstid

Høgskolen i Ålesund har 258 ansatte pr 1. oktober 2014. Av disse er 112 kvinner og 146 menn. 25,9 % av kvinnene og 24,7 % av mennene går i deltidsstilling. Fordelingen fremgår av etterfølgende figur:

Figur.8: Ansatte i deltidsstillinger 2013. (kilde: HiÅ's lønssystem SAP)

I intervallet 1 – 20 %, som i hovedsak representerer II-stillinger, er menn sterkt overrepresentert. Holder vi dette intervallet utenom, blir bildet annerledes. Gruppen utgjør da 236 ansatte, og andelen ansatte kvinner i deltidsstilling blir 23,1 % og andelen menn 14,1 %.

Høgskolen har ikke iverksatt spesielle tiltak for å redusere antall ansatte i deltidsstillinger, men kan ved behov benytte personalpolitiske tiltak for å motivere ansatte til å fortsette i heltidsstilling eller for eksempel i 80 % fremfor 60 % stilling. Disse tiltakene har i første rekke vært benyttet ut fra tjenestebehov og ikke vært kjønnsmessig betinget. På den annen side legges det til rette for ansatte som ønsker å gå i redusert stilling, og søknader innvilges så langt tjenesten tillater det. Ansatte i deltidsstilling har fortrinnsrett til utvidet stilling og kan benytte seg av denne muligheten når anledningen byr seg.

I gruppen med stillingsbrøk mellom 21 og 99 % er det hovedsakelig ansatte med redusert stilling som følge av AFP, uførepensjon, foreldrepermisjon og deltidsvikariater. Et fåtall faste ansatte kan være interessert i høyere stillingsprosent. Andelen ansatte i deltidsstilling anses ikke som problematisk sett i lys av intensjonen i Arbeidsmiljøloven om å beskytte arbeidstakere mot ufrivillig bruk av deltid.

Ved HiÅ har andelen ansatte i midlertidige tilsetningsforhold økt fra 22,6 % pr 1. oktober 2013 til 24,7 % pr 1. oktober 2014. Antall årsverk var 223,9 hvorav 55,3 gjelder midlertidig tilsatte. Kvinner representerer 40,3 % av årsverkene i de midlertidige stillingene. Etterfølgende oversikt viser hvordan de midlertidige tilsetningsforholdene fordeler seg på stillingskategorier:

Stillinger	Årsverk	Andel kv.
Stipendiater	14,00	21,4 %
Vitenskapelig assistent	2,80	64,3 %
Lærlinger	3,00	0,0 %
Rektor, dekaner, fagseksjonsleder (åremål)	7,00	71,4 %
II-stillinger/samarbeid med næringsliv	2,98	10,1 %
Gaveprofessorat	1,08	0,0 %
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	13,27	63,3 %
Støttestillinger for undervisning, forskning og formidling	1,00	80,0 %
Administrative stillinger	10,20	29,4 %
Sum	55,33	40,3 %

Tabell 2: Midlertidige tilsatte 2014. (kilde: HiÅ's lønssystem SAP)

Ser vi bort fra ansatte i utdanningsstillinger (19,8 årsverk), ansatte i åremålsstillinger (7,0 årsverk) og ansatte i II-stillinger (3,0 årsverk) gjenstår 25,5 årsverk (11,4 %) midlertidig tilsatte. Tilsvarende pr 1. oktober 2013 var 9,6 %. I planene for 2014 satt vi en målsetting om å redusere denne andelen ned mot 9 %. Økende grad av oppdragsforskning gjør det vanskelig å nå denne målsettingen, og nytt mål er å holde andelen midlertidige tilsatte på 11 %.

Høgskolen har i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene sett på mulige tiltak for å redusere andelen midlertidige tilsetningsforhold. I praksis betyr dette å ta noe høyere risiko ved tilsetting. Eksempelvis har Høgskolen i stadig større grad lyst ut og tilsatt i faste stillinger når ansatte har permisjon for å prøve annen stilling utenfor HiÅ og tilsatt fast ved eksternt finansierte prosjekter hvor vi forventer mulighet for forlengelse eller nye prosjekter. Vi har også i de fleste gaveprofessoratene, finansiert av næringslivet, foretatt fast tilsetting. Alle midlertidige tilsetningsforhold vil bli gjennomgått i 2015. Disse tiltakene er også et ledd i HiÅ sin rekrutteringsstrategi hvor det legges opp til en offensiv rekruttering for å demme opp for fremtidig aldersavgang.

2.4 Sykefravær og permisjoner

Høgskolen i Ålesund er IA-bedrift og har fornyet avtalen om inkluderende arbeidsliv til og med 2018. Avtalen har fokus på:

- Lavt sykefravær
- Økt sysselsetting av personer med redusert funksjonsevne
- Økning av den reelle pensjonsalderen

Høgskolen i Ålesund har en målsetting om et sykefravær på under 4 %. Vi har hatt følgende utvikling i sykefraværet de fire siste årene:

2011	2012	2013	2014
3,7 %	4,3 %	2,6 %	3,5 %

Tabell 3: Sykefravær 2011 - 2014 (kilde: HiÅ's lønssystem SAP)

Sykefraværet for kvinner viser en økning fra 3,2 % i 2013 til 6 % i 2014. For menn er det en nedgang fra 2,2 % til 1 %. Økningen blant kvinner skyldes først og fremst flere langtidssykemeldinger, som ikke er arbeidsrelatert.

Høgskolen har et godt system for oppfølging av sykmeldte. Det arbeides forebyggende på flere områder, blant annet i samarbeid med bedriftshelsetjenesten.

Høgskolen har på grunn av alderssammensetningen forholdsvis få fraværsdager knyttet til foreldrepermisjon og fravær på grunn av syke barn.

2.5 Rekruttering av medarbeidere

Høgskolen oppfordrer ved utlysning av stillinger det underrepresenterte kjønn om å søke. For øvrig har HiÅ ikke benyttet noen former for kvotering ved tilsetting.

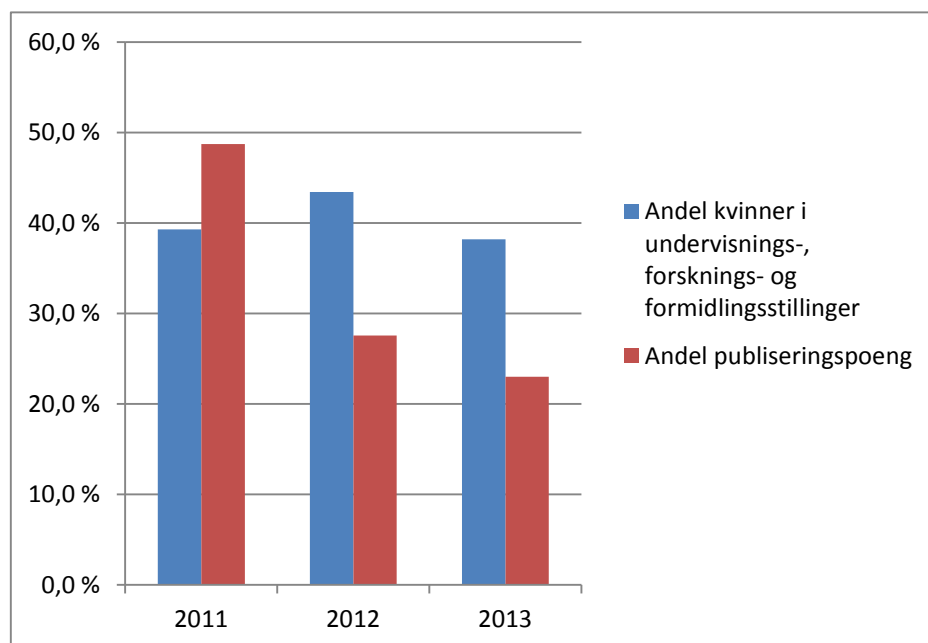
2.6 Personalpolitiske tiltak

2.6.1 Kompetanseheving

Høgskolen oppfordrer, blant annet gjennom medarbeidersamtaler, ansatte til kompetanseheving. En viktig satsing for HiÅ har vært å øke andelen kvinner i førstestillinger. Målsettingen for 2014 om å øke andelen fra 25,5 % til 30 % er nådd. Vi har også nådd målsettingen om å øke andelen kvinner i akademiske toppstillinger. Høgskolen har i flere år hatt overvekt av kvinner i doktorgradsløp, noe som har vært et rekrutteringsgrunnlag for førstestillinger. Høgskolen har de siste årene i stadig større grad rekruttert fra utlandet til stipendiatstillinger innenfor teknologiområdet. Til disse stillingene er det stor overvekt av menn, og kun 3 av 14 som er rekruttert til stipendiatstillinger er kvinner. For å opprettholde andelen kvinner i doktorgradsløp må det vurderes om det er behov for særskilte tiltak rettet mot kvinner.

2.6.2 Publisering

Publisering er en viktig faktor for at flere kvinner på sikt kan legge grunnlaget for å kvalifisere seg til faglige toppstillinger ved HiÅ. Den etterfølgende figuren viser andel kvinner i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger sammenholdt med kvinners andel av publiseringspoeng ved HiÅ:

Figur 9: Førstestillinger og publisering. (kilde: DBH)

Kvinnens andel av publiseringspoeng lå på et høyt nivå i 2011, men har hatt en synkende tendens i perioden 2012 – 2013. Basert på dette bør det settes inn tiltak for å øke kvinnens andel.

2.7 Etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne

Høgskolen i Ålesund legger opp til mangfold på arbeidsplassen og oppfordrer ved utlysning av stillinger kvalifiserte kandidater med ulik utdanning, arbeids- og livserfaring til å søke. Vi har de siste årene i stadig større grad satsset på rekruttering av utenlandsk arbeidskraft. For å bidra til god integrering og spesiell oppfølging i mottaksfasen har vi samarbeidet med International Network Norway i Ålesund (INN), som har hjulpet Høgskolen og enkelte ansatte med immigrasjonsprosessen, mottaksfasen og oppfølging så lenge den ansatte er tilsatt ved HiÅ. Det er arbeidet videre med å utvikle gode rutiner for inkludering av nye ansatte, og det er i 2014 innført obligatorisk kurs i norsk for ansatte som ikke behersker norsk. Inkluderingsarbeidet må også videreføres etter initieringsfasen, og dette arbeidet bør utvikles videre.

Høgskolen i Ålesund er IA-bedrift og vi tilrettelegger så langt som mulig for IA-plasser/praksisplasser i samarbeid med Nav. Ansatte med redusert funksjonsevne og som har behov for redusert stilling/deltidsstilling, tilbys dette så langt tjenesten tillater det.

2.8 Studentene

Høgskolens handlingsplan for likestilling og inkludering for perioden 2012 – 2015 inkluderer også mål og tiltak rettet mot studentene. Det samme gjelder handlingsplanen for internasjonalisering. Det gjennomføres i løpet av studieåret en rekke tiltak som bidrar til inkludering. Høgskolen har en anerkjent fadderordning for nye studenter. Andre eksempler på tiltak som bidrar til inkludering er UKA, mett for en 50-lapp, internasjonal dag og internasjonale arrangement i studenthuset Banken i regi av International Students Union (ISU), arbeidslivsdagen, fritidstilbud gjennom Ålesund Studentsamfunn (ÅSS) og norskundervisning for utenlandske studenter. Innenfor Byggfag er det eksempelvis satt i gang et prosjekt for å rekruttere kvinner til yrket. Det arrangeres kvinnemiddag for å bygge nettverk mot næringslivet.

Statsbygg gjennomfører et prosjekt i forbindelse med universell utforming. Høgskolen legger vekt på å komme tidlig i kontakt med søkere som har behov for spesiell tilrettelegging. Det er satt i gang et pilotprosjekt med skrivementorer for studentene.

Læringsmiljøutvalget (LMU) sin årsrapport legges ved den årlige kvalitetsrapporten når denne behandles av studieutvalget og høgskolestyret, og rapporten er sentral i ledelsens årlige gjennomgang av kvalitetsutviklingssystemet.

I tillegg til LMU har samarbeidsforumet mellom studentorganisasjonene, Samskipnaden og Høgskolen (samarbeidsmøtet) bidratt til fokus på læringsmiljøet. Direkte kontakt mellom studenter, ledelse ved Høgskolen og Samskipnaden gir verdifull informasjon om studentenes oppfatning av læringsmiljøet.

3 TILTAKSRAPPORTERING

3.1 Ledelsens ansvar

Høgskolens arbeid for likestilling og inkludering skal prioriteres av ledelsen ved Høgskolen. De etterfølgende tiltakene gjelder for perioden 2012 – 2015. I 2014 er det først og fremst gjennomført en omfattende lønnsanalyse som grunnlag for videreutvikling av lønnspolitikken, innført obligatorisk norskkurs for ansatte som ikke behersker norsk og lagt grunnlag for en avtale om flere inkluderings-tiltak som immigrasjonshjelp, bolighjelp, sosiale samlinger mv. Det er også planlagt og gjennomført tiltak for å rekruttere flere kvinner til yrker som tradisjonelt er mannsdominert.

Tiltak	Bakgrunn/utfordring	Målsetting	Målgruppe	Status	Ansvar
Ledere, ansatte og studenter skal være kjent med institusjonens handlingsplaner og tiltak for likestilling og inkludering	Lite engasjement omkring likestilling	Økt engasjement omkring likestilling	Alle	Løpende	P.dir
Ledere ved alle enheter som bidrar til rekruttering, utvelgelse, kvalifikasjonsvurdering og tilsetning i vitenskapelige stillinger skal ha et bevisst forhold til likestilling og inkludering.	Noe lav bevissthet om likestilling ved tilsetning	Økt bevissthet om likestillingsaspektet ved rekruttering	Ledere, tilsettingsorgan	Løpende	P.dir, Enhetsledere
Eventuelle lønsmessige skjevfordelinger basert på kjønn og nasjonalitet skal rettes opp.	Registrerte lønnsforskjeller	Lønnsutjevning	Ledere, fagforening	Årlig tema ifm 2.3.3-forhandl.	H.dir
Medarbeidersamtaler brukes aktivt i forhold til likestillingspolitiske spørsmål der dette er relevant	Liten bevissthet om likestilling og inkludering	Økt bevissthet om likestilling og inkludering	Ansatte	Løpende	Enhetsledere

3.2 Kjønnbalanse i stillinger

Høgskolen skal bedre kjønnbalansen i vitenskapelige og teknisk/administrative stillinger

Tiltak	Bakgrunn/utfordring	Målsetting	Målgruppe	Status	Ansvar
Det utarbeides stillingsplaner for utlysning og rekruttering til faste vitenskapelige stillinger med utgangspunkt i forventet avgang og kjønnssammensetning i fagmiljø, samt rekrutteringsgrunnlag, for hele strategiperioden fram til 2015.	Få fokus på kjønnbalanse inn i den langsiktige personalplanleggingen	Bedret kjønnbalanse på sikt	Ledere	Årlig ifm bemanningsplan	Enhetsleder
Handlingsplan for likestilling og inkludering gjøres kjent på Høgskolen og ligger til grunn for tilsettingsrådets og tilsettingsutvalgets arbeid.	Behov for bedre info om likestilling og inkludering.	Bedret kjønnbalanse i stillinger	Tilsettingsorganer	Årlig	H.dir, P.dir

3.3 Inkludering av studenter og ansatte

Høgskolen skal sørge for at studenter og ansatte føler seg inkludert og ivaretatt på en god måte, og får tilgang på nødvendig informasjon

Tiltak	Bakgrunn/utfordring	Målsetting	Målgruppe	Status	Ansvar
Tilpasse sosiale arrangementer for ansatte og studenter, i forhold til eksempelvis mat og drikke og kulturelle forhold.	Økning i utenlandske ansatte og studenter	Integrasjon og kulturforståelse	Studenter og ansatte	Løpende	S.dir, Arrangementsansvarlige
Stipendiater søkes plassert i eget fagmiljø.	Mangel på kontorer i fagmiljøene. Manglende integrasjon/nærhet til veileder	Stipendiater skal integreres i eget fagmiljø	Stipendiater	Utført	H.dir, Ø.dir
Inkludering av internasjonale studenter gjøres blant annet ved bevisst å sette sammen grupper fra ulike nasjonaliteter	Utenlandske studenter integreres ikke godt nok	Integrasjon mellom utenlandske og norske studenter	Studenter	Løpende	S.dir
Utvekslingsstudenter, fulltidsstudenter og tilsatte med annet morsmål enn norsk tilbys begynnerkurs i norsk språk og kultur.	Språkbarrierer	Integrasjon	Studenter fra utlandet	Iverksatt	S.dir
Det etableres en velfungerende fadderordning for mottak av utvekslingsstudenter og fulltids utenlandske studenter i starten av høst- og vårsemesteret.	Behov for tett oppfølging av nye studenter	Integrasjon og start-hjelp	Studenter fra utlandet	Iverksatt	S.dir
Det etableres gode tilsettings- og mottaksrutiner for tilsatte fra andre land.	Ansatte fra utlandet har stort behov for hjelp og tilrettelegging i startfasen	Integrasjon og start-hjelp	Ansatte fra utlandet	Iverksatt	P.dir
All nødvendig informasjon til ansatte og studenter om Høgskolen i Ålesund må være tilgjengelig på engelsk.	Flere og flere ansatte og studenter som ikke behersker norsk	Ansatte og studenter fra utlandet skal finne frem og få viktig informasjon	Ansatte og studenter fra utlandet	Iverksatt	Enhetsledere
Gjennomføring av internasjonale arrangementer, eksempelvis internasjonal dag på Høgskolen, internasjonale dager i kantina og internasjonal kafé	Integrere utenlandske studenter	God integrasjon av utenlandske studenter	Utenlandske studenter	Iverksatt, løpende	S.dir

3.4 Kjønnbalanse i studieprogrammer

Høgskolen skal bedre kjønnbalansen i studieprogrammer som over lengre tid har hatt en stor overvekt av enten mannlige eller kvinnelige studenter.

Tiltak	Bakgrunn/utfordring	Målsetting	Målgruppe	Status	Ansvar
Bevisste rekrutteringstiltak for å øke kvinneandelen ved utdanninger med lav kvinneandel	Liten kjønnbalanse i flere utdanninger	Bedret kjønnbalanse i flere utdanninger	Studenter	Iverksatt, løpende	S.dir, dekaner
Bevisste rekrutteringstiltak for å øke mannsandelen ved utdanninger med lav mannsandel	Liten kjønnbalanse i flere utdanninger	Bedret kjønnbalanse i flere utdanninger	Studenter	Iverksatt, løpende	S.dir, dekaner

3.5 Nulltoleranse

Høgskolen skal ha nulltoleranse i forhold til mobbing/ trakassering/ diskriminering

Tiltak	Bakgrunn/utfordring	Målsetting	Målgruppe	Status	Ansvar
Klar og uttalt holdning mot mobbing/ trakassering/ diskriminering	Mobbing/ trakassering/ diskriminering aksepteres ikke	Klargjøre at mobbing/ trakassering/ diskriminering ikke aksepteres	Alle	Løpende	H.dir, Rektor, Enhetsledere
Leder, ansatte og studenter skal ha opplæring om diskriminering og trakassering	Bevisstgjøring om hva som anses som diskriminering eller trakassering	Unngå diskriminering og trakassering	Alle	Ikke iverksatt	P.dir, Leder SPÅ
Gjøre kjent retningslinjer for varsling av mobbing/trakassering/diskriminering for ansatte og studenter	Få info om eventuell mobbing, trakassering eller diskriminering	Stanse mobbing/ trakassering/ diskriminering	Ansatte og studenter	Iverksatt	P.dir
Gjøre kjent høgskolens etiske retningslinjer	Ansatte og studenter skal kjenne HiÅ's etiske retningslinjer	Ansatte og studenter skal følge HiÅ's etiske retningslinjer	Ansatte og studenter	Iverksatt	H.dir, Leder SPÅ
Synliggjøre konsekvensen ved brudd på etiske retningslinjer	Ansatte og studenter kjenner ikke konsekvenser ved brudd på HiÅ's retningslinjer	Unngå brudd på HiÅ's etiske retningslinjer	Ansatte og studenter	Etikkseminar for ansatte er gj.ført	H.dir

*****000*****

Utdanningsinstitusjon: Høgskolen i Ålesund				
Overordnede spørsmål, jf. plandelen av årsrapport 2014. Spørsmålene besvares kort.				
1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med høsten 2015, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?				
Svar spørsmål 1: 0				
2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?				
Svar spørsmål 2: Tilgang på egnede undervisningsrom				
3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?				
Svar spørsmål 3: Maritim utdanning				
4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?				
Svar spørsmål 4: Ingen.				
Utdanningsområder	Utdanninger	Opptak høst 2014 (antall studieplasser)	Planlagt opptak høst 2015 (antall studieplasser)	Muligheter for økning i opptakskapasitet høst 2015? Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	284	190	0
<i>hvorav:</i>	Medisin	0	0	0
	Odontologi	0	0	0
	Psykologi	0	0	0
	Farmasi	0	0	0
	Barnevernpedagog	0	0	0
	Bioingeniør	30	30	0
	Ergoterapeut	0	0	0
	Ernæring	0	0	0
	Audiograf	0	0	0
	Fysioterapi	0	0	0
	Radiograf	0	0	0
	Reseptar	0	0	0
	Sosionom	0	0	0
	Sykepleier	130	130	0
	Vernepleier	0	0	0
	Døvetolk	0	0	0
	Tannpleier	0	0	0
	Tanntekniker	0	0	0
	ABIOK	54	0	0
	Helsesøster	40	0	0
	Jordmor	0	0	0
	Eldreomsorg	0	0	0
	Master avansert klinisk sykepleie	30	30	0
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>			
Lærerutdanning	Samlet	0	0	0
<i>hvorav:</i>	Integrert femårig lærerutdanning	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 1-7	0	0	0
	Grunnskolelærer - steg 5-10	0	0	0
	Praktisk-pedagogisk utdanning	0	0	0
	Treårig faglærerutdanning	0	0	0
	Førskolelærerutdanning	0	0	0
	Yrkesfaglærerutdanning	0	0	0
	Toårig masterutdanning	0	0	0
	Ettårig barnehagepedagogikk	0	0	0
	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>			
Realfag og teknologiske fag	Samlet	260	260	0
<i>hvorav:</i>	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0
Andre fag	Samlet	175	175	0
<i>hvorav:</i>	<i>(spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0

Veiledning til utfylling

Departementet ønsker en kartlegging av potensialet for vekst i antall studieplasser innenfor dagens studietilbud ved institusjonen i årene framover. Eventuelle planer om å tilby nye studietilbud skal i utgangspunktet ikke inkluderes i denne kartleggingen. Innenfor de prioriterte utdanningsområdene helse- og sosialfag, lærerutdanning og realfag/tekniske fag ber vi om opplysninger knyttet til det enkelte studietilbudet. Andre utdanningsområder spesifiseres under kategorien *Andre fag*. Vi ber om en presisering på hvorvidt studietilbudene er desentraliserte/fleksible. Innenfor alle fagområdene er det mulig for institusjonene å legge til linjer i Excel-skjemaet for å spesifisere studietilbud.

Resultatregnskap

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Org.nr: 971572140

	Note	2014	2013
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	220 697	218 307
Inntekt fra gebyrer	1	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	35 068	18 382
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	0	0
Salgs- og leieinntekter	1	15 597	12 934
Andre driftsinntekter	1	2 465	2 195
Sum driftsinntekter		273 827	251 818
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	177 499	160 168
Varekostnader		0	0
Andre driftskostnader	3	102 726	82 073
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0
Avskrivninger	4,5	9 503	7 835
Nedskrivninger	4,5	0	0
Sum driftskostnader		289 728	250 076
Ordinært driftsresultat		-15 901	1 743
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	416	18
Finanskostnader	6	82	128
Sum finansinntekter og finanskostnader		334	-110
Inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.			
Utbytte fra selskaper m.v.		0	0
Sum inntekter fra eierandeler i selskaper m.v.		0	0
Resultat av ordinære aktiviteter		-15 567	1 633
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	15 587	-1 367
Sum avregninger		15 587	-1 367
Periodens resultat		19	266
Disponeringer			
Tilført annen opptjent virksomhetskapskapital	8	19	266
Sum disponeringer		19	266
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Inntekter av gebyrer og avgifter direkte til statskassen	9	0	0
Overføringer til statskassen	9	0	0
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Overføringer fra statskassen til tilskudd til andre	10	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0

Balanse

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

	Note	31.12.2014	31.12.2013
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling	4	0	0
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	5	14
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		5	14
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	818	311
Maskiner og transportmidler	5	20 265	15 972
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	18 597	17 542
Anlegg under utførelse	5	0	0
Beredskapsanskaffelser	5	0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		39 680	33 825
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper	11	115	115
Investeringer i tilknyttet selskap	11	0	0
Investeringer og aksjer og andeler	11	1 021	1 021
Obligasjoner og andre fordringer		0	0
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		1 136	1 136
Sum anleggsmidler		40 822	34 975
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdning og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	12	0	0
Forskuddsbetalinger til leverandører	12	0	0
<i>Sum varebeholdning og forskudd til leverandører</i>		0	0
II Fordringer			
Kundefordringer	13	9 743	7 539
Andre fordringer	14	1 055	8 451
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	0	0
<i>Sum fordringer</i>		10 798	15 989
III Investeringer			
Tøyenfondet og Observatoriefondet	8	0	0
<i>Sum finansielle omløpsmidler</i>		0	0
IV Kasse og bank			
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	96 834	101 472
Andre bankinnskudd	17	0	0
Andre kontanter og kontantekvivalenter	17	1	1
<i>Sum kasse og bank</i>		96 835	101 473
Sum omløpsmidler		107 633	117 462
Sum eiendeler		148 454	152 437

Balanse

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

	Note	31.12.2014	31.12.2013
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapi tal			
I Innskutt virksomhetskapi tal			
Innskutt virksomhetskapi tal	8	0	0
<i>Sum innskutt virksomhetskapi tal</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
II Opptjent virksomhetskapi tal			
Opptjent virksomhetskapi tal	8	4 844	4 825
<i>Sum opptjent virksomhetskapi tal</i>		<i>4 844</i>	<i>4 825</i>
Sum virksomhetskapi tal		4 844	4 825
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelse r			
Ikke inntektsfø rt bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	39 686	33 839
Andre avsetninger for forpliktelse r		0	0
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelse r</i>		<i>39 686</i>	<i>33 839</i>
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld		0	0
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
III Kortsiktig gjeld			
Leverandø rgjeld		16 792	14 269
Skyldig skattetrekk		6 769	5 853
Skyldige offentlige avgifter		6 373	5 327
Avsatte feriepenge r		14 600	13 366
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	16	584	292
Annen kortsiktig gjeld	18	10 276	3 209
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		<i>55 395</i>	<i>42 316</i>
IV. Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0
Avsetning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15	44 854	60 388
Ikke inntektsfø rte bevilgninger og bidrag (nettobudsjetterte)	15	3 201	10 744
Ikke inntektsfø rte gaver og gaveforsterkninger	15	474	326
<i>Sum avregninger</i>		<i>48 529</i>	<i>71 458</i>
Sum gjeld		143 610	147 613
Sum virksomhetskapi tal og gjeld		148 454	152 437

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2014

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet pr. 31.12.2014					
Konto	Tekst	Note	2014	2013	Endring
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	96 834	101 472	-4 638
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0
640205	Tøyefondet		0	0	0
640206			0	0	0
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾			Regnskap
Oppgjørskonto i Norges Bank			2014
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	Note		
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17		101 472
Endringer i perioden (+/-)			(4 638)
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17		96 834
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17		0
Endringer i perioden (+/-)			0
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17		0

Samlet tildeling i henhold til utbetalingsbrev					Samlet
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		tildeling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler		227 454
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter		0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter		0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning		0
280	Felles enheter	51	Drift av nasjoanale fellesoppgaver		0
281	Felles tiltakfor univ. og hs	01	Driftsutgifter, kan ryttes under post 70		0
281	Felles tiltakfor univ. og hs	45	Større utstyrsanskaffelser, kan overføres		0
<i>Sum høyere utdanning og fagskoler</i>					227 454
XXXX	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
XXXX	[Formålet/Virksomheten]	xx			0
Sum utbetalinger i alt					227 454

Kontantstrømsoppstilling etter den direkte modellen
Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

	Note	2014	2013	B 2015
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning (netto budsjetterte)		226 482	227 247	240 052
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		26 357	31 483	11 113
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer fra andre statsetater	22	15 990	15 968	20 550
innbetalinger av utbytte		0	0	0
innbetalinger av renter		174	18	0
innbetaling av refusjoner		2 893	2 409	2 800
andre innbetalinger	21	8 287	9 549	9 650
Sum innbetalinger		280 184	286 675	284 165
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader		162 341	146 853	170 000
utbetalinger for varer og tjenester for videresalg og eget forbruk		96 994	98 969	82 792
utbetalinger av renter		82	11	2
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter		1 216	2 105	1 500
utbetalinger og overføringer til andre statsetater		7 996	2 424	6 200
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter		107	1 987	6 550
andre utbetalinger		764	721	700
Sum utbetalinger		269 500	253 070	267 744
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter *		10 684	33 605	16 421
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		0	25	0
- utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler (+)		15 322	14 705	20 361
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		0	31	0
- utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak (+)		0	0	0
- utbetalinger ved kjøp av andre investeringsobjekter (+)		0	0	0
innbetalinger ved salg av andre investeringsobjekter		0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-15 322	-14 649	-20 361
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter (netto budsjetterte)				
innbetalinger av virksomhetskapskapital		0	0	0
- tilbakebetalinger av virksomhetskapskapital (+)		0	0	0
- utbetalinger av utbytte til statskassen (+)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		-4 638	18 956	-3 940
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		101 473	82 512	96 853
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		96 835	101 468	92 913
Kontrollsum UB kasse/bank				

*** Avstemming**

	Note	2 014	2 013
periodens resultat		19	266
bokført verdi avhendede anleggsmidler		0	1 010
ordinære avskrivninger		9 502	7 833
nedskrivning av anleggsmidler		0	0
netto avregninger		-15 587	1 367
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis brutto budsjetterte virksomheter)		0	0
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap 5700/5309		0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)		15 348	-9 640
resultatandel i datterselskap		0	0
resultatandel tilknyttet selskap		0	0
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler		5 847	5 862
endring i varelager		0	0
endring i kundefordringer		-2 204	7 675
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag		-7 543	11 194
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger		148	437
endring i leverandørgjeld		2 523	5 026
effekt av valutakursendringer		0	0
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)		0	0
pensjonskostnader (kalkulatoriske)		0	0
poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter		-15 322	14 705
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling		54	-9
endring i andre tidsavgrensningsposter		17 900	-12 121
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		10 684	33 605
Kontrollsum: Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter		0	0

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund
Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2014	2013	B 2015
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet *	227 454	214 449	246 252
- brutto benyttet til investeringsformål / varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-15 287	-9 637	-20 361
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	9 502	3 777	11 000
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	0	-100	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet*	3 025	2 940	3 772

Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet **224 693** **211 429** **240 663**

* Vesentlige tildelinger skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Tilskudd og overføringer fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement *	4 000	15 000	-1 100
- brutto benyttet til investeringsformål/ varige driftsmidler av periodens bevilgning/ driftstilskudd (-)	0	0	0
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	-7 996	-8 122	-6 200
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0

Sum tilskudd og overføringer fra andre departement **-3 996** **6 878** **-7 300**

* Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.

Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet) **220 697** **218 307** **233 363**

Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer *

Periodens tilskudd/overføring 1	0	0	0
Periodens tilskudd /overføring 2	0	0	0
Andre tilskudd /overføringer i perioden*	0	0	0
- utbetaling av tilskudd til andre (-)	0	0	0
Periodens tilskudd /overføring fra Utdanningsdirektoratet	0	0	0
- utbetaling av tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til andre (-)	0	0	0
Periodens tilskudd /overføring fra NFR	15 352	4 809	15 900
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-1 230	-25	-6 300
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	8 784	4 390	5 400

Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer **22 905** **9 174** **15 000**

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet *

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	2 570	1 609	3 250
- utbetaling av tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond til andre (-)	0	-152	-250
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	556	709	600
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	1 451	1 009	1 800
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning	1 418	279	1 300
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	240	518	250
- utbetaling av periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	-217	0

Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet **6 236** **3 755** **6 950**

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger *

Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	6 075	5 975	6 750
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	-148	-522	0

Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger **5 927** **5 453** **6 750**

*Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet) **35 068** **18 382** **28 700**

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. *

Salg av eiendom	0	0	0
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0
Salg av andre driftsmidler	0	0	0

Sum gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv. (linje RE.4 i resultatregnskapet) **0** **0** **0**

* Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter, jf. også note 9.

Note:1 Spesifikasjon av driftsinntekter, forts

Salgs- og leieinntekter

Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet

Statlige etater	0	0	0
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Næringsliv/privat	-166	4 266	600
Andre	1 056	80	0

Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet 891 4 346 600

Andre salgs- og leieinntekter

Kurs og salg av tjenester til kursaktivitet	9 199	6 691	9 500
Leieinntekter bygg	999	598	900
Andre salgs- og leieinntekter*	4 508	1 299	5 000

Sum andre salgs- og leieinntekter 14 706 8 588 15 400

Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskap) 15 597 12 934 16 000

Andre inntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	0
Øvrige andre inntekter	2 465	2 195	2 600
Øvrige andre inntekter*	0	0	0

Sum andre inntekter (linje RE.6 i resultatregnskap) 2 465 2 195 2 600

*Gebyrer og lisenser **

Gebyrer	0	0	0
Lisenser	0	0	0

Sum andre inntekter (linje RE.2 i resultatregnskap) 0 0 0

* Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt.

Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrerene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for

Sum driftsinntekter 273 827 251 818 280 663

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 2 Lønn og sosiale kostnader**

	2014	2013
Lønninger	125 248	113 879
Feriepenger	15 616	14 136
Arbeidsgiveravgift	21 838	19 721
Pensjonskostnader*	16 017	13 503
Sykepenger og andre refusjoner	-2 893	-2 368
Andre ytelser	1 675	1 297
Sum lønnskostnader	177 499	160 167

Antall årsverk: 228 213

*Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for
Premiesats til Statens pensjonskasse er 13,15 prosent for 2014.

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor	1 011 600	14 392
Administrerende direktør	1 060 400	10 000

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. time
Styrets leder - rektor		
Styremedlemmer fra egen institusjon	0	0
Eksterne styremedlemmer	0	405
Styremedlemmer valgt av studentene	0	405
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	0	0
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	0	405
Varamedlemmer for studentrepresentanter	0	405

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner for budsjettåret 2014. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for budsjettåret 2014. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 3 Andre driftskostnader**

	2014	2013
Husleie	43 913	35 106
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	4 904	3 281
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	10 089	7 189
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	1 143	1 573
Mindre utstysanskaffelser	7 059	5 201
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 097	2 771
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	13 724	10 132
Reiser og diett	7 456	5 608
Øvrige driftskostnader (*)	11 341	11 212
Sum andre driftskostnader	102 726	82 073

(*) Spesifiseres ytterligere under oppstillingen dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 4 Immaterielle eiendeler**

	F&U	Rettigheter mv.	Under utførelse	SUM
Anskaffelseskost 2013	0	45	0	45
+Tilgang pr. 2014	0	0	0	0
-Avgang anskaffelseskost pr. 2014	0	0	0	0
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0
Anskaffelseskost 2014	0	45	0	45
-Akkumulerte nedskrivninger pr 2013	0	0	0	0
-Nedskrivninger pr. 2014	0	0	0	0
-Akkumulerte avskrivninger 2013	0	-31	0	-31
-Ordinære avskrivninger pr. 2014	0	-9	0	-9
-Akkumulerte avskrivninger avgang pr.2014	0	0	0	0
Balansført verdi 2014	0	5	0	5

Avskrivningsatser (levetider)

Spesifikt 5 år / lineært

Universiteter og høyskoler som kostnadsfører anskaffelser av anleggsmidler, skal oppgi hvilke immaterielle eiendeler institusjonene har anskaffet i perioden når kostprisen overstiger kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetiden er over 3 år. Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger for:

2014

2013

Immaterielle eiendeler

Sum investeringer og påkostninger i immaterielle eiendeler**0****0**

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Note 5 Varige driftsmidler

	Drifts- bygninger		Øvrige bygninger		Anlegg under utførelse		Infrastruktur- eiendeler		Beredskaps- anskaffelser		Maskiner, transportmidler		Annet inventar og utstyr		SUM
	Tomter														
Anskaffelseskost 2013	0	318	0	0	0	0	0	0	0	0	28 799	31 142	60 259		
+Tilgang pr. 2014	0	599	0	0	0	0	0	0	0	0	9 237	5 512	15 348		
-Avgang anskaffelseskost pr. 2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-20	0	-20		
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)															
Anskaffelseskost 31.12.2014	0	917	0	0	0	0	0	0	0	0	38 015	36 654	75 587		
-Akkumulerte nedskrivninger pr. 2013	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
-Nedskrivninger pr. 2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
-Akkumulerte avskrivninger 2013	0	-7	0	0	0	0	0	0	0	0	-12 827	-13 600	-26 434		
-Ordinære avskrivninger pr. 2014	0	-92	0	0	0	0	0	0	0	0	-4 944	-4 457	-9 493		
-Akkumulerte avskrivninger avgang pr. 2014	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	0	20		
Balanseført verdi 31.12.2014	0	818	0	0	0	0	0	0	0	0	20 265	18 597	39 680		

Avskrivningssats (i-vedt)er)	10-60 år		20-60 år		Ingen		Virksomhets- spesifikke		Virksomhets- spesifikke		3-15 år	
	Ingen avskrivning	lineært	dekomponert lineært	dekomponert lineært	avskrivning	avskrivning	spesifikt	spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	3-15 år lineært	

Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:

Vedrlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen tilfaller virksomheten:

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er innbektført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler".

* Når det er sannsynlighetsovervekt for at salgssummen ikke tilfaller virksomheten:

*Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er regnskapsført direkte mot "avregning med statskassen" i balansen.

Universiteter og høyskoler m.v. som kostnadsfører anskaffelser og påkostninger, skal oppgi anskaffelser av andre varige driftsmidler som har en kopspris større enn kr. 30.000 (dersom dette avviker fra benyttet sats, skal faktisk sats oppgis) og levetid over 3 år.

Vedlikehold og mindre investeringer og påkostninger skal kostnadsføres som andre driftskostnader.

Regnskapsposten består av investeringer og påkostninger til:

2014

2013

Eiendom og bygg (benyttes kun av de som eier egne bygg)
 Teknisk data og undervisningsutstyr
 Anleggsmaskiner og transportmidler
 Kontormaskiner og annet inventar

Sum investeringer og påkostninger av varige driftsmidler **0** **0** **N5.15**

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 6 Finansinntekter og finanskostnader**

	2014	2013
Finansinntekter		
Renteinntekter	244	6
Agio gevinst	172	12
Oppskrivning av aksjer	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	416	18

Finanskostnader

Rentekostnad	3	11
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agio tap	79	47
Annen finanskostnad	0	71
Sum finanskostnader	82	128

Utbytte fra selskaper m.v.

Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0
Mottatt utbytte fra selskap ZZ	0	0
Mottatt utbytte fra selskap andre selskap*	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

* Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	2013	2014	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	14	5	10
Balanseført verdi varige driftsmidler	33 825	39 680	36 753
Sum	33 839	39 686	36 762
Antall måneder på rapporteringstidspunktet:			12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2014:			36 762
Fastsatt rente for år 2014:			1,73 %
Beregnet rentekostnad på investert kapital*:			636

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veiledningsnotat om renter på kapital"

* Gjelder bare institusjoner som balansefører anleggsmidler. Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

	Beløp
Innskutt virksomhetskaper:	
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2014	0
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0
Salg av eierandeler i perioden (-)	0
Innskutt virksomhetskaper 2014	0
Bunden virksomhetskaper:	
Bunden virksomhetskaper pr.	1 136
Kjøp av aksjer i perioden	0
Salg av aksjer i perioden (-)	0
Oppskrivning av aksjer i perioden	0
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0
Bunden virksomhetskaper 01.01.2014	1 136
Innskutt og bunden virksomhetskaper 01.01.2014	1 136
Annen opptjent virksomhetskaper:	
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2014	3 689
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0
Overført fra periodens resultat	19
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0
Annen opptjent virksomhetskaper 2014	3 708
Sum virksomhetskaper 2014	4 844

Nettobudsjetterte virksomheter kan eventuelt supplere med ytterligere spesifisering og gruppering av opptjent virksomhetskaper på egne linjer under oppstillingen. (Gjelder f. eks. virksomheter som fordeler opptjent virksomhetskaper til underliggende driftsenheter)

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Organisasjons - nummer	Ervervsdato	Antall aksjer/ andeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regn- skap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
<i>Aksjer</i>								
Offshore simulator Center AS	987067357	06.07.2004	700	25,0 %	921	7 472	910	910
Møreforskning AS	991436502	22.06.2007	180	18,0 %	-1 286	10 815	100	100
Høgkolesenteret i Kristiansund	991237313	02.03.2007	10	9,1 %	-124	730	11	11
HiÅ Maritime Operasjoner AS	997761987	02.12.2011	100	100,0 %	153	270	115	115
<i>Sum aksjer</i>					-336	19 287	1 136	1 136
<i>Andeler (herunder leieboerinnskudd)</i>								
Selskap 1					0	0	0	0
Øvrige selskap***					0	0	0	0
<i>Sum andeler</i>					0	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2014					-336	19 287	1 136	1 136

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps avlagte årsregnskap 2013

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps avlagte årsregnskap 2013

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

Rapportering av aksjer og andeler til statens kapitalregnskap skal følge reglene i kapittel 4.4 i Meld. St.3

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 13 Kundefordringer**

	31.12.2014	31.12.2013
Kundefordringer til pålydende	7 500	4 690
Kundefordringer datterselskap	2 473	3 079
Avsatt til latent tap (-)	-230	-230
Sum kundefordringer	9 743	7 539

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 14 Andre kortsiktige fordringer**

	31.12.2014	31.12.2013
Fordringer		
Forskuddsbetalt lønn	0	93
Reiseforskudd	28	0
Personallån	0	-51
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	634	8222
Andre fordringer	393	187
Fordring på datterselskap m.v*	0	0
Sum	1 055	8 451

* gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettbudsjetterte virksomheter)

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres på egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilgningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

	Avsetning pr. 31.12.2014	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2013	Endring i perioden
<u>Inntektsførte bevilgninger og bidrag:</u>				
<i>Kunnskapsdepartementet</i>				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Utsatt virksomhet	29 947		29 089	858
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
<i>SUM utsatt virksomhet</i>	29 947	0	29 089	858
<i>Strategiske formål</i>				
SAK-midler	0		0	0
STØ-kurs midler	0		0	0
MarKom2020	-487		2 001	-2 488
Strategisk avsetning styret	-3 861		797	-4 658
Strategisk avsetning FOU	7 013		7 421	-408
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
<i>SUM strategiske formål</i>	2 665	0	10 219	-7 554
<i>Større investeringer</i>				
RNB 2013 - bevilgning til utstyrsanskaffelser	1 131		1 475	-344
Øvrig avsetning laboratorieutstyr tekniske fag	3 613		6 836	-3 223
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
<i>SUM større investeringer</i>	4 743	0	8 311	-3 567
<i>Andre avsetninger</i>				
Prioritert oppgave 1	0		0	0
Andre prioriterte oppgaver*	0		0	0
<i>SUM andre avsetninger</i>	0	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	37 355	0	47 619	-10 263
<i>Andre departementer</i>				
<i>Utsatt virksomhet</i>	7 280		11 754	-4 474
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum andre departementer	7 280	0	11 754	-4 474
Sum avsatt andel av bevilgningsfinansiert aktivitet	44 635	0	59 372	-14 737

Inntektsførte bidrag:

Andre statlige etater

<i>Utsatt virksomhet</i>	0		0	0
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum andre statlige etater	0	0	0	0

Norges forskningsråd

<i>Utsatt virksomhet</i>	166		1 015	-850
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0

<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum Norges forskningsråd	166	0	1 015	-850
Regionale forskningsfond				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0		0	0
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	0
Andre bidragsyttere*				
<i>Utsatt virksomhet</i>	0		0	0
<i>Strategiske formål</i>	0		0	0
<i>Større investeringer</i>	0		0	0
<i>Andre avsetninger</i>	0		0	0
Sum andre bidragsyttere	0	0	0	0
Direkte posterte statsinterne feriepengeforpliktelser - inkl. arbeidsgiveravgift (underkonto 2168)	54		-8	54
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	44 854	0	60 380	-15 533
Korreksjon - feriepengeforpliktelser	-54		8	-54
Tilført fra annen opptjent virksomhetskaptal - se note 8	0		0	0
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet	44 800		60 388	-15 587

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver:

	Avsetning pr. 31.12.2014	Avsetning pr. 31.12.2013	Endring i perioden
Kunnskapsdepartementet			
Driftsmidler	0	0	0
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0
Andre departementer			
Ikke inntektsført bevilgning	0	0	0
Sum andre departementer	0	0	0
Norges forskningsråd			
Ikke inntektsførte bidrag NFR	2 536	7 578	-5 043
Sum Norges forskningsråd	2 536	7 578	-5 043
Regionale forskningsfond			
Ikke inntektsførte bidrag RFF	-284	241	-525
Sum regionale forskningsfond	-284	241	-525
Andre bidragsyttere			
Ikke inntektsførte bidrag	950	2 925	-1 975
Sum andre bidragsyttere	950	2 925	-1 975
Sum ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	3 201	10 744	-7 543

Gaver og gaveforsterkninger

Gaveprofessorat	474	326	148
Sum gaver og gaveforsterkninger	474	326	148

Sum ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver mv	3 675	11 070	-7 395
--	--------------	---------------	---------------

* Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Avsnittet "Ikke inntektsførte bevilgninger, bidrag og gaver" skal primært brukes til periodisering av bevilgninger m.v. i forbindelse med presentasjon av delårsregnskap. Ved årsavslutningen kan avsnittet bare brukes når det kan dokumenteres at midlene er forutsatt brukt i påfølgende termin fra bevilgnende myndighets side. Vesentlige poster bør presenteres på egne linjer.

I avsnittet "Inntektsførte bevilgninger og bidrag" skal de prioriterte oppgavene grupperes i kategorier som vist under den delen av note som spesifiserer avsetningene under Kunnskapsdepartementet. I avsnittet "Utsatt virksomhet" skal institusjonene føre opp tildelinger til planlagt virksomhet som ikke ble gjennomført i perioden. I avsnittet "Strategiske formål" skal institusjonene føre opp avsetninger til tiltak som i henhold til institusjonens strategiske plan eller annet planverk er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer tiltakene planlegges gjennomført. I avsnittet "Større investeringer" skal institusjonene føre opp avsetninger til utstyr til nybygg eller andre bevilgninger til eller i tilslutning til byggevirksomhet som er forutsatt gjennomført i senere perioder og som ikke er dekket gjennom bevilgninger i de terminer investeringene er planlagt gjennomført. I avsnittet "Andre avsetninger" skal institusjonene føre opp avsetninger uten spesifisert formål eller formål som som ikke hører inn under de tre kategoriene som er omtalt ovenfor.

* I avsnittet "Andre bidragsytere" skal vesentlige poster spesifiseres etter bidragsyter i kategoriene "Utsatt virksomhet", "strategiske formål", "Større investeringer" og eventuelt "Andre avsetninger", jf. oppstillingen i avsnittet for NFR.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter / Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter****Opptjente, ikke fakturerte inntekter**

	31.12.2014	31.12.2013
72006 Ronomar	0	0
82011 Rolls Royce Skandi Aker	0	0
Sum fordringer	0	0

Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	31.12.2014	31.12.2013
72091 Materialprøving Bygg	0	0
72201 Kurspakker Maritime Operasjoner AS	-83	0
72290 Materialprøving Teknologi 2012	0	0
72291 Smart Climbing Robot - Saudi Arabia	667	-197
74404 Sekvensering av fiskepatogene virus	0	-3
82002 Lean Production, design, development	0	-92
82011 Rolls Royce Skandi Aker	0	0
Sum gjeld	584	-292

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende**

	31.12.2014	31.12.2013
Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	96 834	101 472
Øvrige bankkonti i Norges Bank *	0	0
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank*	0	0
Håndkasser og andre kontantbeholdninger*	1	1
Sum bankinnskudd og kontanter	96 835	101 473

* Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 18 Annen kortsiktig gjeld**

	31.12.2014	31.12.2013
Skyldig lønn	1 446	2 123
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader	8 069	454
Annen kortsiktig gjeld	761	633
Gjeld til datterselskap m.v*	0	0
Sum	10 276	3 209

* Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.
Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund**Note 21 Spesifikasjon av andre innbetalinger (i kontantstrømoppstillingen)**

	2014	2013	B 2015
Andre innbetalinger			
DEL I			
<i>Tilskudd til diverse bidragsfinansiert aktivitet</i>			
Innbetalinger fra kommunale og fylkeskommunale etater	727	1 209	600
Innbetalinger fra organisasjoner og stiftelser	0	0	0
Innbetalinger fra næringsliv/private	1 117	1 670	1800
Innbetalinger fra EU til undervisning og andre formål	240	518	250
Innbetalinger fra andre	0	0	0
Sum tilskudd til diverse bidragsfinansiert aktivitet	2 084	3 398	2 650
DEL II			
<i>Innbetalinger fra EUs rammeprogram for forskning m.v.</i>			
Direkte innbetalinger fra EUs rammeprogram for forskning - FP7	0	0	0
Direkte innbetalinger fra randsonerprogrammer til FP7 (JTI)	0	0	0
Direkte innbetalinger fra aktiviteter med hjemmel i art. 185	0	0	0
Direkte innbetalinger fra andre randsonerprogrammer	0	0	0
Sum direkte tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v.	0	0	0
DEL III			
Direkte innbetaling fra EUs rammeprogram for forskning (linje 31)	0	0	0
- utbetaling av tilskudd fra EU til andre (-)	0	0	0
+ innbetalinger av tilskudd fra EU fra statlige etater (+)	0	0	0
+ innbetalinger av tilskudd fra EU fra andre (+)	609	334	1327
Sum netto tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v.	609	334	1 327
DEL IV (oppsummering)			
Tilskudd til diverse bidragsfinansiert aktivitet (linje 23)	2 084	3 398	2650
Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning m.v. (linje 31)	0	0	0
Øvrige innbetalinger	6 202	6 151	7000
Sum andre innbetalinger	8 287	9 549	9 650

Merknad: Formålet med note 21 er å etablere beregningsgrunnlaget for parametrene knyttet til de tilskudd og overføringer fra EUs rammeprogram for forskning m.v. (linje N21.18) som inngår i finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren. Sum andre innbetalinger (linje N21.22) skal samsvare med linje KS10 i kontantstrømoppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Note 22 Spesifikasjon av innbetalinger fra andre statsetater (kontantstrømoppstillingen)

	2014	2013	B 2015
Tilskudd og overføringer fra andre statsetater			
DEL I			
Direkte innbetalinger fra NFR	6 134	6 708	11 900
+ innbetalinger fra NFR via andre statlige etater	300	312	0
+ innbetalinger fra NFR via andre	3 875	5 267	4 000
Sum innbetalinger (brutto) fra NFR	10 309	12 288	15 900
DEL II			
Innbetalinger (brutto) fra NFR (linje 12)	10 309		15 900
- utbetalinger av tilskudd fra NFR til andre (-)	-1 230	-25	-6 300
Sum innbetalinger (netto) fra NFR	9 079	-25	9 600
DEL III			
Direkte innbetalinger fra RFF	1 714	1 790	3 250
+ innbetalinger fra RFF via andre statlige etater	61	60	0
+ innbetalinger fra RFF via andre	270	100	0
Sum innbetalinger (brutto) fra RFF	2 045	1 950	3 250
DEL IV			
Sum innbetalinger (brutto) fra RFF (linje 23)	2 045		3 250
- utbetaling av tilskudd fra RFF til andre (-)	0	-152	-250
Sum innbetalinger (netto) fra RFF	2 045	-152	3 000
DEL V			
Direkte innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet	0	0	0
+ innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet via andre statlige etater	0	0	0
+ innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet via andre	0	0	0
- utbetaling av tilskudd fra Utdanningsdirektoratet til andre (-)	0	0	0
Sum innbetalinger (netto) fra Utdanningsdirektoratet	0	0	0
DEL IV (Avstemming)			
Innbetalinger direkte fra NFR (linje 9)	6 134	6 708	11 900
Innbetalinger fra NFR via andre statlige etater (linje 10)	300	312	0
Innbetalinger direkte fra RFF (linje 20)	1 714	1 790	3 250
Innbetalinger fra RFF via andre statlige etater (linje 21)	61	0	0
Innbetalinger direkte fra Utdanningsdirektoratet (linje 31)	0	0	0
Innbetalinger fra Utdanningsdirektoratet via andre statlige etater (linje 32)	0	0	0
Øvrige innbetalinger fra andre statlige etater	7 781	7 157	5 400
Sum innbetalinger fra andre statlige etater	15 990	15 968	20 550

Merknad: Formålet med note 22 er å etablere beregningsgrunnlaget for parametrene knyttet til tilskudd og overføringer fra Norges forskningsråd og regionale forskningsfond (RFF) som inngår i finansieringssystemet for universitets- og høyskolesektoren. Tilskudd og overføringer fra Utdanningsdirektoratet inngår ikke i finansieringssystemet, men brutto og netto kontantstrøm fra direktoratet er tatt med for oversiktens skyld og for de institusjoner som ønsker å spesifisere disse tildelingene, jf. også note 1. Vær ellers oppmerksom på at Sum innbetalinger fra andre statlige etater (linje 45) skal være lik linje KS.6 i kontantstrømoppstillingen.

Virksomhet: Høgskolen i Ålesund

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og de tilhørende veiledningsnotater som er utarbeidet av Finansdepartementet og Direktoratet for økonomistyring med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10. Dette innebærer at bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer er presentert i regnskapet i den perioden tilskuddet er mottatt. Bevilgninger og tilskudd fra Kunnskapsdepartementet og andre departement som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for andre statlige bevilgninger og tilskudd som gjelder vedkommende periode som skal behandles som bevilgninger etter bestemmelsene i SRS 10 og som ikke er benyttet på balansedagen. Bevilgninger og tilskudd fra statlige virksomheter som uttrykkelig er forutsatt benyttet i senere perioder, er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsført bevilgning i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D IV Avregning med statskassen i balanseoppstillingen (motsatt sammenstilling). Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det tidspunktet krav om vederlag oppstår.

Inntekter fra NFR og RFF er i 2013 periodisert etter motstatt sammenstillingsprinsipp, og avregnet som ikke inntektsført bidrag i note 15 del II. Midler fra NFR/RFF som er mottatt før 2013 er inntektsført i mottaksåret. Disse midlene er avregnet som avsatt tilskudd til statlig aktivitet i note 15 del I.

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt oppdragsvirksomhet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varig driftsmidler balanseføres med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av *forpliktelse* knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For eiendeler som inngår i åpningsbalansen er bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi lagt til grunn for verdifastsettelsen, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen. For tomter, bygninger, infrastruktur er gjenanskaffelsesverdien dels basert på estimer utarbeidet og dokumentert av virksomheten selv, og dels på kvalitetssikring fra og verdivurderinger utarbeidet av uavhengige tekniske miljøer. Verdi knyttet til nasjonaleiendom og kulturminner, samt kunst og bøker er i utgangspunktet ikke inkludert i åpningsbalansen. Slike eiendeler er inkludert i den grad det foreligger en reell bruksverdi for virksomheten. Finansieringen av varige driftsmidler, som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidler som finansieringen dekker.

For omløpsmidler, kortsiktig gjeld samt eventuelle øvrige forpliktelser som inkluderes i åpningsbalansen, er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdifastsettelsen.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost *Forpliktelser knyttet til anleggsmidler*.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapsital

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapsital innenfor sin oppdragsvirksomhet.. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapsital ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømpoppstillingen er utarbeidet etter den *direkte* metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd / utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bankkonti utenfor konsernkontoordningen er presentert på linjen Andre bankinnskudd i avnitt IV i balanseoppstillingen.